

ఆంధ్రదేశవార్తలు

గోదావరి జిల్లా రాజోలు తాలూకా పెదపట్నం అగ్రహారం గ్రామములో అక్టోబరు 6 తేదీన గ్రామసంఘ మొకటి స్థాపించిరి.

రీ.వ. తేదీని కృష్ణా జిల్లా నూజివీడులో దేశాభిమానులను స్వార్థత్యాగులను ప్రస్తుతము ఎలమర్రు తా జేదారు అయ్యదేవ ర రామకృష్ణారావు పంతులుగారు బొంబాయి వివక్షరముచే త్తుతులైరి. పంతులుగారు ఉభయభాషా పండితులు.

సంగ్రామ విజయోత్సవము గోదావరి జిల్లా అమలాపురము నందును, కృష్ణా జిల్లా తిరువూరు, గుడివాడయందును, గుంటూరు జిల్లా అమృతలూరునందును, కర్నూలు జిల్లా ఖౌస్, పులివెందుల యందును నిర్విఘ్నముగను శోభస్కరముగను జరిగినది.

దెవనాడలోని దుగ్గాచలేశ్వర సంస్కృత పాఠశాల యందు గతనెల 30 వ తేదీన వైదికధర్మ సంగ్రహమును గురించి కళ్యాణానంద భారతీస్వామలవా రుపన్యసించిరి. అందు వారు మొదట మన మతిముకు హిందూమతమును పేరు యొక్తియుక్తము గాదని సరసముగ బోధించిరి. హిందూమత మను పేరు, భారతీయుల గ్రంథములలో నెచ్చటను గాన రాదు. మతములకు నామములు, మతప్రవర్తనలన గాని, ప్రమాణగ్రంథము వలన గాని, మతసిద్ధాంతము వలన గాని వచ్చుట యొక్తిసహజము. అందు జేసినవలన హిందూమత మను పేరు సిద్ధింపటకు వీలులేదు. కాన మనమతమును వేద మతమనవలయును గాని మరయిండుగా దని వారు చక్కగ విచరించి బోధించిరి.

ఒకరిట్లు వ్రాయుచున్నారః ప్రభాకర ఉమామహేశ్వర పండితులవారు గుంటూరు నగరమునకు గత మంగళవార మునాడు విచ్చేసిరి. వారు రెండుదినములు గంభీరోపన్యాసముల నిచ్చి స్వతంత్రముగ బుద్ధిగము నొసంగు నుత్సాహము తెచ్చియేసి యందులంచితిరా, కొన్ని పట్టణములయందు వార ముగ్ధులు అపవ్యాసము లిచ్చి యిట్టి సమాజములను నిర్మించి యుంటిని యని వారడుగ సభ్యులందరు మొక్కుమట్టి లేచి వెనుకకు మరలి చూడకయే స్వగృహములకు నుర్రుతీరముగ చేరిరి. ఇట్లు మానమద్రుకహించి యున్న మనమతమెట్లు కృద్ధి జెందగలదో పాఠక మహాశయులే యోచింతురుగాక! ఆంధ్ర జేతమునకెల్ల నాయకమణి నామెప్పునీ గుంటూరు పురవాసుల మతాభిమానమును వారే చల్లంతురుగాక! పండితుల వారిచ్చు టినుండి నరసరావుపేట కేగిరి. తద్దానివవాసులేని యామవా సీయునికె దగుస్వాగత మొసంగి, యాంధ్రుల కీర్తిని నిలుపుదు రుగాక!

ఆయుర్వేద మహామండలి విద్యాపీఠమును గురించి పండిత డి. గోపాలాచార్యులవారిట్లు వ్రాయు చున్నారు: ఆయుర్వేదము భిలమయియున్న నీకాలమున మహామండలి యీ ప్రాంతమునకు వచ్చుటచే వైద్యులు విద్యార్థులు మండలి నియమముల ననుసరించి పరీక్షితులయి యాచార్యవిశారదాది బిరుదములంది వైద్యకృత్తికి గౌరవముతెచ్చుటకు తగినసమయ మున్నమైనది. పరీక్షలకు కేంద్రములు ప్రతిమండల ప్రధాన నగరముల ప్రతిష్ఠించుట వైద్యవరు లందరు పూనుదురుగాక. ఇంతవరకే ప్రాంతమునకంతకు చెన్నపురి యొక్కటి మాత్రమే పరీక్షాకేంద్రమై యున్నది. ఇందు వైద్యకపరీక్షయందు స్వల్ప సంస్కృత జ్ఞానముకలవారు కూడ చేరవచ్చును. ప్రశ్నోత్తరములు మాత్రము చులకనగు సంస్కృతములో నున్నను ప్రత్యుత్తరములు మాత్రము వారివారిమాతృభాషలో వ్రాయవచ్చును. మహామండలి విద్యాపీఠముల సభ్యుల సొండుటకు లభు ప్రయమున నొకపరీక్షకలదు. ఇయ్యది కేవలము సంస్కృతము తెలియనివైద్యులకై యేర్పడినది. ప్రయాగలోనుండి యీ మహామండలి ఉత్తరహిందూస్థానసంఘము విద్యాపీఠ పరీక్షా కేంద్రము లేర్పరచినది. చెన్నపురి నేను రచ్చటంటేసి యాంధ్ర, ద్విగద, కన్నడ మళయాళ జేతములం దెల్లడల నాయుర్వేద మీ మహామండలి వైద్యవిద్యను వ్యాపింపజేయుటకు వైద్యసహకాయు లందఱు సాగిరితులు.

గోదావరి జిల్లా రామచంద్రపురమునండి మాస్ట్రోకే ను నిశ్చయ జిల్లా వ్రాయుచున్నారః— ఇచ్చటి పెంపొరటి మనవంధు శోభన్ మైసండి పోయిన తేదీంబరు నెలలో 200

వ్యాజ్యములను జూను నెలలో 150 వ్యాజ్యములను రాజమం డ్రీ అడ్డివనల్ శోభన్మను, పెద్దాపురంశోభన్మను బ్రాహ్మణుల కాబడినవి. ఇవిగాక మరల పెద్దెంబరునెలలో 150 వ్యాజ్య ములు మరల రాజమండ్రి అడ్డివనల్ శోభన్మ బ్రాహ్మణుల కాబడినవి. అనగా తొమ్మిది నెలల కాలములో యీశోభన్ ముండి 500 వ్యాజ్యములు యితర శోభన్మలకు బ్రాహ్మణుల కాబ డినవి. ఇంకను యీశోభన్మనందొక్కటికి రెండు మూడు సంవత్సర ములకు సరిపోవునంతటి వైలుకనబడుచున్నది. ఈ శోభన్మచ్చట స్థాపించుటవలన లాభమేమియు గాన్నించుటలేదు.

నందివాడ రాజారావుపంతులు బి. ఏ. గారిని వాడ్రే పు నారాయణమూర్తి పంతులుగారిని కమిటీ సభ్యులుగా డి స్ట్రీక్టుబోర్డువారు నియమించిరి. మూడవవారి నింకను నియమిం చియుండలేదు. హెడ్డుమాస్టరుగా రొక సభ్యులుగా నుండుట మిక్కిలి యత్యావశ్యకము. వీరు కమిటీయందు తేనియెడల నుగ్గులుస్థితిగతులును, సహాయోపాధ్యాయుల కొరతలును చక్కగ పరిశీలించ బడనేరవు గాన వీరిని మూడవసభ్యునిగా నియమింప ప్రార్థితులు.

ఇచ్చట లోకలోభంబువారు బ్రాహ్మణులకును బ్రాహ్మణేతరులకును వేరువేరుగా రెండుసభ్యములను కట్టించి యున్నారు. అవి కట్టినది మొదలు బ్రాహ్మణేతర యుద్వ్యో గీయు లెవరు వచ్చినను బ్రాహ్మణసభ్యులలోనే బసచేయు చున్నారు గాని వారికి ప్రత్యేకముగా నియమించియున్న రెం డవ సభ్యులలో బసదగుటలేదు. దీనికి కారణమేదో తెలియ కున్నది. ఇట్లు చేయుటవలన బ్రాహ్మణులకు వంటగదియు పొయలును నిరుపయోగమయి చాల యిబ్బందిని కలుగజేయు చున్నదని వేరే వ్రాయ సవసరములేదు. అధికారు లికనైనను తగుశ్రద్ధవహించుట మిక్కిలి యవసర మని కోరుచున్నాము.

తాలూకా అస్సోసియేషనువారును డిస్ట్రీక్టు అస్సోసి యేషనువారును యిందు విషయమై కలుగజేసికొనప్రార్థితులు.

మదనపల్లెనుండి విలేభుకులొకరిట్లు వ్రాయుచున్నారు: నెప్టెంబరు నెల 29వ తేదీన మదనపల్లెలోని నుబ్బారెడ్డిగారి టవున్ హాలునందు ఆంధ్రభాషాభివృద్ధికోటకు నొక సంఘము నేర్పాటుచేయుటకు సభ కూడెను.

అందు మంగిపూడి పురుషోత్తమ శర్మగారు గ్రామసనా సీత్యము వహించిరి.

మాపురమున ఆంధ్రభాషాభి వృద్ధి కోటకును కాత్రు ప్రచారము నీతిమత ప్రచారములకోటకును “శ్రీ భావవర్ధనీ” యనునామముతో నొకసభ నేర్పాటు చేయుటకు సభ్యులు తీర్మానించిరి.

అసభకు అనుబంధముగ “ఆంధ్రగ్రంథాలయము”ను స్థాపించుటకును అప్పడప్పుడు సభలజరిపి భాషావిషయము లందు పన్యాసము లిప్పించుటయు వ్యాసములు చదువుటకును వ కృత్యమునందును, వ్యాసరచనయందును ఆంధ్రగ్రంథములతో నియమిత భాగములలో పరీక్షలు జరిపి బహుమానపూర్వక ముగ విద్యార్థుల ప్రోత్సాహపరచుటకును కూడ సభయందు తీర్మానించిరి.

ఆయా కాత్రుములందలి ప్రవీణులచే ఉపన్యాసము లిప్పించుటచేతను మ్యాజికులాంటర్ను మొదలగు ఉపకరణ ముల సహాయమునను విద్యార్థులకును సామాన్యజనులకును కాత్రు జ్ఞానాభివృద్ధి గలిగించుటయు, అప్పు డప్పుడు ఉపన్యాసములు హరికథలు పురాణ పఠనముల మూలకముగ బాంబరకును సామాన్య జనులకును నీతిమతవిషయములం దుత్సాహము గలిగించుటయు సభోద్దేశ ములు. సమాజమునందు జరుగు ఉపన్యాసములు మొదలగు కార్యములు రాజకీయపు పట్టుములకు విరుద్ధములగును, అన్యమత దూషణములుగలు ఉండకూడదు.

సంవత్సరమునకు రూపాయకు దక్కనకాక చందా నిచ్చువారు పోషకులుగను అధరూపాయ చందా యిచ్చు వారు సభ్యులుగను ఎన్నబడుదురు. సంవత్సరమునకు అధరూ పాయ చందా నిచ్చు వ్రోహ్మణులు కాలేడి, విద్యార్థులును, పానలూనిచ్చు లోయర్ శైకండరి విద్యార్థులును సభ్యులుగ చేర్చుకొనబడుదురు.

బిట్టమూరి శ్రీరాములుగారు (బాతీయ కళాశాలకు) రామసుబ్రహ్మణ్య కేంకటగౌడుగారు (బోర్డువ్రోహ్మణులకు) గండికోట నాగప్పగారు (హోపు వ్రోహ్మణులకు) అర్. కృష్ణమచార్యులుగారు (శ్రీ ఎలిమెంటరీ స్కూలుకు) కార్యదర్శులుగ నియమితులైరి. ఇందు వేంకటేశ్వరు కరెస్పాం డింగు పెకటరీ గారు బ్రజరూగాను ఉండునట్లును నెమలి నుబ్బారావుగారు సభాధ్యక్షులుగ ఉండునట్లును తీర్మానింప బడినవి.

చెన్నపురి విశ్వవిద్యాలయము

ఈ నెల 25-వ తేదీ మధ్యాహ్నము 4-30 గంటలకు నె నెటు సమావేశము జరుగును. ఈ క్రింది పనులు ఆనాటి చె నెటు సభలో జరుగును.

1917 సంవత్సరం ఆంధ్రు 1-వ తేదీల గానుతు 18 సం వత్సరం జూలై నెలాఖరు వరకు తమ నిహిత్యుని సిండికేటు సభవారు సమర్పించెదరు.

సర్ థామసు హాబండు, డి. జె. స్టాను. ఎస్. ఇ రంగనాథకౌగారు ఆర్టుస్ మెస్సెస్ ఫెటల్లిక్కిన్సి పి. ఎక్. లక్ష్మకౌగారు మెడిసిన్ ఫేటల్లిక్కిన్సి సభ్యులుగ కయమంపబడ వలెనని బి. హనుమంతరావు గారు రుపపాదించెదరు.

పరీక్షలకు వచ్చు విద్యార్థులు ప్రస్తుతము ముఖ్యముగ గోరబడుచున్న అటెం డెస్సు సర్టిఫికేటు కాఖలుచేయు నవనస రమని మన్నింపవలసినదను తీర్మానమును కె. రామునిమిన న్ గారు రుపపాదించెదరు.

బి. ఏ. (రెండవభాగము) పరీక్షలు ఏప్రిలు 15 వ తే దీని జరిపించుటకు మారుగ ఏప్రిలు 7 వ తేదీన జరిపించుటకు ఏర్పాటులు చేయబడినవినియు అందుకు రెగిస్ట్రారులు చేయ బడినవినియు సిండికేటు సభవారు చెప్పెను.

ప్రాచీనవిద్యా విరుదములలో మార్పునూర్చి నియ మింపబడిన కమిటీవారి తీర్మానములను సిండికేటుసభవారు నె నెటువారి కయకపరచెదరు.

ఎం. ఏ. డిగ్రీపరీక్ష నూతనపద్ధతులలో గొన్నిమార్పు లను రికరెండు ఇ. ఎం. మేకఫిల్లుగా రుపపాదించెదరు.

పూర్తిగ సవరింపబడిన విశ్వవిద్యాలయపు పద్ధతులను చర్చించుమై సిండికేటు సభవారు నె నెటువారి యెదుట బ్రెజెంటరు.

మైసూరు దొరతనమువారి అంగీకారముమీద రావుసా హేలు ఎస్. కృష్ణస్వామి అయ్యనుగారు హిందూజేతచరిత్ర ప్రాచీనవస్తుచరిత్ర పండితులుగ మఱియొక 6 సంవత్సరములు నియమింప బడుటకును విశ్వవిద్యాలయమువారు ఆయనకిచ్చు ధర్మజేతనమును మైసూరు దొరతనమువారికి పంపుటకును తీ ర్మానించుచున్నారను తీర్మానమును మేల్ పల్లిగా రుపపాదిం చెదరు.

రెండవభాగము మూడవ గ్రూపు క్రింద తెలుగు సం స్కృత భాషలు తమ కళాశాలలో జేడ్డుకొనుటకు అంగీకార మొసగవలసినదని కాకినాడపితాపురము రాజావారి కళాశాల ప్రధానోపాధ్యాయులు వ్రాసిన దరఖాస్తు విన్నపమును దొర తనమువారు మంజూరు చేయవలసినదని నె నెటువారు తలంచు చున్నారను తీర్మానమును ఆర్. లిటిల్మహో గారు రుపపాదిం చెదరు.

బి. ఏ. డిగ్రీపరీక్ష అరకనూపుకొల్లిలో ద్వివిధభాష దక్షిణహిందూజేతభాషలు తమకళాశాలలో పెట్టుటకు అం గీకారముకొటకు పచ్చయిచ్చు ధర్మముల నిర్వహింపుగారు వ్రా సిన దరఖాస్తును మంజూరు చేయవచ్చునని నె నెటువారు తలంచుచున్నట్లు ఒకతీర్మానమును కె. రాముని మినన్ గారు రుపపాదించెదరు.

సర్ విలియము వెడరుబగ్గు బహుమతిచ్చి, బి. మెకంజి స్మారకవిన్నా బహుమతుల మధ్యలలో గొన్ని కొన్ని మార్పు లను ఆర్. లిటిల్మహో గారు రుపపాదించెదరు.

నెల్లూరు లక్ష్మీనరసారెడ్డి నిహిత్యులసభ ధర్మకర్తలు పంపిన ధర్మమును నె నెటువారు పుచ్చుకొనెదనను తీర్మాన మును కె. రామునిమినన్ గారు రుపపాదించెదరు.

కళాశాలలను పరీక్షించుటకు బోర్డు సిండికేటు సభ్యు లకు రైలుఖర్చులు భత్యములకు దోడు వచ్చునాహామంజూరుడ ఇయ్యబడుట నె నెటుగాను అంగీకరింపవలసినది. బి. ఏ. కమేకన్ గారు రుపపాదించిన తీర్మానము చర్చబడును.

16 వ చిత్తూరు మండలసభ తిరుత్తణియందు 19, 20 తేదీలందు అనరవిలు కే. బి. రంగస్వామి అయ్యగారి యాజ మాన్యముక్రిందను జరుగును. ఆంధ్రరాష్ట్ర కాంగ్రెసు సంఘ మునందు చేరుటకు నిరాకరించుచు చిత్తూరుజిల్లా కాంగ్రెసు సంఘము తొందరగ తీర్మానింపిన సంగతి ఆంధ్రులకు తెలిసి యే యున్నది. జిల్లాసంఘమునందలి ఆంధ్రసభ్యులలో చాల మంది కిది యిష్టము లేకుండెను. ఆంధ్రరాష్ట్రాభిమానులందరు సభకు దయచేయుటనీ ముందుగా నిర్ణయించుకొనుటగాను శర్మగారి రాష్ట్ర తీర్మానమును బలపరచి నొడిచి. ప్రస్తుతపు తరుణమును ఆంధ్రోద్వహాభిమానులు బోగొట్టుకొనక సభకు దయచేయుటకు ప్రార్థితులు.

విశాఖపట్నం నంగుము

(మొదటి పేజీ)

విశాఖపట్నం

సంధిసూచనలు.

వైకొంటు గ్రేగారి యువస్వామి

అంధ్రము, అక్టోబరు 10:— విశాఖపట్నం నంగుము వైకొంటు గ్రేగారు ఆస్పత్రుకలన వాపదని వదలిన పిమ్మట నేను వైకొంటు విల్సన్ గారి సర్వశేషమేళనమునూర్చి వెళ్ళి మిమ్మల్ని భవనమున నుపన్యసించి, యాధ్యమంత్ర సంఘ సభ్యుడగు బార్నెసు గారి రధ్యతను పొందిరి. ప్రముఖులను పోయిన సభ్యులనిండిపోయిరి. బాహుబలమువలన నెగ్గినవారే ప్రముఖులని జర్మను సాంగ్రామికులు స్థిరపఁచినందున మనకు విజయము కలుగునరకును పోయినందు కర్తవ్యము. మేము జర్మనీ ప్రజలను నాశనము చేయగోరుటలేదు. ఇది స్వార్థపరత్వమును ఆ పాంథ్యమును కాలబాదు. జర్మనులతో శత్రుత్వమును క్రిందు పరచిన కథానమును రూపుమాపుటకు మేము పోయినాము. సర్వశేషమేళనము నేర్పరు యుద్ధము నుభయసంకల్పము. అట్టి సమేళన మేర్పడుట యుద్ధానంతరమున చేయవలసిన ప్రజా సత్తాకమంతరించిన దనుట నిత్యమున కార్మిక సంఘమువారి కక్షయైన బార్నెసు గారు నుడిచిరి.

నెవ్వరినైన నెల 22 వ తేదీని వైకొంటు విల్సన్ గారు నుడిచిన యుద్ధాశయములు సంగ్రామ కురిసనూత్తి కత్తెనుకూలములు గాని వానికి మిత్రమందలి వారందరు సంగీతంపడగును. అట్లంగీకారమును మిత్రదేశములవారందరును ప్రకటింపదగును. అట్లు మన ఆంగ్లేయమును తెలుపుటకే నేడు సభచేయబడినది. మనదేశము కక్షయైన ప్రధానమంత్ర స్పష్టముగ తెలుపునని నేను తలంపచున్నాను. మిత్రమందలి ఫలితకృత్యముండవలె నని విశ్వాసము నుడిచిరి. అది తప్పక త్వరలో కలుగుననియే నేను తలంపెదనను.

మరతులు.

మిత్రమందలిలో నేక్తికావములేనందున సంధి జరుగవలయునని లేదను నెవరైన జర్మనులు నేయుట కవకాశము లేకుండ మనము చేయవలెను. దేశీయులందరను వివాదాస్పదములగు విషయములను వదలి దొరతనమునకు తోడ్పడవలెను. విల్సన్ గారి ప్రత్యుత్తరము స్పష్టమును నిజమైన నూదించుచున్నది. సంధిపరతులను గూర్చి విల్సన్ గారు చేసిన యాపహాసముల సన్నిహిత మనమందరము నామోదించితిమి. వానికి జర్మనులంగీకారములేని లాభకరమేగాని జర్మనీలో నిపుడధికారి మెగిలితోసన మున్నదనియే ఎల్లవారు నడుగుచున్నారు. సర్వశేష సమేళనము నామోదించుటలో రెండువిధములగు సంగతి ముఖ్యముగా తెల్లమైనది. యాధ్యమ విజయ సంకల్పముగ మెగిలియట్లు బదులుగ నిట్లు ముగియ దగినని కొందరును కొన్ని దేశముల ప్రాముఖ్యత తొలగ కుండుటకు కొందరును సర్వశేష సమేళనము నామోదించిరి. ఈ సమేళనము విజయ ప్రత్యక్షముయను కాగూడదు. విజయ ఫలితము కాకలేదు. ప్రజాభిప్రాయము బలపడుచున్నది. సంధి జరిగినపుడు దానివై వాధాపడుటకు దొరతనమువారి యాత్మపడుచున్నారు. మరల నిట్టి మహా సంగ్రామమునకు దిగుట మహా పాతికమని అన్ని దేశములవారును బాగుగా గ్రహింపగలుగుదురు. దాని ఫలితముగా సమేళనము సఫలము కాగలదు. సమేళనమున కార్మిక బహిష్కరణ ముండగూడదని విల్సన్ గారు నుడిచిరి. నేనందల సంగీకరించుచున్నాను. ఆందువలన ఆర్థిక సమస్య పరిష్కారణ స్వాతంత్ర్యము ప్రతిదేశమునకును గూడ నుండవలెను. ఇది అన్ని దేశములవారిని గూడ సమముగ వర్తింపవలెను. ఆర్థిక బహిష్కరణమునకు గాను చేయబడిన ఏర్పాట్లను భవిష్యత్కాల్యకాలమున గాను నిలిపి యుంచదగును. కాని సమేళన నిబంధనలకు భంగముకలుగు వరకును వాని నుపయోగింపగూడదు.

సేనావిచ్ఛేదము

యాధ్యమమున భూభాగము జర్మనులు ఒక ఏనుకంటె మరయొకయెడ నేలకొరకు వ్యయము నధికముచేసి సేనలకు కృత్తి పొందిరిగాని గాన యుద్ధానంతరము వారే మొదట తమ సేనలను చీల్చవారంభించవలెను. వారి మహా సేనావిచ్ఛేదము జరుగు వరకును లెక్కన దేశముల వారు తమ సేనలను తగ్గింప గూడదు. తమ దేశమున తమ కొరకుగాని మరయొక దేశ

ము కొరకుగాని ఆ యుద్ధ నిర్మాణము జరుగుచున్న వో ఆందుల కాదేశమువారే బాధ్యులు కావలెను. సమేళనమున జర్మనీదేశమును చేర్చుకొనుట కాదేపనియే లేదు గాని మాట నిలకడలేని దేశములను చేర్చునాడదు గాన ఏదేశమునందలి ప్రజలు మనస్ఫూర్తిగ నట్టిసంఘమును కోరుదురో అట్టి దేశములందు ప్రజాపరిపాలన ముండవలెను. ప్రజల ప్రతినిధులే సభ్యులుగా నుండవలెను. సమేళనమునకు కొంత మూలబల ముండవలెను. అవసరము కలిగినపుడు మూలబలము పని చేయవలెను. సమేళనము వారు కార్మిక సమాజేశములకు పరిగణన మొసంగి వాటికి కృత్యతనము నొసంగదగును. పారిశ్రామిక దృష్టివృద్ధియందు వెనుకబడిన దేశముల నభివృద్ధి నొందింపదగును. అంతే దృష్టియే మా త్వర్యముల వలన నా సహాయముచేయు నెవరైన కచ్చితమదేశమును గుర్తించెయ్యదు రని సహాయమును బడయవలసినదేశములవారుబడియుచుండుట వలననుప్రస్తుత పట్టిసహాయ మేమియును కలుగుటలేదు. మనకు సమేళన స్వచ్ఛాస్వతంత్ర్యములను కాపాడుటకొరకే తమప్రాంతమును త్రిణైకాధిపత్యముగ నర్పించుచున్నారు గాన యుద్ధానంతరమున సజీవులగు వారందరను త్యాగ ఫలితములను బాగుగ ననుభవించ గలుగవలసిన వైకొంటు గ్రేగారు నుడిచిరి. అధికారిత్వానము విడిత మైనది. తత్పరిసరముననే మరయొక గొప్ప సభ జరిగినది. అసభలోగూడ వైకొంటు గ్రేగారు పన్యసించిరి.

ఆంగ్లదేశ వార్తాపత్రికలు.

సత్తికలన్నియు వైకొంటు గ్రేగారి భాషము నామోదించినవి.

దెయిలీ టెలిగ్రాఫు

సమేళనమునూర్చి ప్రధానమంత్ర తన యంగీకారములను స్పష్టముగ తెలిపెను. కర్ణాట ప్రభువుగూడ తనసమ్మతిని తెలిపెను. ఈ అభిప్రాయము నొల్లనివారిపాత్ర గూడ నేకూడదని రాబర్ట్ నేసెలు ప్రభువునుడిపెను. ఇంగ్లండు పలువురు మంత్రులును నాయకులును సమేళన భవనమున స్పష్టముగా తెలిపియున్నారు.

దెయిలీ న్యూస్

సమేళనము విజయ ప్రత్యక్షముయను కాదని గ్రే ప్రభువుగారు స్పష్టముచుట చాల సముచితము. ప్రస్తుతమేర్పరుపబడిన ఆంగ్లమిత్రమందలియే ఈ సమేళనమునకు మూలకముకాగలదు. యుద్ధాచారముల కవకాశము లేకుండ కట్టుబాటులను చేయవచ్చును.

దెయిలీ స్టాండు

వైకొంటు విల్సన్ గారి నిర్వచనమునూర్చి బ్రిటిషు దేశమున గల వివేకుల అభిప్రాయమును గ్రే ప్రభువుగారు స్పష్టముగ వివరించిరి.

మైము

గ్రే ప్రభువుగారు నుడిచిన దానికంటె శ్రేష్టముగ నేయు ద్యోగి యును గూడ చెప్పగలిగి యుండను. సమేళనస్థానాన్నత్యము స్పష్టముగా నిరూపించబడినది. ఆర్థిక సైనిక విషయములయందుగూడ గ్రే ప్రభువు చక్కగా తెలిపెను. బాహుబలమునకు ప్రాముఖ్యతనీయమని జర్మనులు స్పష్టముగ ఘోషింపవలెనను విషయమును నిర్బంధించుటలో నెంతమాత్రమును నెనుకడియగూడదని సభ్యులందరును ఖండితముగ నిశ్చయించిరి.

విల్సన్ గారి ప్రత్యుత్తరము.

జర్మను పత్రికలు.

ఇంగ్లండు జర్మను పత్రిక లేమియును వ్రాయలేదుగాని జర్మనీలో నెవరైన ప్రభుత్వము పోయినపుడు ప్రక్షునూర్చి తెల్లములో చాలచర్చ జరుగుచున్నది. కెయిజరు రాజ్యత్యాగము చేయునను వార్తయు జర్మనీరాజుల సభ జరుగనున్నదనియు కదంతలు వివరముచున్నవి. రాజ్యత్యాగమునకు ముందట సభ జరుగవలసియే యుండును.

జర్మనియా.

హాప్సబర్గ వరుసబయనకును మరయొక వరుసబయనకును ముందట కలిగి పట్టునో మిక్కిలి సందిగ్ధముగ నున్నది. సంధి పొడచూపుచున్నది. గాని జర్మనీదేశము లన్నియును మరల నిచ్చివేయవలెను.

హెయిన్సెన్.

క్రొత్త జర్మనీ ఏర్పడును. అనవకాశముతో కొద్దిమంది చేసిన పాపములను బాపుకొనుటకు గాక తానుచేసిన పాపములను బాపుకొనుటకే ప్రాశస్త్యత నిరూపమును భూకలసి యుండును.

బ్రాంటింగు.

విల్సన్ గారి ప్రక్షుతు జర్మను క్రొత్త తొలినమువారు తగిన సమాధానము నియ్యవలసియుండునని స్పష్టము సాంఘిక నాయకుడు బ్రాంటింగు నుడిపెను.

హోబ్బర్డు వ్రెంజెన్ బ్లటు.

జర్మను దొరతనమును పొగ్గ మెంటునుగూడ విల్సన్ గారి నూచలకు సంపూర్ణముగా సంగీకరించెను. వ్యవహారిక విషయమున మాత్రమే సమాధానము కలుగవలెను. మరల తెల్లమును దేశమును రణరంగముగా నొనరింపని పద్ధతిని మా సేనలకు తల్పిదేశములనండి తీసివేయుటకుగూడ నభ్యంతర ముండదు.

తెల్లగరు టగ్ బ్లట్.

ప్రతి విషయమునను నెనుకటి యధికారులను ఇప్పటి అధికారులనుగూడ సంగీకరించిరి.

నర్వెన్.

సంధి జరుగునూచనలు కలవుగాని దురాశయము నెట్లు కొనగూడదు.

వాస్సెజయిటంగు.

హెయ్స్ గా నెవరు నానింపలేదు. ఇరువీధులవారును వ్యాపార సరళిని ముఖ్యవిషయములనే ప్రస్తావించిరి.

ఫ్రాంకోఫర్టు జయిటంగు

కూర్పు రాష్ట్రములనుగూడ జర్మనులు వదలవలెనా! పోలండువారు తమ దేశమును వదలకుండుదని జర్మనులకు కోరి. బాల్టిక్ రాష్ట్రములవారు గూడ నలుల కోరరచున్నను, జర్మనులు మనాయుధాను వ్రాసిరి. శినివారునువారు నాయంకాలము దానిని విల్సన్ గారికి బహుకా పంపరచుచు. విల్సన్ గారి అభిప్రాయముతో జర్మను తేగ్గింపుచుటయే జరుగగలదు.

జర్మను పార్లమెంటు.

జర్మను పార్లమెంటువారు బాగుగా నాలోచించుచున్నారు. ఈ నెల 15 వ తేదీని పార్లమెంటు ఆశ్చర్యకరమైన నియమ సంధిసూచనను పార్లమెంటువారును దేశీయులు సంగీకరించిన నుడిపెనని ఉల్కుబ్రిగోవారు తెలిపిరి. ఈ నెల 16-వ తేదీని జర్మను పార్లమెంటు సమావేశము జరుగును వారు విల్సన్ గారికి ప్రత్యుత్తరము పంపెదరని అధికారులు తెలిపిరి.

ఎక. ఏ. జయిటంగు.

విల్సన్ గారికి ప్రత్యుత్తరమును వ్రాయుట పూర్తియైనది. దానిని 18 వ తేదీని స్పిట్టగూరువారి కందచేసిరి. దానిని వెంటనే ప్రకటింపెదరు అని అనుకూలముగానే యుండును. ఇరువీధులవారును చర్చించిన మీదట సర్వసంపాదన కాలమును కాళ్ళకి సంధి జరుగగలదు.

వాసు ఎన్ బర్నర్డు.

క్రొత్త దొరతన మేర్పడిన వెంటనే సైనికాధికారము ప్రజాధికారమునకు లోంగునట్లు చేసిరి. యాధ్యమంత్ర వాసు స్నేహను కురియిద్దరు ప్రధాన సేనాపతులు తొలగించిరి. లోడే శిష్యులందరి సేనాపతులు స్థానిక ప్రజాధికారులకు తమ యభిప్రాయములను తెలుపవలెనని ఆజ్ఞాపించిరి. జర్మనీలో సాంగ్రామికత్యము కాళ్ళకియుగా నంతరించినది.

అస్ట్రీయా టిర్గి.

టర్గి వారుగూడ సంధిగూర్చి ప్రత్యేకముగ విల్సన్ గారికి వ్రాసిరి. జర్మనులకును మిత్రమందలికిని సంధి భవనని యెడల తాము పోల్కేయుగా సంధి చేసికొనవలసి వచ్చునని టర్గి అస్ట్రీయా దేశములవారు జర్మనీవారికి తెలిపిరి.

సేనలు

వైకొంటు విల్సన్ గారి ప్రత్యుత్తరమును విగ్గ నే సేనలు జయజయధ్వనుల మోసరించెను.

మాన్యు హేగు గారు

మనలకు ప్రమింపజేయుటకు శత్రువులు సంధి జరుగునని ఆశపెట్టుచున్నారు. మన మామూలులకు లెక్క నేయరాదు. విజయము కలుగునరకును పోరుజరుపవలె నని హేగు గారు సేనలను హెచ్చరించిరి.

బ్రిటిషు మంత్రుల సమావేశము.

అంధ్రము, అక్టోబరు 13:— హేగు గారున్న బ్రిటిషు మంత్రులందఱి విల్సన్ గారికి జర్మనులు పంపిన ప్రత్యుత్తరము విశేషాంగమంత్ర కా ర్యాలయమునకు నేటియందయమునదేరినది. దీనినిగూర్చి బాల్ఫూరు గారును బోస్ట్లా గారును నేడు ప్రధానమంత్రులతో యాచించిరి.

అధికార ప్రకటనము.

లండన్, అక్టోబరు 11:—జర్మనుల సందర్భే న్యాయమును నుండి వాయువార్త నూలకముగ రాజ్యాధికార నీటి కోవి రులవ్వారా వాడింగట్లనకు పంపబడినటుల తెలియచున్నది. విల్సనుగారి వరతుల నన్నిటిని జర్మనులు అంగీకరించి రని గూడ తెలియచున్నది.

సంధి లేఖ.

లండన్, అక్టోబరు:—జర్మను వాయువార్తలట్లు తెలుపుచున్నది:—(వెసిడెంటు విల్సనుగారికి జర్మను ప్రభుత్వ మువారు ప్రత్యుత్తర మొసంగిరి.

జనవరి 8-వ తేదీనన్ని, తరువాత కాళ్వత్తు సంధి కోరికై విల్సనుగారు నియమించిన వరతుల నన్నిటిని జర్మను ప్రభుత్వము వారికి రంగీకరించిరి.

ఈవరతుల నెట్లు అయి జరుపవలయునో అసంగతిని గూర్చి మాత్రము ప్రస్తుతము చర్చించవలసియున్నది. యెనై పెట్టుపట్టుతో ఏకీభవించిన కొరతననువారుగూడ విల్సనుగారి ఏర్పాటులనన్నిటిని ఒప్పుకొని నెదరని జర్మను ప్రభుత్వము వారు నమ్ముచున్నారు.

తాత్కాలిక యుద్ధవిరామమునకై తాము సంసిద్ధులముగ నుంటిమనియు అస్త్రోకాగ్రంధి ప్రభుత్వమువారుగూడ సిద్ధముగ నున్నారనియు జర్మను ప్రభుత్వమువారు తెలిపిరి. తాము విడిచి పెట్టవలసినదనిన రాష్ట్రములనుగూడ విడిచి పెట్టటకు తయారుగ నుంటిమనియు తెలియజేసి ఈ ఖాళీ చేయుచున్న యెనై జరుగవలసిన ఏర్పాటులన్నియు తమ ఆస్తి ప్రభుత్వముల సభ్యులుగల ఒక పంచాయితీని విల్సనుగారు సమావేశమగునటుల చేయట పనులను జర్మను ప్రభుత్వమువారు నూచించిరి.

సంధినిశ్చయమునకై పూనుకొన్నది వర్తమానులు జర్మను దొరలనువారే. వీరందరూ సమావేశమై చాలవరకు ఓచి ప్లాగు అంగీకారమును బడసియే ఈ యుద్ధమును చేయ బూనుకొనిరి. ఈ కార్యము లన్నిటియందును రిచిప్లాగువారు బహుశసంభావ్యముల జర్మను ఛాక్ సెలరుగారికి చేయూత యొసంగిరి. ఈయన ప్రభాభిప్రాయానుసారముగను దొర తనమువారి తరపునను కార్యనిర్వాహకమును గానించుచు న్నారు.

లండన్ క్రజలు-జర్మనుల ప్రత్యుత్తరము.

లండన్, అక్టోబరు 13:—సాయంత్రము కొంచెముల ప్యూముగ జర్మనుల సందర్భ ప్రత్యుత్తరము లండన్ లో ప్రకటించబడినది. ప్రజలందరూ విశేషాధ్యక్షుల నాటకకాలలకు బోవ అందు రంగస్థలములందు ఈ శుభవర్తమానము తెలుపబడినది. దానిని వినినతోడనే ప్రజలందరూ అధికౌత్సాహముతో ఉప్పొంగిరి. ఈ ప్రత్యుత్తరమును వినినవారందరూ జర్మనులు పూర్తిగ లొంగిపోయినయే నిశ్చయించుకొనిరి. యుద్ధము కొన్ని వారముల లోపుగనే ముగియునని తెలచుచున్నది.

జర్మనుల ప్రత్యుత్తర మెంతమాత్రము విశ్వసనీయముగా దనియు విల్సనుగారి 14 వరతులతోబాటు మిత్రమండలి వరతులనుగూడ ఒప్పుకోవలయుననియు ఆదివారమునాటి పుత్రిక లన్నియు ఏకగ్రీవముగ ప్రకటించినవి. సముద్ర నష్టపరిహార ములగూర్చి ఏమియు తెలుపబడలేదనిగూడ నూచించినవి.

మందు ఎన్నడును ఉపద్రవమును గలుగజేయకుండ బల కరమగు అభయమును జర్మనుల చుట్టరకు విల్సనుగారు తాత్కాలిక యుద్ధవిరామమును గూర్చి ఏవిధమైన ఏర్పాటులను మిత్రమండలికి నూచించరని పుత్రికలన్నియు నమ్ముచున్నవి. జర్మను నాకాదేశమును విచ్చిన్నము జేయవలయును. అంతర్జాతీయ నన్నిటిని వశపరచవలయును. జర్మనుల అధినివేశములు జర్మనులకు భకపరచబడవని నిస్సంశయముగ జర్మనులకు తెలుపవలయును. ఈ సందర్భవరతులను నియమించుటలో ఖాట సేనాని నియమించిన మిత్రమండలి విజయముల కెట్టిమోగు ముండ జాలదని అందరూ నిశ్చయించుకొనిరి. ఈవరతులవలన జర్మనులు సాంకామికాసాయమును తప్పించుకొనజాలరు. విశోధములు అంతరించుటకు పూర్వము జర్మను స్వాధీనులలోనున్న మెటికా, రైసువంటెనలు మిత్రమండలి ఆక్రమణమున జేర్చబడవలయును.

జర్మను ప్రత్యుత్తరమును చర్చించుట.

లండన్, అక్టోబరు 13:—ఇకమిదట విల్సనుగారు జర్మను ప్రత్యుత్తరమును గూర్చి మిత్రమండలిలో యోచించవలసి యున్నదని రూటరు తెలుపుచున్నాడు. ప్రప్రథమమున జర్మనుల ప్రత్యుత్తరమునుగూడ వీరు విల్సనుగారి వరతుల నన్నిటిని అంగీకరించినటుల తెలియచున్నది. కాని

జర్మనులను నమ్ముట కష్టము. ఇదివర కెన్ని రోజులూ జర్మనులు తమ ప్రమాణములను మంటగలుపుట మనము నాడలేదు. కాన మనము కొంచెము బాత్రిక యోచించవలయును. విల్సనుగారి వరతులను ఎట్టిచర్చలేకుండగ అంగీకరించిరి? లేక ముందుకస్త వ్యవరయటకు అంగీకరించిరి? స్పష్టముగ తెలియజేయదు. సంధిగముగనున్న ఈ ప్రత్యుత్తర మంతయోజనము గాజాలదు. ఈ సందర్భవరతులచర్చ జరుగుచున్న కాలమున మరల యుద్ధ ప్రయత్నములజేసి చర్చాసంకరమున సౌకర్యమును జూచుకొని కత్తిగట్టమని జర్మనులు అభయముచేస్తున్నారని తాత్కాలిక యుద్ధవిరామమునకు వీలులేదు.

బాల్బురు గారి ప్రసంగము.

లండన్, అక్టోబరు 11:—జర్మనులు రాజ్యాంగవిధానమును మార్చుచున్నారు. ఆకారములు మారిన లాభములేదు. అంతరికాణములు మారవలెను. అట్టి మార్పు కొంచెమైనను క్రియాలవలన కనబడుటలేదు. యుద్ధారంభమున నెట్టి కిరాతక కృత్యములను వారుచేసిరి? నేడుగూడ నట్టి కృత్యములనే చేయుచున్నారు. లీన్ స్టరును ముంచిరి. ప్రజలను బైటిలను బాధించుచున్నారు. ఈ దురాకరణములు నిరంకుశాధికారాలవలన జరుపబడుచున్నవనెదరుగాని ప్రజలందులకు సమాకారులుగానున్న నింత హెచ్చుగా నెలల జరుగగలవో తెలియజేస్తున్నది. లీన్ స్టరునాకను ముంచట మహాదాయము. ఆనాకతో శ్రీలు పిల్లలుగూడ నుండిరి. దానిలో వైస్రగంబంధ సామగ్రిలు లేనేలేవు.

లండన్, అక్టోబరు:—ఈ సందర్భవరతుల తయారు చేయటయందు ప్రవేశించినవారు అందరూ ప్రపంచమున కంతకును న్యాయమును మించిని కలుగజేయుట ముఖ్యధర్మమని మనమున తెలుగవలయునని అమెరికా కార్యదర్శి లాక్ సింగుగారు ప్రకటించిరి. న్యాయమును దయయు మిలితరై యుండవలయు ననిరి. న్యాయమగు సందర్భ ఏర్పాటులను గావించునపుడు ఘోరకృత్యము లొనర్చినవారిని మనము మరచరాదు. లీన్ వో మనము చేయునది ధర్మ మనిపించుకొనజాలదు. దయారహితమగునది, ధర్మ మనిపించుకొనజాలదు. న్యాయ రహితమైనది ధర్మ మనుపించుకొనజాలదు.

ఇంతర్వర్తలో తాత్కాలిక యుద్ధవిరామము సమకూడనేరదు

లండన్, అక్టోబరు 14:—ఇంతర్వర్తలో తాత్కాలిక యుద్ధవిరామము కలుగునటుల కానించుకున్నది. ఈ సంగతుల నన్నిటిని ఆలోచించునపుడు జర్మనులు మరల నాకాదేశములనుగాని నైకి దురాకరణములనుగాని ఒక్కమని అభయమున మిచ్చునరకు ఈ విరామమునుగూర్చి యోచించుటకు వీలుపడదు. జర్మనులు ముందెట్టి దురాకరణములను చేయకుండగ జేసినగాని తాత్కాలిక యుద్ధవిరామములుగూర్చి తీవ్రముగ యోచించుటకు వీలుపడదు. ఈ యభిప్రాయములనే గ్రేలుబ్రిటను వారును, మిత్రమండలివారును కలిగియున్నారు. ప్రస్తుతము విల్సనుగారు ప్రత్యుత్తర మిచ్చునటుల తోచదు. ఏదైన ఒక దానిని నిశ్చయముగ తీర్మానించుటకు పూర్వము విల్సనుగారు మిత్రమండలిలో యోచించెదరని తోచుచున్నది.

వెసిడెంటు విల్సనుగారి వరతులు

లండన్, అక్టోబరు 14:—జర్మనీలో ధనాధికులందరూ విల్సనుగారి సందర్భవరతులను అంగీకరించుచున్నారు. తరువరి జర్మనులు వీటిని నంగీకరించనిచో జేరేమున మరల విప్లవము జరిగింతుట తప్పదనియు హెచ్చరించుచున్నారు.

ఛాక్ సెలరుగారు వెసిడెంటు విల్సనుగారికి ఒసంగిన ప్రత్యుత్తరమును అంగీకరించమని రిచిప్లాగులోనన్న పూర్వవార సాంప్రదాయములు ఛాక్ సెలరుగారికి తెలియజేసిరి.

జర్మను నిరంకుశాధికార మంత మొందుట జర్మను నిరంకుశాధికార మంత మొందెనని చెల్లయినరు బ్లాగి బ్లాటు పుత్రిక తెలుపుచున్నది.

లెన్ వర్ ము ప్రభువు ఉపన్యాసము.

లండన్, అక్టోబరు 11:—ఇప్పుడు మనము సర్వశక్తిని వినియోగింపవలెను. మనధనమంతయు: ప్యూమునెదరని జర్మనులు గ్రహించిన వారు సంధిసంభాషణను వెంటనే బాలింతురు. వారు అధినివేశముల నన్నిటిని మరల నడిగెదరు. ఇట్లు జూద మాడి కోల్పోయిన వస్తువులనెందకో మరల నడిగినవారుకలరు. జర్మనులు రణమయ్యతమున నధినివేశములను కోల్పోయిరి గాన వారి శిక్కు అధినివేశమునైన మరల నియ్యగూడదు.

లైల్స్ వని వాండ్రసంఘము.

లండన్, అక్టోబరు 11:—ఈ సంఘమునకు కార్యదర్శి గానున్న ఛార్లెస్ మెంటు సభ్యుడు ధామను గారు రాజీనామాను రద్దుపరుచుకొనిరి.

బంగారము.

లండన్, అక్టోబరు 11:—బంగారమును తీయుటకు గూర్చి సరియగు నేర్పాటులను జేయుటకు ఇచ్చికేపు డ్రభువు ఇలియట్లు, ఏడీసు, గోప్పెరుగార్ల మొకసంఘముగా నేర్పించిరి.

లీన్ స్టరునాక ముచుగుట

లండన్, అక్టోబరు 11:—కింగ్ స్ట్రవునుండి హోలీ హౌసుకు పోవుచుండగా నీనాకను టార్పెడోతో కొట్టి ముంచిరి. నాకలో 850 మంది ప్రమాణికులును 70 మంది నావి నులునుండిరి. “హో” ఆనుభాగమున టార్పెడో తగిలినది. అదట పరిచేయచున్న టటాల యుద్ధోగము 22 మందిలో 20 మంది చనిపోయిరి. ఒకడు అడటుకు రందముగుండ సముద్రమున పడి పినుట్టు కాపాడబడెన నాకను హర్షులకు చేర్చవలెనని కెప్టను యల్వీంచువరతలో మరయొక టార్పెడో యంత్రములున్న తావున తగిలెను. కొన్ని నిమిషములలో నాక మునిగింది. పడవలను మొదట దింపగా నవి తిరుగబడి వానిలోనున్న వారందరిని సముద్రమున బడిపోయిరి. 200 మంది మాత్రము కాపాడిరి. చాలమందికి గాయములు తగిలెను. ఒక నాక అచటికిగోయి చూడగా శిథిలభాగములుమాత్రమే కనబడెను. ఆబట్టలు పెద్ద ప్రబ్లిమారును ఫిల్లిను హామిల్టను ప్రబ్లి కనబడలేదు. కెప్టను గూడ చనిపోయెను. విర్లంగువారికి చాల నాగ్రహము కలిగి వది వెనుకటిరాజు మామ్యులుగారు గత బుధవారమునాడు లీన్ స్టరు నాకమీద విర్లంగుకు తెల్లరి. జర్మనులు పెద్ద రకము అంతర్జాతీయముల నడవిన పినుట్టు పిరానోమారు లీన్ స్టరు నాకను ముంచబడినవి. ఫ్రెంచి ప్రభువుగారు విర్లంగు వారి పట్ల సానుభూతిని తెలిపిరి. జర్మనుల కిత్తయిన విర్లంగువారు తగిన ప్రతికియను సబుపరచినది.

సార్వభౌముని సానుభూతి.

ఈ దాయకవార్త విని చాల చింత మొందితి మని హాస్తి చక్రవర్తిగారు తంతివార్త నందిరి. 190 మందిలో 198 గ్లరు మాత్రమే కాపాడబడిరి (ఫ్రెంచి ప్రభువు సార్వభౌమునకు తంతివార్త నంపెను.

లండన్ ప్రజాభిప్రాయము

లండన్, అక్టోబరు 14:—తాత్కాలిక యుద్ధ విరామమును గూర్చి వినినతోడనే ప్రజలందరూ అంతోళన చిత్తులైరి. జర్మను మండగములను కనులారజాదిన మనలకు ఈ సందర్భవయమై నెమ్మదిగ యోచించుటకు వీలులేదు. జర్మనులు ఎట్టివరతులను గోంక లొంగినగాని తాత్కాలిక యుద్ధవిరామమునకు వీలులేదనియు జర్మను దురాకరణులకు తరవాదులగువానిని శిక్షించవలయుననియు డిక్టరీ ప్రభుగారు తీర్మానించిరి.

నాకలు డికోనుట.

లండన్, అక్టోబరు 11:—6 వ తేదీన పగలు 11 గంటలకు బ్రాంటో కాష్మీరు నాకలు డికోనెను. రెండునాకలలోను ఆమెరికా నైసికు లుండిరి. తుపానుగారి పీయటలన నారెండు నాకలును విడిపోయెను. ఒక దానికోకటి కనబడకుండెను. వాయువార్త విని మున్నీ యుద్ధనాక అచటికి పోయి 27 గురుద్వోగులను 239 గురు నావికులను 800 మంది ఆమెరికా 31 మంది సరానునానిని కాపాడి విర్లంగు తీరమునకు చేర్చెను. బ్రాంటో కొట్టుకొనిపోయి పూర్తిగ శిథిలమైనది. అది ఇన్వేటివయెద్ద మెట్టబట్టినది. అచట 16 గురు కాపాడబడిరి. కాష్మీరనాక మరతీతముగ స్కాట్లండు రేవును చేరెను. నాకలోనివారి కర్కరికిని ప్రమాదము కలుగలేదు. బ్రాంటోలో 431 మంది చనిపోయిరి.

ఇటలీ ప్రధానమంత్రి యభిప్రాయము.

లండన్, అక్టోబరు 13:—జిత్తులమారివేషముతో శత్రువులువిజయమునకుగొనుటకు మనము అంగీకరించరాదు. మనజేతమునుండి శత్రువులు మరలపోవలయును. మరల ఎన్నటికిని ఇట్టిదురాకరణుల నొనర్చవని శత్రువు లభయమియవలయును. ఇట్లు జేసినచో సంద్ధి సాగవలదని ఇటలీ ప్రధానమంత్రి అర్లంజోగారు తెలుపుజేసిరి.

పరాసు యాత్రాసాము.

లండన్, ఆక్టోబరు 18:— జర్మనుల ప్రత్యుత్తరము సం దిగముగ నున్నది. జర్మనుల ప్రజాస్వామ్యక ప్రకటన లన్ని యు బూటకములు. జర్మనులకు సంధివరతులను నునము బో ధించవలయునని పార్లామెంటు కట్టకీకరించుచున్నది.

ప్రాస్తు

జర్మను బారినుండి తప్పించుట

లండన్, ఆక్టోబరు 18:— పరాసుపత్రికలు ఇట్లు తెలుపుచున్నవి:—చాంపేనులో సెప్టెంబరు 28 తేదీన ప్రా రంభమైన యుద్ధము 7 రోజులు ఘోరముగ జరిగి ముగిసినది. ఇందు శత్రువులు పూర్తిగ పరాజితులైరి. 4 వ నైస్యము ఎయిను వంపునకు స్వేచ్ఛకు కలుగ జేసినది. శనివారమునాడు ఈ నైస్యము 36 స్థానములకు మరల ఆక్రమించుకొన్నది. 1914 సంవత్సరమునుండి జర్మనులక్రింద నుండి బాధపడుచున్న ప్రజలకు విముక్తిని కలుగజేసెను. చాంపేను యుద్ధ మారంభ మైనది మొదలు ఈ నాల్గవనైస్య మొక్కటియే 21567 మం దిని బందీలుగ గొనియెను. ఇందులో 499 ఉద్యోగస్థులు గలరు. 600 ఫిరంగులు 3500 వాగణాలు (వెట్రెల) రణసామగ్రి మాడ దొరికినది. దీనికి నామపార్శ్వమును 5 వ పటా లము విధి విరామముతక శత్రువును వెన్నెటి తరుముచున్నది. రీటోర్నిని దాటినది. 10 కిలోమీటరులు ముందు కేగినది. వీక్స్-లెస్. ఆ సెల్లు మాస్వాధీనములో ఉన్నది. ఆ సెల్లు-లా-విల్లీని బ్లానిజ్ దక్షిణపు సరిహద్దులమాడ మా స్వాధీనములోనే యు న్నవి. గిన్ని కోట్లనూపుచేటికికడపొలమును దాటివారము. మాంటుప్రోవోయిముఖముగ ముందుకేగుచున్నారము. ఎయిన్, ఓయిజునుమ మా ఒత్తిడిచే శత్రువులు క్రొత్త మరల తిరో గమనమును ప్రారంభించిరి. వారి కెనుక నైస్యములను వెన్నెంటు చునేయున్నారము క్రాయను కు త్రరముగన్న ఎయిల్లును చేరివారము. పడమటిభాగమునూనం క్రిచివిలిను-చిటోవిలును చే నిరూపించబడినది. ఇది బాము, బోర్నిగ్ను, ఫాలోకోర్టు లకు 4 కిలోమీటరుల దూరములోనున్నది. చులియాప్రిమాంటు, సెంటుగోబెయినుకు తూర్పుగను, బెల్జ్కోర్టు, డీయిల్లుకు ఉడమరగనూడ నున్నది.

శత్రునిరోధము ప్రతిహతముగుట

లండన్, ఆక్టోబరు 18:— పరాసు పత్రికలు ఇట్లు తెలు పుచున్నవి:—లాఫేరిని పట్టుకొంటిమి. ఆచుట్టు ప్రక్కల లా చేరినండి లాయనవరకొన్ని యినుపదారిని బట్టుకొన్నారము. ఈ యినుపదారి దానిజి, విర్నిగ్ని ప్రాంతమునున్నది. ఈభాగ్య ముందున్న సెర్రిగమును అగ్నిబాల్లలతో కూడుకొన్న సెంటు గోబెయినుదగ్గర సెంటు ఇకోలను, ఆక్సబోయి, నూజీలు మా వశమైనవి. ఎయిల్లు కు త్రరముగ ఇటలీ నైస్య లు ముందు కేగినవి. తూర్పున ఎయిల్లీ, బెట్టూ, ఆవిపాంటే నుగుండా పోవుపంక్తి మావశమైనది. ఎయినువంపులో శత్రు నిరోధమును ప్రతిహత మొనర్చినారము.

పరాసులు లాయనులో ప్రవేశించుట

లండన్, ఆక్టోబరు 14:—గతరాత్రి పరాసు పత్రి కలు ఇట్లు ప్రకటించినవి:—10 వ పటాలము నేటి యుద్ధ యము లాయనలో ప్రవేశించి 6500 ప్రజలను జర్మను బారి నుండి తప్పించినది. ఓయిజు, ఎయిల్లు కు త్రరముగ నున్న రణరంగమునం ద్రంతటను పట్టణమును దాటి చాలదూరము పోతిమి. లాచేరి తూర్పుగ సెర్రికోర్టును ప్రేమను దక్షిణ భాగమున మే మిప్పుడున్నారము.

గొప్పయుద్ధము.

లండన్, ఆక్టోబరు 18:—గతరాత్రి ఆమెరికనులు ఇట్లు తెలిపిరి:— బోయిడెన్-కార్ములో మూజుజుతూర్పుగ గొప్ప యుద్ధము జరిగినది. 5 వ కిరుప్రక్కలను మేమనుకొన్న స్థానముల నన్నిటిని బట్టుకొంటిమి. ఈ ప్రదేశముందు సెప్టెంబరు 26 తేదీ నుండి 17659 మందిని బట్టుకొంటిమి.

జర్మను ఒప్పుదలలు

లండన్, ఆక్టోబరు 11:—జర్మను వాయువార్త లిట్లు ప్రకటించుచున్నవి. సెంటు ఈ టెగ్నీ, ఎయినుమధ్య ఎయిరి కు త్రరభాగముందు గ్రాండు ప్రేకకు ప్రక్కలనున్న స్థానములకు మరలిపోతిమి. సెగ్నీ, మామాంటు ఆడవిమధ్య ఆమెరికనులు పగ లంతయు గొప్ప నైస్యముతో మమ్ములను నుట్టడించిరి. కాని వెకకకు తరును గొట్టబడిరి.

శత్రుప్రతియుద్ధములు ప్రతిహతముగుట

లండన్, ఆక్టోబరు 14:—గతరాత్రి ఆమెరికనులు ఇట్లు ప్రకటించిరి:— మూజుజుద కిరుప్రక్కలను శత్రు ప్రతియుద్ధ మును ప్రతిహతి మొనర్చినారము. మేము జయించిన స్థానముల నుండి తొలగించుటకు ప్రయత్నించిరి గాని వ్యర్థలైరి.

శత్రువులపలాయనము.

లండన్, ఆక్టోబరు 11:—పరాసువాయను ఇటలీవారు ను చాల స్థానముల నాక్రమించిరి. శత్రువులు పలాయనమైరి. 60 కిలోమీటరుల ప్రదేశమున శత్రువులు చాల సామగ్రిలను వదిలిపోయిరి. జర్మనులు చెమినుడెను దేమునువదిలిరి. సెంటు ఆబర్దుఅను ముఖ్యస్థానము మి త్రుమండలి వశమైనది. విమానము లెక్కింకముగ తొడ్చడినవి. ఇట్లు చాల దురాగతములను సరిపె పారిపోయిరి.

భస్మీపటల మైన నగరములు.

లండన్, ఆక్టోబరు 18:—పరాసు శిబిరములనుండి రూటరు విలేఖకుడిట్లు తెలుపుచున్నాడు:—చాంపేను 60 మైళ్ల రంగము దంతటను జర్మనులు ఆతివేగముగ తిరోగమనము గావించుచున్నారు. ఎవట జూచినచు దిబ్బండల మంతయు అగ్నిబాల్లలతోడను, పొగతోడను నిండియున్నది. పట్టణ ములు, పల్లెలు భగ్గున మండుచున్నవి. జర్మనుల కనుకూలముగు సంధి వరతులు ఈయబడినవో పరాసులు శత్రువులచే ధ్వంసము చేయబడిన రాష్ట్రములను వశపరుచుకొనగలరు. వీల్లు చేయుట కెట్టియభ్యంతర ముండజాలదు. కాని ఈ రాష్ట్రములన్నియు ఎదానలవలె నుండును. నగరములన్నియు న్యుతక శిబిరములతోను, బూడిదతోను నిండియుండును.

శత్రువులు వెనుకబడుట.

లండన్, ఆక్టోబరు 11:— పరాసుశిబిరములనుండి రూ టరువిలేఖకు డిట్లు తెలుపుచున్నాడు:—రణముఖము దంతటను మా పురోగమము సాగుచు నేయున్నది. గోరాను సేనాని సేను చాలవరకు ముందుకేగె. నూయిట్టికడ్డుగ నున్నారము. బెర్రి కోర్టునుండి బెథెకోవిల్లవరకు మేమే ఆక్రమించుకొంటిమి బోల్లు-సర్-నూయిట్టికడనదగ్గరమాత్రము జర్మను లున్నారు. రిటోర్ని నదిదగ్గర జర్మనులు వెనుకబడుచున్నారు. ఇంకను తిరోగమనమును జేయుటకు ప్రయత్నించుచున్నారు. తూర్పు చాంపేనులో ఇంతకంటె త్వరితముగ తిరోగమనమును గావించుచున్నారు. నుగ్నీ సరిహద్దులను చేరివారము. మాకాల్లును సమీపించుచున్నారము. ఎయిను ఓయిజునుమ శత్రువులు ఆతిమెల్లగ వెనుకకుపోవుచున్నారు. లాయనులో జర్మనుల యధ్య చాల ప్రమాదకరముగ నున్నది. లాయనుదగ్గరనుండి ముఖ్యపంక్తి సెుకదానిని ఆంగ్లోపరాసు సేనలు ఛేదించినవి. కాని మాంగిజ్ సేనానిగారు శత్రునిరోధము నెరుగ్గాను చున్నారు. కాని వాక్కుగ్గువరకు చెమె-డెన్-దాన్సు అంత యు మావశములోనే యున్నది. కడచిన పదిరోజులలోను 4 వేల మంది డెలివోజ్ సేనానిచే జిక్కిరి.

ఆకస్మంతయు మంట, పొగతో నిండుట.

లండన్, ఆక్టోబరు 12:—పరాసు శిబిరములనుండి రూ టరు విలేఖకుడిట్లు తెలుపుచున్నాడు:—లాయనునుండి ఆగ్లో నీవరకు 60 మైళ్ల రంగమున జర్మనులు తొందరగ వెనుకబడు చున్నారు. ఉత్తర దిబ్బండలమంతయు పొగచేతను మంటల చేతను నిండియున్నది. శత్రుపంపుల వెనుకనున్న పత్తములు, పల్లెలన్నియు మైల్లవరకు మండుచున్నవి. వోజియర్ను అంత యు దనాగ్నివలె మండుచున్నది.

పరాసు పురోగమము

లండన్, ఆక్టోబరు 18:—పరాసుశిబిరమునుండి రూ టరు విలేఖకు డిట్లు తెలుపుచున్నాడు:— ఓయిజునుండి ఎయినువరకును, చాంపేనులోను పరాసులు ముందు కేగిరి. లాయ్కు ఆగ్నేయముగ ఓర్పి వాలునుండి ఆవిపాంటేనువరకు వ్యాపించిన పంక్తిని చేరినారము. ఎయినుకు త్రరముగ గొప్ప స్థానమును ఆక్రమించుకొంటిమి. వోజియర్ను దక్షిణముగ నున్న గట్టును వశపరుచుకొంటిమి. ఈపంక్తి కు త్రరముగ అగ్నిబాల్లలు ప్రబలముగ నున్నవి. దీనిని జూడ శత్రువులు సెర్రినదిని పంక్తిని చాల కాలము స్వాధీనముచుకొన రని అనగా యాచటనుండి త్వరితా వెదలిపోదురని తెలియు చున్నది.

మిత్రమండలిపురోగమము

లండన్, ఆక్టోబరు 18:—బోయి సరిహద్దులను చేరి వారము. సెగ్నీనదికి పడమటిగట్టుననున్న పేటనుపట్టుకొంటిమి. మొత్తము సెంటు గోబెయిను అంతయు మాస్వాధీనములోనే యున్నది. లాయను, సరిహద్దులను పరాసులు చేరిరి. లాచీనది దగ్గరనుండి మిత్రమండలి బహిష్కరణమున ప్రవేశించిరి. లా యనుకు ఆగ్నేయముగను తూర్పుగనున్న ఉన్నతప్రదేశ మంత యు ఖాళీ చేయబడినది. ఓయిజు ప్రదేశముగూడ ఖాళీ అయి నది. లాయను చుట్టప్రక్కల ప్రపరాసులు 7 మైళ్లు ముందు కేగిరి.

పరాసులు లాయనులో ప్రవేశించుట.

లండన్, ఆక్టోబరు 14:—పరాసు శిబిరములనుండి నిన్ను టి మధ్యాహ్నము రూటరు విలేఖకుడిట్లు తెలిపి నది:— యుద్ధములేకయే పరాసులు లాయనులో ప్రవేశించిరి.

శ్రీవేమగుయ్యుద్ధము.

లండన్, ఆక్టోబరు 18:—బ్రిటిషుపత్రికలు ఇట్లు తెలు పుచున్నవి:— సెగ్నీనది ప్రక్కను, లీక్వట్టూ, సోలెస్సును నడుమను యుద్ధము జరిగినది. సెగ్నీలోయముఖముగ సోలెస్సు నుకు చాతుర్యముగముందు కేగినారము. సెంటుఆబర్దులోనున్న శత్రువుల వెనుక నైస్యములను పారదోలినారము. బిల్లుస్సు-పేక్-కాచీను, ఏవెస్సును-లీసెవనుండి నూడ పారదోలినారము. ఆర్టూ, కోర్పివెయి నడుమనున్న సెగ్నీకాల్లుకు పడమటి భాగముననున్న శత్రువులనుగూడ పారదోలినారము. బోయికి పడమరగ నున్న కాల్యదగ్గరనుండి సమీపించుచున్నారము. తెన్నుతూర్పుగ మాంటిగ్నీ, నార్మెను, అన్నానీలు మా వశమై నవి. జర్మనులకు చాల నష్టములను కల్పించినారము. చాలమం దిని బందీలుగ గొంటిమి. జర్మను కాల్బలములమీదను, ఆహార పదార్థములను గొనిపోవు నైస్యములమీదను మా వైమానికులు బాంబులను, మరఫిరంగులను క్రమోగించిరి. 9 జనుల బాం బుల బజపబడినవి. శత్రువులకు నష్టములకల్గినవి. రాత్రివిమా నములు తిరుగుట కసాధ్యముగ నుండెను.

గ్రామములు వశమగుట

లండన్, ఆక్టోబరు 12:— బ్రిటిషు పత్రికలు ఇట్లు తెలు పుచున్నవి:—పెలులు కాల్బకు తూర్పుగ మాంటిగ్నీ గ్రామమును బట్టుకొంటిమి. లీ-సెంటు ఆమందు సరిహద్దులను చేరివారము. బోయిప్రదేశముందు మాకును పట్టణమునకును కొన్నివందల గజములదూరమే గలదు. పొబరుడెన్కోరిచిక్, బోయి చెరసాలప్లస్సులో చాలభాగము మావశమైనవి. ఆగ్నే కుతూర్పుగ కురియర్ను ముఖముగ హేమ్యూలుకాల్బ దక్షిణపు గట్టు వెంట ముందుకేగినారము.

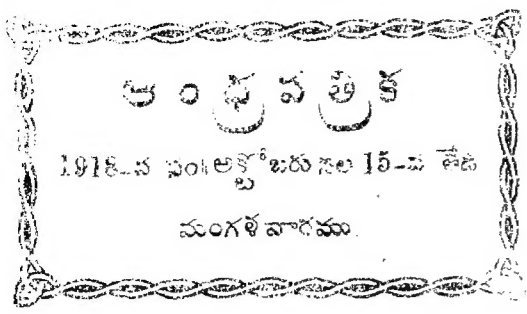
బ్రిటిషు విజయవరంపరలు

లండన్, ఆక్టోబరు 18:—బ్రిటిషుపత్రికలు ఇట్లు తెలు పుచున్నవి:— సెగ్నీనది పంక్తిదగ్గర పోరుజరుగుచునే యు న్నది. సోలెస్సుకుదగ్గర నంతెలకు విస్తరింప జేసినారము. నాగ్నీ సోజ్టోయరుచుట్టూ నది పడమటిగట్టు వెంట ముందు కేగుచుంటిమి. లీ-సెంటు ఆమందుదగ్గర కొంతమందినిబందీలుగ గొంటిమి. ప్రాతఃకాలముననే మామందు సేనలు సెగ్నీకాల్బను ఆవిగ్నీ ఆ-వాకుదగ్గర దాటినవి. 200 మంది శత్రువులను బందీలుగ గొనియె. ప్రతిమట్టనులు ప్రబలముగ నుండుటచే ఈస్థానమును నిలబెట్టుకొన జాలకపోతిమి. బోయికి వాయు వ్యముగ ముందుకేగుచునే యున్నారము.

కోసెల్లిను-లేజు-లేజు, నోవెల్లి-గోడల్లులు మావశ ములో నున్నవి. బోయి, వెండిక్-వీ -వీరులు నడుచునున్న రణరంగమందంతటను హేమ్యూలు కాల్బదగ్గర నున్న పంక్తి ని సమీపించుచున్నారము. ఈ ప్రదేశముందు చాలమందిని బందీలుగ గొంటిమి

వైమానిక నాశనము.

లండన్, ఆక్టోబరు 18:—సెప్టెంబరు నుండి 540 జర్మ ను విమానములు నాశనమగుటగాని ఎందుకను పనికి రాకుండగ జేయబడుటగాని పడమటిరంగమున తిట్టనించెనని వార్తాపచా రక సంఘమువారు తెలుపుచున్నారు. 59 చిన్న విమానములు ధ్వంసమైనవి. 236 బ్రిటిషు విమానములు కనిపించుటలేదు. జర్మనీ, బెల్జియనులమీద జరిగినదాడులందు నష్టమైపోయిన విమానముల సంఖ్య కలపబడలేదు.

సర్వదేశ సమ్మేళనము

క్రస్తుత సంగ్రామమువలన అసాధ్య మని తలంపబడు విషయములెల్ల సాధ్యము లగుచుండుట మన కెల్లరకు సనుభవవేద్యమే! కొన్ని వత్సరము లకు బూర్వము స్వక్షుతుల్యమును, ఆశయప్రాయ మును, కార్యానానుకూల్యమును అనిగర్హింప జగిన "మానవసభ్యతయు, ప్రపంచ సమ్మేళన మును" నేమి కార్యరూపము దాల్చునున్నవి. స్వాతంత్ర్య సంరక్షణాధ్యమును, శాశ్వత శాంతి స్థాపనాధ్యమును గావించబడుచున్న, ఈ మహా సంగ్రామములతోముగ నీ యాశయలభికి వలయు సూచనలు గానవచ్చుచుండుట సంతోషదాయకము. ప్రెసిడెంటు విల్సనుగారి సర్వదేశ సమ్మేళన (League of Nations) మత్స్యవసర మని వక్కాణించి యుండిరి. ఈ అభిప్రాయము మిత్రమండలి సానుభూతిని బడయగలిగినది. ఆంగ్లదేశమందలి ప్రధానపత్రిక లన్నియు నిట్టి ప్రతిష్ఠాపనాధ్యమ నమునకు తమ అనుకూలాభిప్రాయము నిచ్చినవి. కిచ్చనుప్రభువును, రాబర్ట్ సెసిలు ప్రభువును, ప్రధానమంత్రియు గూడ ఈ విధానము నెడల సదృశిప్రాయమునే గలిగి యున్నారని "ఔయిలీ టెలిగ్రాఫ్" పత్రిక వాకొనుచున్నది. ఇదివఱకు విదేశాంగమంత్రిగ నుండి, తమ వదలిని వదలకొనిన నాటి నుండియు ప్రజాహిత జీవన మున పాల్గొనక మిన్నకుండిన వైకౌంటు గ్రేగారు కూడ సర్వదేశ సమ్మేళనవిధానమును విల్సనుగారు ప్రకటించినోడనె, యీ మహాద్వేషమును గూర్చి తన సంపూర్ణాంగీకారమును ఒక సభి యందు వెల్లడించి యుండిరి. ఈ నిందర్శమున సభాధ్యక్షుల వహించిన సంగ్రామ మంత్రివర్గ సభ్యులగు బార్నిసుగారి యీ క్రింది వాక్యముల గాంచిన యెడల ఈ ప్రతిష్ఠాపనాధ్యక్షుల తేటతెల్లము కాగలదు:—

"ప్రవృత్తులు వశుబలము మూలకముగ మానవజాతిభావ్యతని నిర్ణయంప బూనుకొనుటచే, సంగ్రామము తగిన విధముననే గాని అంతము నొందరాదు. మేము జర్మను ప్రజలను అంతము నొందించుటకు తలపెట్టలేదు. జర్మను జాతికంటె కును కళింకదాయకమైన ఆవిధాన నిర్మాణమునకే మేము పోరుచున్నాము. సర్వదేశ సమ్మేళనము మా ప్రధాన సంగ్రామాశయము. ఇది నిర్మితము గాకుండగనే యుద్ధ మంతము నొందిన యెడల ప్రజాస్వామ్య వ్యాపనము కలలోని వాస్తవ యగును."

గ్రేగారి యుపన్యాసము ఆంగ్ల జాతీయాభిప్రాయమును వెల్లడించుచున్నదని "టైము" పత్రిక వ్రాయుచున్నది. వీరి సమ్మేళనాశయమును మిగుల నున్నతానమున నుంచి యుండిరి. ఇట్టి ఉన్నతాశయములతోడనే యిది వర్తించి, మానవాభ్యుదయమునకు తోడ్పడును గాక యని మేము కోరుచున్నాము. ఈ సమ్మేళనా నిర్మాణమునకు రెండు విధము లగు నుద్దేశ్యములతో, రెండు తరగతుల వారు తమ సమ్మతినీ చెలుపుచున్నట్లు పొడకట్టు చున్నది. కొన్ని జాతుల

ప్రాముఖ్యమును మాత్రమే శాశ్వతముగ నొకొల్పుట కొందఱి అభిప్రాయము. సంగ్రామము విజయవంతముగ సంతము నొందుట కిది యుపకరించుటచే నీ సమ్మేళనము వాంఛనీయ మని కొందఱి తలంపు. కాని ఈ రెండభిప్రాయములను కూడ గ్రేగారు ఖండించిరి. ఇట్టి సంకుచితభావములతో స్థాపితమైనయెడల నీ మహాప్రతిష్ఠాపనము ప్రయోజనవంహిత మగునని వేతె చెప్పవలసరము లేదు. సంగ్రామవిజయఫలితముగ నిది ప్రతిష్ఠాపితము కావలెను. సంగ్రామానంతరమున ప్రపంచమంతయు యుద్ధము మహాపాపమనియు, దానిని సర్వముల తొలగించి మానవసౌఖ్యమునకై కృషిసలుపుటకై శాంతివార్తముల నవలంబింపవలయు ననియు కృత నిశ్చయమాన సములతో ఈ విషయమున ప్రయత్నముల సలుపుటగత్యము. అప్పుడే సర్వదేశ సమ్మేళనము జయప్రదముగ వర్ధిల్లగలదు. ఈ సమ్మేళనమున సభ్యులగువారిని ఆర్థికబహిష్కారము చేయరాదని నుడివిన విల్సనుగారి వాక్యములను గ్రేగారు రామోదించిరి. ఇందుమూలమున యే దేశపు టార్జిఫిషయము లా దేశమే నిర్ణయించుకొనుట కనకాశము కలుగుచున్నది. ఈ సమ్మేళనాసభ్యుల కెల్లరకును ఏకనియమములనే అనువర్తింప జేయవలయును. అల్పదేశములను, గొప్పదేశములను అన్ని విషయములయందును సమానముగ పరిగణింపవలెను. కావున సంపూర్ణముగ వశుబలమునూదనే ఆధారపడి యున్న జర్మనీదేశము తన సైనికవివహములను తీసివేసి, వానిని ఆయుధవిహీనములుగ జేయుటవసరమని గ్రేగారు పలికి యుండిరి. ఈ సమ్మేళనమున నున్న ప్రభుత్వము లేవియు తమ తమ దేశములలో ఆయుధసామగ్రిని సంసిద్ధపఱుపరాదు. విదేశీయులైనను అట్లుచేయుట కనుమతింపరాదు. ఇంగ్లములముననే స్వల్పదేశములు సురక్షితములుగ నుండిగలవు. జర్మనీదేశమును గూడ ఈ సమ్మేళనమున తేచ్చుకొనుటకు గ్రేగారు రంగీకరించిరి. కాని కపటవర్తనముగల యే దేశ మైనను ఇందు సభ్యత్వము నందజాలదు. ఈ విధముగ నిర్ణయమైన ఈ సమ్మేళనము వెనుకబడి యున్న దేశవిషయమున అంతజాతీయ ప్రోలీసుగానుండి, వారి ఆశయ సంరక్షణము గావించుచుండును. వివిధదేశములకుగల అన్యోన్యమనస్పూర్ణనంతము కొందించి, స్నేహభావములు పెంపొందునట్లు ప్రయత్నించుచుండును.

ఈ విషయముల బట్టి చూచినయెడల నిదియే ప్రపంచమందలి కడకటి సంగ్రామముగ నుండునట్లును, లోకమందలి సర్వజాతులను ఎట్టి విభేదములు లేక భ్రాతృభావములతో వర్తించుచు అపారసౌఖ్యము నందునట్లును కృషి సలుపుటకై యీ సమ్మేళనము స్థాపింపబడినదని ప్రస్తుటము గాకపోదు. కాని యీ సమయమున మన మొక విషయమును మన మనోవీధిమందుంచుకొనవలయును. ప్రపంచమునందలి యన్నిదేశములును ఇందు సభ్యులుగ నుండవలయును. ఇవి యన్నియు సమాన హక్కులను, సమానస్వాతంత్ర్యమును గలిగియుండవలయును. అంత దనుక ఈ సమ్మేళనోద్దేశములు నెఱవేఱజాలవు. పరాధీనత తొలగి, పాలితదేశ లన్నియు స్వాతంత్ర్యోభిరములుగ జేయబడిననే గాని వివిధదేశములకును గల అన్యోన్యవైషమ్యము లంతము నొందజాలవు.

పాలితదేశములకు స్వవిధిపాలనము నొసంగు నంత నటకు మానవసమత్వము మృగ్య మగు ననుటకు సందియము లేదు. మరియు, పెట్టి దేశములు తమంతట తాము బలహీనములుగ నుండుటయే గాక పాలకదేశములను సైతము దుర్బలముగ చేయుచున్నవి. కావున రాజనీతిధురంధరులెల్లరును ఈ విషయమును గ్రహించి, ప్రపంచమున వర్ణ, స్థలవివక్షత లేమియు లేక సర్వదేశములకు స్వాతంత్ర్య ప్రవాసము గావించుటకు శక్తి వంచనలేక పాటుపడి, తమ్ములమున నీ సర్వదేశ సమ్మేళనమును ఫలవంతము జేసి, భూతలస్వర్గమును నిర్మించెదరు గాక యని సంపూర్ణముగ విశ్వసించుచున్నారము.

టీకాలు

ఈశాఖవారి 1917-18-వ సంవత్సరపు కార్యనివేదికము మా కార్యాలయము చేరినది. టీకాలు వేయబడిన వారి సంఖ్య గత వత్సరమున 1,699,926 యుండగ, నీవత్సరమున 1,707,278 వఱకును పెచ్చినది. కాని యీ అభివృద్ధి అత్యల్పముగ నుండుటచే సంత సంతృప్తిని గొలుపుట లేదు. విశాఖపట్టణము, గోదావరి, సేలము, చిత్తూరు మండలములలో టీకాలు వేయబడిన వారిసంఖ్య చాలవఱకు తగ్గిపోయినది. ఈ మండలములలో నీ శాఖోద్యోగుల సంఖ్య తగ్గుటయు, వారి అసమర్థతయు నిండులకు గారణములుగ గన్పట్టుచున్నవి. ముఖావి వ్యాధివలన 1916-వ సంవత్సరమున 21,903 మంది మరణించియుండగా, 1917-వ సంవత్సరమున 34,953 మంది మృతి జెందిరని జవాబాలవలన తెలియుచున్నది. దీనిని బట్టి చూచినయెడల టీకాలు జయప్రదముగ లేవని తెల్లచుగుచున్నది. టీకాలు పొడిచెడి పాలు మంచివి గాకుండుటచే, ఇందలి ఫలితములు జయప్రదములుగ లేవని తెలియుచున్నది. ఈ విషయమును పరిశీలించి, వలయు నెర్పాటుల గావించవలసినదని కింగు ఇన్స్పెక్టర్లు డైరెక్టరును శ్యానిటరీ కమిషనరు గారు కొరి యుండిరి. 1918-వ సంవత్సరము, ఏప్రిలు 1-వ తేదీ నుండి ఆచరణలోనికి రానున్న నూతన విధానానుగుణ్యముగ మూడు మాసముల కొక పర్యాయము టీకాల పాలను సప్లయిచేయవలయులని శ్యానిటరీ కమిషనరు సూచించి యుండెను. మరియు, ఈ విధానమును బట్టి ఈ శాఖోద్యోగులకు జీతములు సృష్టిచేయబడును గాన, ఇంకను సమర్థులగువారిందు సేవ యొనర్చుట కవకాశము కలిగినది. కావున, ఇక ముందైనను టీకాలు జయప్రదముగ జరుగునని తలంచుచున్నారము. డిప్యూటీ ఇన్స్పెక్టర్లు గావించిన కార్యనిర్వహణము సంతృప్తిదాయకముగ లేదు. వీరు సరిచూచిన కేసులసంఖ్య అల్పముగ నున్నది. ఇంతేగాక, మండలములలోని లోపలిభాగములకు వీరు పరిశీలించుటకు బోకున్నారు. అచ్చటి విషయములు నిర్లక్ష్యభావముతో తిలకింపబడుచున్నవి. కాని, ఇప్పుడీక నొక డిప్యూటీ శ్యానిటరీ కమిషనరు నియోజిత డిగుటచే ఈ పనులు తొలగింపబడునని నమ్ముచున్నాము.

కపరేగారి అనుచరులు

ఈ పేరుతో బాంబాయి క్రానికలు పత్రిక యొక్క వ్రాయుచున్నది:-

“అపరాధాన్వేషక శాఖవారివలన శాస్త్రీ గారు కలవరమందియుండ కనుక గౌరవీయములను శాంతభావముతో తలకింపుచుండిరి. ‘నేనొక విచిత్రస్వభావుడను. ఈ అపరాధాన్వేషక శాఖలు నన్నుగమించుట నాకు సంతోషదాయకముగ నుండును. వారిని నా అనుచరులని నేను పిలుచుచుండును. అట్టివారు ఇంగ్లాండులో నాకు నలుగురుండిరి. కాని భారతదేశమున నిరువురు మాత్రమే యుండిరి. అంగ్లకభుత్వమువలె భారత ప్రభుత్వము వారు నా తోడు ముందుంటారు.’ ఈ విషయమును పరిశీలించి, కొందఱి ననవసరముగ ఈ శాఖలు వెనుదఱుట కుండుట కేర్పాటులు చేసెదనని సర్ విలియము విన్ సెంటుగారు వాగ్దాన మొసంగిరి. పోలీసు జరిపాలమునకు తాను మిత్రుడను కానని వారు చెలిపియుండిరి. ఈ విషయమున కభుత్వమువారి నద్దనండి యన మెట్టి సహాయమును బొందుట కవకాశము లేకున్నను, ఈ సూచనలు మాత్రము మంచి చిహ్నములుగ గన్పట్టుచున్నవి. ఈ అపరాధాన్వేషకులు కపరేగారివంటి మనుష్యులయెడల వారి అనుచరులుగ వర్తించుచున్నను, ఇతరులు మాత్రము వీరి మూలమున చాల కలవరమును, కష్టమును పొందుచున్నారు. అపరాధాన్వేషక శాఖావిధానము సంపూర్ణముగ మార్పు జెందుటవసరము. గౌ. కపరేగారి సూచనను గుణ్యముగ గాకపోయినను, విస్సెంటుగారు తనంతట తానే ఈ శాఖాకార్యవిధానమును పరిశీలించెదరు గాక.”

కీర్తిశేఖరమైన ఎన్. వి. శ్రేష్ఠిగారు

వైశ్యకులజులును, సుప్రసిద్ధ వైమానికులును అగు ఎన్. వి. శ్రేష్ఠిగారు ఇక్కడయెంజా జ్వర పీడితులై, యీ నెల 12-వ తేదీ ప్రాతఃకాలమున, బెంగళూరు పట్టణమునందు స్వర్ణసులైరని తెలియ జేయుట కెంతయు చింతిల్లుచున్నారు. వీరి భార్యయు, పుత్రికయు మూడది నమలకు బూర్వము వైద్యశాలయందు సురణించిరి. శ్రేష్ఠిగారు ఆంధ్రులు, ధైర్యులు ఇంజనీరింగు పాఠశాలాప్రధానోపాధ్యాయపదవియందుండి వాసి కెక్కిరి. వైమానిక విద్యావిషయమున వీరు లండను నగరమున కృషి సలిపి, ఆంగ్లేయులను నైతము తమ ప్రతిభావిశేషములచే నచ్చెరువంద జేసిరి. వీరు లండను నగరమున నున్నప్పుడు కూడ తమ తల పాగను, తమ తలకమును ఎప్పుడును ధరించుచుండెవారు. ఇట్టిధీనింకన్నుడు సతీ, పుత్రికతో గూడ నకాలమరణము నొందుట ఆంధ్రులకును, భారతీయులకును సంతాపకరముగ నుండకపోదు. వీరి యాత్మకు నిరంతర శాంతిని ప్రసాదించు గాక యని జరిమేశ్వరు నర్థించుచున్నారము.

జవాను సేన.

టాకయొ అక్టోబరు 2:- జేసినది చాన్సరీ వంకట ఆశ్వకపదాతిదళములు శత్రువులను తరుముచున్నవి. ఇరాకా లిజోదమునకు ముగియింది. సేనలు వాన్జెన్స్ ను చేరెను. తియా నదిలో గనులను తమనాకలు తీసివేసెనని జవానువారు ప్రకటించిరి. జర్మను లెవుడు పంపిన సేన గాక యింకను సేనను పంపదలచినని తెలియచున్నది.

స్వేచ్ఛాబుణము.

వాషింగ్టన్, అక్టోబరు 11:- ఈ బుణముయొక్క అక శృంగత మరికొంత హెచ్చినది గాని తగ్గలేదు. ఏమియు నాల స్యముచేయక భయము నమితముగ నొసగవలెనని ప్రెసిడెంటు విన్నవించు హెచ్చరించిరి.

సా ని క వార్త లు

(0)

రాకలు:- గౌ. హెచ్. ఎఫ్. డబ్ల్యు. గిల్వెస్, గౌ. సి. జి. టాడ్ వంటివారు నిన్నటిడిజిటల్ చెన్నపురికి వచ్చిరి.

తపాలానోటీసు:- శత్రు బుధవారము మొహరము పండుగయగుటచే తపాలాఫీసులు మూసివేయబడును. అది వారమువారు జరుగురితిన ఆవాడు పనిజరుగును.

జుహీరంగ సభ:- ఆయుర్వేద, యానాని వైద్య విధానములగుర్తి స్థాపక కమిషన్ వలన ఇండియా పోర తనమువారును బూనిన కమిషన్ యాలోచించుటకు ఈ నెల 28 వ తేదీ బుధవారమునాడు విజ్ఞోరియా పురమందిరములో సాయంకాలము 5-30 నిమిషముల కొక బహిరంగ సభ జరుగును. డివాన్ బహద్దూర్ కె. కృష్ణస్వామిగారు, సి. వి. ఇ. గారు ఆగ్రాసాధ్యత్యము జూపింతురు.

అగ్నిక్రమాదము:- 15-వ తేదీని త్రిప్పికేను నుండి ఒకరిట్లు వ్రాయుచున్నార: నిన్న రాత్రి నుమారు 8 గంటలకు తిరువల్లి క్షేత్రంలోగల పల్లెనాండ్ర గుడిసెలకు నిప్పుంటు కొనెను. వెంటనే ఒక విద్యార్థి వనుచూచు పోలీసు స్టేషను కేసి తెలిపానెచ్చి డ్రైర్ బ్రేగడ (నిప్పునూర్పు నింజను) తెప్పించెను. కాని, అంకిలో పదిమందిచేరి పదినిమిషముల క్షణభిలో కాలుచున్న నల్లగుడిసెను లాగివేసి నిప్పును చల్లార్చిరి.

ఆంధ్ర సభ:- ఈ సభవారి పక్షమున గతశనివారము నాడు శ్రీ వేంకటగిరి రాజాగారిచే ఆతిథ్య మొసంగబడెను. శ్రీకాళ్యణగారి గోపాలరాయ కవిగారు ఆతిథ్యులకు సభవారి పక్షమున నమస్కృతు లొనర్చిరి. ఆచార్యునాడు ఆదివారమున వైశ్యపథ్యుల ఆతిథ్య వత్తులన్నాహమతో జరుపబడినది. అది నమున చిత్రవస్తు విక్రయము జరిగినది. నిన్నటిడిజిటల్ శ్రీ కళావలసాదరణచే ఆతిథ్య మొసంగబడినది. విచిత్రవసనధార జనునకు బహుమతులు కొందరి కొసంగబడినవి. నేడు వానిని సభామణులుగ పంచివెట్టెదరు.

చెన్నపురి కార్పొరేషను:- నుమారు నెలమిద వారముడినముల క్రితము కార్పొరేషనువలన మూర్ మార్కెట్టు లో దుకాణములను వేసికొనుచుండిన వర్తకులకు కార్పొరేషనువారు శాశ్వతముగనుడి కాని తాత్కాలికముగ నుపయోగించునది గాని ఒక భవనమును ఇచ్చి కొంతకాలముకలకు లై సెన్సు రునుములను జమచేయటందే మండవలసినదని సి. పి. రామస్వామి ఆయ్యగారు నేటి సాయంకాలము జరుగు కార్పొరేషను జనరలు మీటింగులో సెంక తీర్మానమున ఉపసాదించెదరు.

మాఘమేళోత్సవము:- ఈ ఉత్సవము 1919 సం॥ రము జనవరి, ఫిబ్రవరి నెలలలో ఆలవోబాదులో జరుగును. యధ్యమును జయద్రథముగ యుగించుటకు కలయ ఎగుమతి దిగుమతులతో రైట్ల నిండియుండుటచే శ్రతి రైసులోను నియమితసంఖ్య రైట్ల మాత్రమే నడుపబడును. కాబట్టి వై యత్సవమునకు వెళ్ల నిశ్చయించుకొన్న యాత్రికులకు ప్రయాణ సౌకర్యములు కొలెమూర్తిముతే యగుటకలన వారు ఇచ్చిం దులు కడవలసివచ్చును. కాన వెళ్లదలంచుకొన్నవారు యాత్రికు పోతుండుటకు వెళ్లకంపబడుచున్నార. అని చెన్నపురి దొరకనమువారు ప్రకటించిరి.

ప్రతిక్రియ.

వాషింగ్టన్, అక్టోబరు 11:- జర్మనులు పోలీసువులు చాల గ్రామములను తగులబెట్టుచున్నారు. చాలమందిని పట్టు కొనబయి అంటవ్యాధులపాలు చేయుచున్నారు. అమెరికా సౌకర్యము నుండి, ఇండియన్ ప్రతిక్రియ జరుపవలెనని రిపబ్లికన్ పార్టీ నాయకుడు లాడ్లిగారు నడిపిరి.

జనరలు ఎలేవుమరణము.

ఆపెర్వరుడం- అక్టోబరు 11:- ఎకాటరీ నోష్టెలో జనరలు ఎలేవు మృతికొందెను.

న్యాయస్థానవార్తలు.

సిటిజన్ డిలెవరేషను:- కష్టపట్టా జగ్గయ్యశేట గ్రామములో నొక గొప్ప ధనవంతు వర్తకుడు తన భూమి ప్రక్కనున్న సిటిజన్ డిలెవరేషన్ ఆఫీసుగ గట్టువేసి తన పొలము నకు వీరు పారించుకొని విగిలెన పొలములచాకి నీటి పారుదల తగ్గించెను. తక్కువ నీటి పారుదల కలిగినవారందరు లై జవాద రెండవతరగతి వేజుల్లో గాక యెద్ద వేజుకీసిరి. వర్తకునికి వేజుల్లో గాక 50 రూ॥ లా అపరాధము కలిగింది. మేజిస్ట్రేటుగారి తీర్మానమునే జిల్లా కోర్టువారు కూడ అమోదించి ఖాయకలకుటే హైకోర్టులో ఆపిలా చేయబడెను. నేరస్తుడు ఆఖ్యాయముగ గట్టువేయలేదని యు తన భూములకే నీరు పారించుకొనుట కతిహా ఆధికారము కలిగియుండె ననియు గట్టు ప్రొత్తగ వేయబడినదికాదని యు ఆనాదిసిద్ధముగ నున్నదనియు దిగున ఆపిలాకోర్టు వారి గంగతులు గమనించుట మనవరియను హైకోర్టులో వాదనప బడినది. హైకోర్టువారి వాదము నమ్మి నేరస్తుని అపరాధ ముతో రద్దుపఱచిరి.

తండ్రి కొమారుని వైద్యపరిహారపు దావా తేములు:- కల్లికోట జిల్లాలో ఒకడు తన తండ్రి తన వైద్యసంబంధమున కేయకలెసిరిని మాఫ్తరము దివేళలు వేజుల్లో గాక యెద్ద ఒక ఆర్డీ వెట్టుకొనెను. ఆర్డీలో తన మర్యాదకు లోటుకలగు మాటలు వ్రాయబడినవిని తండ్రి కుమారునిమీద పట్టునాడు మననబుకోర్టులో 200 రూ॥ లకు నష్టపరిహారపు దావా వేసెను.

వాతావరణ స్థితి

1918 సం॥ అక్టోబరు 15-వ తేదీ సంగళవారము.

జిల్లా ముఖ్య నగరములు	ముఖ్య ఆంధ్రప్రదేశ్				
	తేలిక వర్షము	మధ్యమ వర్షము	కఠిన వర్షము	కఠిన వర్షము	కఠిన వర్షము
	తేలిక వర్షము	మధ్యమ వర్షము	కఠిన వర్షము	కఠిన వర్షము	కఠిన వర్షము
గోపాలపూరు	94.9	74.7	...	80.70	85.87
వాల్తేరు	86.8	75.7	...	17.88	27.67
కాకినాడ	86.0	78.8	...	22.84	26.75
బందరు	82.8	78.9	...	27.87	26.88
గుంటూరు	94.2	74.0	...	18.84	27.18
నెల్లూరు	*	94.4	78.1	...	8.67
యెర్రావూరు	*	92.4	75.5	...	14.58
హైదరాబాదు	*	89.8	64.9	...	17.61
అనంతపురము	95.0	72.6	...	12.78	20.21
బళ్లారి	*	94.8	68.7	...	10.75
కర్నూలు	*	94.4	69.2	...	17.65
కడప	100.1	77.1	...	12.62	28.48
రెంగుళూరు	86.8	67.4	...	22.00	28.96
కల్లూరు	*	97.0	72.8	...	16.51
నెలమ	94.2	74.7	...	14.51	20.68
కొయంబుత్తూరు	*	91.2	73.6	0.05	7.01

పడమటితీరమునందు వాయుభారము తగ్గి తక్కిన ప్రదేశములందు హెచ్చినది. అది దక్కనునందు అధికముగను, అఖాతమునందలి మధ్య దక్షిణభాగములందు తక్కువగను కలదు. ద్వీపములందు వైరుగాలి వీచుచున్నది. కాని బలము తీరించుచున్నది. సర్పాదలందు తూర్పుగాలి వీచుచున్నది. జికాంతిర్మాగములందు పగటిపూట వేడిమి అధికముగ కలదు. కడపలో 100 డిగ్రీల వేడియున్నది. ద్వీపకల్పపు ఉత్తర భాగమునందు రాత్రివేడిమి మామూలుకంటె తక్కువగలదు. దక్షిణమునందు 4 డిగ్రీల వరకును యెక్కువగలదు. వాయు వందలమునందు అగ్నిత తక్కువ. గూడలూరు దక్షిణము నందు తక్కువ వర్షము యెక్కువగలదు. గూడలూరు దక్షిణము నందు దట్టముగ వర్షము పడినది. మలబారు తిరునల్వేలపట్టణము లందు జల్లులు పడినవి.

తూర్పు వర్షపుచున్నది. దక్షిణమునందు రా జోవు 24 గంటలందు నష్టము పడవచ్చును.

ఆర్. ఎల్. జోన్ను,

వాతావరణ శాస్త్రజ్ఞుడు.

ప్రాశస్త్య

అగ్రారవముగ జూచుట

లండన్, అక్టోబరు 11:—బ్రిటిషు శివీరములనుండి రూటరు విలేజుకు డిల్లు తెలుపుచున్నాడు:—రాత్రి క్యాంప్రేకు తూర్పును ఉత్తరమును తిప్పుకొనిపోతిమి. మాచే జిక్కినజర్మను ఉత్తరమును జూడ జర్మనీదేశముందు ఆందరును కెయిజరును అగ్రారవముగ జూచుచున్నానని తెలియుచున్నది. ఇదివరకే సంధి ఒడంబడిక సంకేత మైనదని జర్మను సైనికులు నమ్ముచున్నారు. అట్టియెడల ఇంకను ఎందుల కడ్డము జేయవలయునో అశ్చర్యపడుచున్నాను. బోహెమియా 4 వేల పౌరులు విముక్తిని బడసిరి. మూడుకోజులు తిండితీసుకొని వీరు మాడుచుండిరి. పౌరులకే ఇది సాంగ్రామిక ఏర్పాటులవలనవైయుండవచ్చును. కాని బుద్ధిపూర్వకముగ జరిగినదని అనుకొనుటకు వీలులేదు. క్యాంప్రేలో మంట లాగిపోయింది. వాతావరణము మందముగ నున్నను తేమగలేదు ఇంకను గొప్పయుద్ధము జరుగగలదని తోచున్నది.

జర్మనులభయము.

లండన్, అక్టోబరు 12:—బ్రిటిషు శివీరములనుండి రూటరు విలేజుకు డిల్లు తెలుపుచున్నాడు:—జర్మనులు తిక్కోమనమును గావించుపంక్తియల నంతటను మంటలే కానించుచున్నవి. ఆకాశములునున్నవి. వర్షకసంబంధముగ స్థానముల నన్నిటిని శత్రువులు తగులబెట్ట నలచినారు. భావికాలమును జూచుమును కలగజేయ నుద్దేశించుచున్నారు. ఇట్లు భయమును కలుగజేయుటచే జడిసి తాత్కాలికయుద్ధవిరామ మొసంగబడునని శత్రువు లనుకొనుచున్నారు.

గొప్ప ఖోరూటము.

లండన్, అక్టోబరు 12:—పరాను శివీరములనుండి రూటరు విలేజుకు డిల్లు తెలుపుచున్నాడు:—హిట్లర్ బర్గ పంక్తినుండి శత్రువులను ఆందరిని తరుచుగొట్టివారము. నిన్నటి రోజున పాంటుయిక్-నోటర్-డామనుండి నోయివరకు యేడు మైళ్లు కేగినారు. గ్వీజు యువపరా మార్తా రంగమున కెదురుగా పోయింది. మా ఫిరంగుల బాల్లలకు ఆహుతి తగుచున్నాయని.

బ్రిటిషు వైమానిక కార్యము.

లండన్, అక్టోబరు 13:—వైమానిక కార్యములను గూర్చి బ్రిటిషుపత్రికలు ఇట్లు తెలుపుచున్నవి:—వర్షము పొగమంచు వైమానిక సంచారమునకు అడ్డు కల్పించెను. 2కి టన్ను బొంబులను మావైమానికులు బజపిరి.

మిత్రమండలి పురోగమనము సంకీర్తించుట

లండన్, అక్టోబరు 13:—జర్మనవాదులవార్త లిట్లు తెలుపుచున్నవి:—క్యాంప్రేకు ఈశాన్యముగ కొంచెము వెనుకకు బోతిమి. శత్రువులు ఆవెన్నెను లీ-నెకును సమీపించిరి. సాల్జాయిరు-హాసేదగర్గును సెల్లినది పడమట గట్టుననున్న కొండలను బట్టుకొనిరి. ఓయిజు, ఎయిజునకును శత్రువులు సెంటుగోబెయిను ఆదనినీరి. ఎయిజెట్టి ఆలిపాంటినుకు త్తరమందున్న కొండశిఖరములకుగూడ చేరిరి.

అతి ఘోరయుద్ధము

లండన్, అక్టోబరు 13:—బ్రిటిషు శివీరములనుండి రూటరు విలేజుకు డిల్లు తెలుపుచున్నాడు:—లీక్యాటూ, సెంటుజాట్టు నడుమ జర్మనులు బలాధ్యక్షుగ పోరుచున్నారు. యుద్ధమును మరల నిన్నటిరోజున మాంపేనడిన్యావిల్వీ కరకున్న యిసుపదాదగర్ ప్రారంభించి వారము. గొప్పయుద్ధము ఘోరముగ జరిగినది. శత్రు సైన్యములు విశేషముగ ప్రతిఘట్టదలను సల్పినవి. టాంకుబండ్లు పాడుకొనిపోయి. బ్రిటిషువారు సెగిరి. శత్రువులను పారదోలుచున్నారు. వానాటికి విముక్తిగాంచుచున్న ప్రజలసంఖ్య పెచ్చుచున్నది. ఎచట జూచినను జర్మను అధికారుల దురాగతములే చెప్పకొనబడుచున్నవి. మిక్కిలి ప్రదేశమును చెడ్డపేరు కల్గినది. దీనిని వీరు మాన్యుకొనజాలరు.

ప్రాశస్త్య-ఫిన్లండు.

ప్రాశస్త్య, అక్టోబరు 14:—ఫిన్లండు దేశమువారు ఆక్రమముగా ప్రేక్షు తెచ్చివారిని రాజుగా నియోజించుటచే పరామరణము వారిలో నెక్కువమును పరిత్యజించిరి.

బాల్యము

హంగరీ ప్రధానమంత్రి.

డాక్టరు వెకర్లే రాజీనామా నిచ్చెను. బల్గరులదురాగతములు.

లండన్, అక్టోబరు 10:—తాత్కాలిక సంధినిబంధనలకు భంగముగ బల్గరులు పశువులను ప్రజలను గొనిపోవుచున్నారు. చాలమందిని వధించి రవి సెన్యాయవారు తెలిపిరి.

జనరలు మెకెన్నసు సేన. నిషబద్ధము ప్రాంతములందు అస్థిరము జర్మను సేనను మెకెన్నసు నడుపుచున్నాడు. అచటి ప్రదేశము విషమముగనున్నది. మిత్రమండలి బల్గరు సేనలు టర్కి-వై కేగనున్నవని తురుష్కలకు తెలుపబడినది.

సార్వభౌమ ప్రశంస. బల్గరు సేన లొంగుటను జూర్జిచక్రవర్తిగారు జనరలు మిలనుగారి కభినందించిరి.

నియమనాల్ వైద్యచికిత్స నడుపుచున్న బల్గరుసర్వ సేనాని జనరలు జాకఫును బల్గరు దొరతనమువారు సోఫియాకు రావించిరి

సెన్యాయవారు. బల్గరులు దురాగతముల నొనరించి నను సెన్యాయవారు వారిని తీసుకొనబడిరి. సరిహద్దునందు మాత్రము కొంతమాన్యు కలుగవలెనని సెన్యాయ ప్రధానమంత్రి నుడివెను.

జర్మనుల కడపటియత్నము. బల్గరులు సంధిచేసికొనకుండ నున్నచో దోబుజానం తన వారి కిచ్చెదమని జర్మనులు తెలిపిరిగాని మెసిడోనియా రంగమున బల్గరులస్థితి చాల విషమముగ నుండుటచే వారందుల కంగీకరింపలేదు.

తురుష్క మంత్రివర్గము. మంత్రిులందరును రాజీనామాలు నిచ్చిరి. ఆనామదు రిజాలేషన్ విదేశీమంత్రిగా నియమించిరి. ఎవ్వరూ పాపాకు బదుగాలు ఇజ్బుతుపాపా నియమింపబడెను.

సెర్బియను వ్యవస్థ. లండన్, అక్టోబరు 11:—జర్మను వాయువార్త లిట్లు తెలుపుచున్నవి:—కొత్తగవచ్చిన సైన్యములు పరాను సెర్బియనులకు దగ్గరదగ్గరగ నిషాకు దక్షిణముగ పోరుచున్నవి.

శత్రుపరాజయము. లండన్, అక్టోబరు 13:—తూర్పు రంగమందున్న పరానులు ఇట్లు తెలుపుచున్నాడు:—

సెర్బియనులకును శత్రువులకును నిషాకు దక్షిణముగ 10-వ తేదీని భయంకరముగ యుద్ధము జరిగినది. శత్రువులకు కొత్త సైన్యము సహాయార్థ మేతెంచినది. జర్మను ఆల్బయిను పటాములు ప్రతిఘట్టదు లొనర్చినవి. కాని మార్కావ్ భాగమున ఘోరసమరముతో ప్రతిపాత మొనర్పబడినది. మార్కావ్ తూర్పుగ పట్టయనులు ముందు కేగుచునేయున్నారు.

వీరు నిషాకు దక్షిణముగ కొండలలోనికి పోవుచున్నారు. సెప్టెంబరు 15-వ తేదీనుండి 90 వేలమంది శత్రువులు మిత్రమండలిచే జిక్కిరి. 16 వందల ఉద్యోగులకుడగలరు. 5 గురు సేనానులు గూడ గలరు. 2 వేల ఫిరంగులుగలవు. 500 మరఫిరంగులు, మందుగనులను వ్యాపించుచున్నవని మున్నగు నవిగూడ దొరికినవి.

అనేకమంది చేజిక్కుట. లండన్, అక్టోబరు 13:—సెర్బియనులు ఇట్లు తెలుపుచున్నారు:—కఠినముగ పోరినవిదప సెలివిజిటబూను ఆక్రమించుకొంటిమి. గోరిటబూను చేరివారము. మా ఆశ్చర్యదశములు తుర్కొవిలూ, బ్రోలోప్లియఖుముగ నేగినవి. మూడు జర్మనుపటాములనుండి చాలమందిని బట్టుకొంటిమి. 6 ఫిరంగులు గూడ జిక్కినవి.

జర్మనులు పురోగమనమును ఒప్పుకొనుట. లండన్, అక్టోబరు 13:—జర్మను వాయువార్త లిట్లు తెలుపుచున్నవి:—ప్రజల ముట్టడుల కాకలేక నిషాకు త్తరముగ నున్న కొండలదగ్గరకు వెనుకకు బోతిమి శత్రువులు నిషాకు ఆక్రమించుకొనిరి.

చీనా చీనా ప్రధానమంత్రి తన వదలిని వదలుకొనుట. లండన్, అక్టోబరు 13:—వెకింగునుండి తంతి ఇట్లు తెలుపుచున్నది:—

చీనా ప్రధానమంత్రి టాం-చీ-జీ గారు తన ఉద్యోగమును పరిత్యజించిరి. దేశీయమంత్రి తాత్కాలికముగ ఈయన ప్లానే నియమింపబడిరి.

జర్మనీ

కెయిజరు రాజ్యపరిత్యాగము జేయవలయునని కోరుట.

లండన్, అక్టోబరు 13:—కెయిజరు రాజ్యపరిత్యాగ మొనర్పవలయునని సాంఘిక వార్తాపత్రికయగు న్యూరెంబర్గు లోనున్న ప్రాస్టికిచ్చి ల్యూగ్ సపీటుపత్రిక గట్టిగ కోరుచున్నది. సాంగ్రామికదౌర్జన్యముతో రాజ్యమేలినవారిలో కెయిజరే ఆఖరురాజనియు వర్తమానపు దుస్థితికంతకును కెయిజరే కారకుడుఅనియు విశ్వమంతయు ఘోషించుచున్నదని ఈపత్రిక తెలుపుచున్నది. కొత్తగ ఏర్పడిన జర్మనీరాజ్యమునకు జాతీయ వికల్పత ప్రతినిధిగనుండుటకు కెయిజరు అడ్డుదు. ఇంతవరకెటులనో వీరిపాలనమును ప్రజలు మన్నించిరి. ఈయన తనపాలితుల నుండి కోరరాని కోరికలనుగోరిరి. తనపాలనముకంటె ఎక్కువ లాభములు కలుగనున్న సంధి సమకూడనున్నపుడు కెయిజరు తనయుధికారమును జాలించుకొని ప్రజల క్షేమమును గుర్తించుట సమంజసమనియు అద్దానంజేసి ఈయన రాజ్యపరిత్యాగ మొనర్పవలయునని వైన పేర్కొనబడినపత్రిక కోరుచున్నది.

రాజ్యపరిత్యాగ వదంతి ప్రబలముగ నుండుట. బ్యూరె, అక్టోబరు 12:—రాజ్య పరిత్యాగ వదంతి ఇంకను ప్రబలముగ నే యున్నది. జర్మను యువరాజు కొమరునకు 12 ఏడ్ల వయస్సు. ఈ రా కొమరుడు కెయిజరు స్థానే నియమింపబడు ననియు ఇతనికి కెయిజరు సోదరుడు సంగ్రతుడుగ నుండుననియు వదంతులు ప్రబలముగ నున్నవి.

జర్మను సామ్రాజ్యసభ. లండన్, అక్టోబరు 11:—జర్మను సామ్రాజ్యమునందలి రాజులందరును బెర్లినులో సమావేశము కావలెనని కెయిజరు కోరెను. వారితో నాలోచించిన పిమ్మట విల్ఫ్రుడుగారికి ప్రత్యుత్తర మంపబడును. కెయిజరు రాజ్యత్యాగ మొనరించునని కొలోనునుండి వార్త వచ్చుచున్నది. ఇట్టి సమావేశము జర్మనీలో నపూర్వము. కెయిజరు అంగీకరించక పోయినను గూడ ప్రేక్షమాత్ము సంధిని సూచించెను. 12 వ తేదీని కెయిజరు రాజ్యత్యాగ మొనరించునని అధికారపూర్వకముగాని వార్త యొకటి వినవచ్చినది. లూడెన్డ్రఫును బెర్లినుకు పిలువనంపిరి.

జర్మనులు ప్రదేశములను వదలుట. లండన్, అక్టోబరు 14:—జర్మనులు తమ సేనలను ప్రాస్టు బెర్లియం దేశములనుండి వెనుకకు రావించుటను గూర్చి వారు విపరీతాధ్యములను తీయుచున్నారు. ఆదేశములలో తమ స్వాధీనమందున్న భాగములు హాల్లెండు సేనల అధీనమున నుండవలెను. మిత్రమండలి సేన ఆఫ్పటి కెంతవరకు రాగలుగునో అచ్చటనే నిలువవలెను గాని ముందునకు రాగూడదు. జర్మను సేన వెనుకకు పోవునపుడు మిత్రమండలి సేనలు వారిని తరుమరాదు. వారు వదలిన ప్రదేశము తటస్థదేశముగా నుండవలెను.

కెనడావారు. కెయిజరును ఆతని అనుచరులను మరల యుద్ధమునకు గడంగుటకు వీలులేని స్థితిలో నుంచబడు వరకును సంధియత్నము కూడదు. జర్మనులు పశ్చాత్తాపము నేమియు నింకను సూచించలేదని కెనడా మంత్రి నుడివెను.

ప్రకటన. వెనుగొండ డిస్ట్రిక్టు మునసబు కోర్టులో

1918 సం॥ న్యాయ సం॥ 282

కడాకతి యిబ్రాహంసాబు Taluk Sharaff హింకూతురము, వాది

కవాకడి హైదరుసాబు కొమా రుడు మోధీను సాబు ప్రతివాది

ప్రతివాది వాదికి భాక్తియున్న 59-15-6 లు మొత్తమును పనూలుచేయుటకుగాను వాది దావా చేసెయున్నాడు.

సదరు దావా ప్రతివాది సరును జారీకి గాను 28-10-1918 తేదీలు వాయిదా నేయబడినది, ఆదాను ప్రతివాది కోర్టులో మధ్యాహ్నము 11 గంటలకు హాజరుకాక పోయినట్లయితే యట్నుపార్శి డిక్రీచేయబడును.

వెలగొండ బి. ఆర్. వెంగుస్వామి (1838) వాదివకీలు

The Great War.

(Reuter's Agency)

Central Powers

PRESIDENT WILSON'S REPLY TO GERMAN PEACE NOTE.

German Opinion.

LONDON, October 11

Hitherto there has been practically no German comment on President Wilson's reply, but there are indications that Mr. Wilson's query regarding who is really ruling Germany is forcing a big issue in Berlin. It may be mere coincidence that rumours of the Kaiser's impending abdication should synchronise with the summoning of the Council of German Monarchs, but if the Emperor intends to abdicate, such a council would be almost a necessary preliminary.

The important and well informed centrist paper 'Germania' in this connection, makes the significant observation that, "nothing is more uncertain at this moment, than the future of the house of Hapsburg, also of another house".

Herr Harden, in an interview, speaks of the coming of a new Germany which will do penance for its own wrong but not for the sins of the few.

The Swedish comment on President Wilson's reply is hopeful that it will force issue in Germany, ending in peace. The Socialist leader, Branting, dwells on the necessity for the new German Government facing the issue involved in President Wilson's query.

LONDON, October 12.

AMSTERDAM.—The 'Hamburger Freidenblatt' answers President Wilson's questions by saying that the Government and the Reichstag have unrestrictedly accepted President Wilson's entire programme as a basis for peace, and the aim of further deliberations is to reach a compromise upon practical details. The paper declares that the evacuations demanded are not impossible, provided it is guaranteed that Belgium shall not again become a theatre of the war.

The paper 'Germania' believes that peace is dawning, but it declares that Germany's possessions must be guaranteed to her.

The 'Berliner Tageblatt' says.—It must be made absolutely clear that the old and new authorities are agreed in every step taken.

The 'Vorwaerts' thinks that the prospects of peace are favourable, but warns the people against impatient expectations.

The 'Vossische Zeitung' says.—More was not expected. Both sides have adopted a more appropriate business-like tone.

The 'Frankfurter Zeitung' enquires if the demanded evacuations include the Eastern occupied territories, and alleges that Poland has requested the continuance of occupation. The paper adds that doubtless the Baltic provinces will do the same.

German Official Version.

LONDON, October 8.

A German official says that the American reply to the German peace step has been received, and that the Reichstag sits on October 16th.

Germany's Reply.

LONDON, October 12.

BALE.—According to the 'Frankfurter Zeitung' Germany's reply to President Wilson has been drafted in principle, and will probably be despatched on Saturday evening. It is believed that it adheres to President Wilson's demands.

German Press Comment.

LONDON, October 10.

COPENHAGEN.—A Berlin semi-official paper the 'Norddeutsche Allgemeine Zeitung' says.—The answer to President Wilson's note is finished. It will be handed to Switzerland to-morrow and be published simultaneously. The journal understands that the answer makes far-reaching advances and it is hoped that discussions between Germany and President Wilson will result in a durable peace for the whole world.

End of Militarism.

LONDON, October 12.

A German official wireless says:—Von Erzberger, in an interview, said that the new Government's first step had been to subordinate military power to civil control. The war minister Von Stein and two commanding Generals, who were considered to embody militarism, had been removed. The Commanding Generals in the interior had been ordered to submit their decisions to local and civil authorities. Militarism in Germany was ended for ever.

Responsibility for the "Leinster" Crime.

LONDON, October 12.

AMSTERDAM.—As regards Von Erzberger's interview in which he emphatically declared that militarism had for ever been removed from Germany and been supplanted by civilian control it may be pointed out that Von Erzberger and his associates must assume direct responsibility for the "Leinster" crime and all similar ruthlessness in future.

Austria and Turkey's Attitude.

Separate Peace Action Probable.

LONDON, October 11.

Reuter learns that there is reason to believe that Turkey has approached President Wilson with a view to peace.

Reuter also learns authoritatively that Austria-Hungary and Turkey have informed Germany that they may be compelled to take separate action if Germany, in concert with her Allies, is unable to come to terms with the Entente powers.

Mr. Balfour on German "Brutes."

LONDON, October 12

Mr. Balfour, in a speech in London said:—Our enemies were attempting to change their constitution, but they appeared to have no notion, that what we wanted was not so much a change in the form of the German Government as a change in the hearts by which that government was directed. Judging by their acts, the Germans did not show the least sign of improvement in disposition. Brutes they were when they began war, and as far as we could judge, brutes they remained. Mr. Balfour proceeded to denounce the torpedoing of the Irish packetboat "Leinster" and German cruelties to civilians and war prisoners. He declared that German policy might be directed by a small caste, but it was incredible that such crimes should be repeatedly committed if the German people did not approve of the policy. (Cheers).

He added that it was difficult to measure epithets in connection with the "Leinster" crime, the "Leinster" was crammed with men, women and children and was torpedoed without warning in broad daylight. She was carrying no military stores and serving no military end. It was pure barbarism. Pure frightfulness. (hear, hear)

American Troops and President Wilson's Reply.

London, October 11.

Reuter's correspondent at American headquarters in a wire, dated yesterday, says.—Troops acclaimed President Wilson's reply with the utmost enthusiasm.

A Crown Council.

Rumoured Abdication of Kaiser.

LONDON, October 11.

A telegram from Amsterdam says:—It is announced in Cologne that the Kaiser has summoned to Berlin for the week end all the sovereigns of the German Federal States to a Crown council before replying to President Wilson's note. Such a conference is unique in the history of Germany.

A telegram was received in London to-day, saying that a neutral from Germany declares that Prince Max's peace offer was made in spite of the opposition of the Kaiser, who is expected to abdicate on the 12th instant. The report is entirely unconfirmed officially.

Ludendorff Summoned.

LONDON, October 11.

Ludendorff was summoned to-day to Berlin.

The Peace Movement. German Reply to President Wilson.

Ready For Evacuation.

Allied Opinion on German Reply.

Official Announcement.

LONDON, October 11.

WASHINGTON.—It is authoritatively announced that the German note was transmitted wirelessly from Neuven and picked, and forwarded to Washington through official diplomatic channels. It seems, on the face, a complete acceptance of the President's terms.

The Note.

LONDON, October 12.

A wireless German official message says.—The German Government has replied to President Wilson.

The German Government has accepted the terms laid down by President Wilson in his address on January 8th and the subsequent addresses on the foundation of a permanent peace of justice. Consequently, its object in entering into discussions would be only to agree upon practical details and the application of these terms. The German Government believes that the Governments of the Powers, associated with the United States also, adopt the position of President Wilson in his address.

The German Government in accordance with the Austro-Hungarian Government, for the purpose of bringing about an armistice, declares itself ready to comply with the President's proposition with regard to evacuation, and suggests that the President may occasion the meeting of a mixed commission, for making the necessary arrangements concerning evacuation.

The present German Government, which has undertaken the responsibility for this step towards peace has been formed by conferences and in agreement with a great majority of the Reichstag.

The Chancellor is supported in all his actions by the will of this majority and speaks in the name of the German Government and people.

(Signed) SOLF

How London Received the Reply.

London, October 13.

Germany's reply to President Wilson became known in London late in the evening through announcements on the stage of theatres and screens of cinemas, which were received with tremendous enthusiasm and singing of the National Anthem, so prolonged that performances in some cases had to be suspended. The popular view was that the reply was equivalent to complete surrender, and that the end of the war was only a matter of weeks.

Sunday newspapers unanimously doubt the sincerity of the German move and declare that if the Germans think that all that now remains is to haggle over the conditions at a conference, they will be rudely disillusioned. The papers point out that the Allies have their points, in addition to President Wilson's fourteen, which do not cover the manifold German crimes committed since President Wilson's points were enunciated, nor provide for the arraignment of that "master of criminals" who inspired and organised the atrocities, nor do they refer to the reparation for sea crimes, like the "Leinster".

The papers do not believe that President Wilson will recommend the "Entente" to grant an armistice without

solid guarantees, which would prevent Germany from escaping an inevitable military disaster, and their suggestions as to the terms prior to the suspension of hostilities include the occupation of Metz and the Rhine bridgeheads, dismantling of the German fleet, surrender of all submarines, and a declaration that the Colonies will not be returned. All conclude that Marshal Foch can be trusted to dictate terms which will not cheat the allied armies of the fruits of their splendid victories.

British Ministers Confering.

LONDON, October 13.

Mr Balfour and Mr. Bonar Law are conferring with the Premier to-day on the German reply to President Wilson, which was received by the Foreign Office this morning from the British Minister at the Hague.

German Answer Discussed.

LONDON, October 13

Reuter is informed that the next step is for President Wilson to consult the Allies regarding the German answer. "Prima facie" the German answer seems to accept all President Wilson's points but the real difficulty is Germany's disregard hitherto of all obligations of truth and good faith. The note does not make it definitely clear if President Wilson's terms are accepted outright or only as a basis of discussion. Evidently such a mere vague statement would not be sufficient. No armistice is possible except on rigorous guarantees that the enemy is not merely utilizing the interval to resume military operations later.

Stern Justice Against Germans.

LONDON, October 12.

NEW YORK.—Mr. Lansing, Secretary of State, in the course of a significant speech declared that strict justice and common good would have to be the underlying motives of those charged with the drafting of the peace treaty. Stern justice would have to be tempered with mercy, but the authors of frightful wrongs committed should not be forgotten when balancing account, because mercy, which destroys justice, was as unchristian as stern justice without mercy.

Kaiser's Abdication Demanded.

LONDON, October 13.

ZURICH.—The "Frankische Tagespost," a Socialist Nuremberg newspaper, demands the abdication of the Kaiser. The paper says the nation is convinced that the responsibility for the present situation rests with the Kaiser, who is the last of Military Monarchs. He does not appear to a new Germany to be a fitting representative of national unity, which has suffered under his rule. He always demanded the greatest sacrifices from his subjects, and he should now, says the paper, sacrifice himself, if his abdication would obtain better peace terms.

Abdication Rumour Rife.

LONDON, October 12.

PARIS.—The rumour regarding the Kaiser's abdication is still rife together with the story that the Crown Prince's son, aged twelve, will be elected to succeed the Kaiser under the regency of the Kaiser's brother.

No Prospect of Early Armistice.

London, October 14.

It is authoritatively stated that there is no prospect of an early armistice. Moreover, when the time is ripe for considering the proposition, an armistice will not be seriously considered without the accompanying naval and military guarantees that Germany is not merely ready to sheathe the sword, but that she is absolutely powerless to resume hostilities. These fundamental points represent the views of Great Britain and the Allies. President Wilson is not likely to reply at present. It is expected that he will consult the Allies before definitely drafting an answer.

President Wilson's Conditions.

High German Financial Quarters Accept'

LONDON, October 14.

Reuter learns that the 'Leinster' and the 'Hirons Maru' crimes has caused great consternation in certain German official quarters and in neutral countries. High German financial quarters are now for owing shipping circles in advocating peace upon President Wilson's conditions, urging that otherwise an internal revolution is inevitable.

Reichstag Conservatives Object to Reply.

Amsterdam, October 13.

The "Local Anzeiger" states that the Reichstag conservatives have communicated to the Chancellor their serious objections to the acceptance of President Wilson's reply.

German Autocratic Rule Ended.

The "Berliner Tageblatt" quotes a lecture of Maximilian Harden in Berlin, in which he said amidst prolonged applause that the autocratic rule of certain persons was a thing of the past. Submarinism had been advised by men who would stand before the Tribunal. The work of Baron Kuhlmann and Count Czernin at Brest-Litovsk had brought upon them the reputation of having the morals of card sharpeners.

London Public Feeling.

Horror at the "Leinster" Murders.

London, October 14.

The feeling amongst the general public on Sunday as regards the proposed armistice, seemed mainly one of anxiety lest anything should be done to postpone a just recompense for the sacrifices made. This was reflected in numerous interviews with the Lord Mayor of London, the Reverend R. J. Campbell, the socialist Mr. Hyndman and Lord Haldane. How the "Leinster" crime affected public opinion was evidenced in speech by Mr. T. P. O'Connor at Whitefields tabernacle. He declared that it was impossible to approach the subject of peace with a cool mind in view of the universal horror and rage at the "Leinster" murders. The Allies would have to apply to Germany that force which would alone guarantee a non-recurrence of infernal crimes. A meeting at the Coliseum addressed by Earl Denbigh, passed a resolution demanding the punishment of the German criminals and no armistice until surrender was unconditional.

French Opinion.

LONDON, October 13.

PARIS:—Newspapers emphasize the ambiguity of the German note and declare that German assurances of democratisation of Germany are sheer trickery. They affirm that conditions of suspension of hostilities must be dictated to Germany.

Italian Premier's Views.

LONDON, October 13.

ROME:—Premier Orlando, in an interview, said:—"The enemy must not be allowed to snatch victory from us by craft. He must evacuate our territory and give us definite guarantees. Only thus can our cause of peace be served."

German Devastation.

Von Solf's Justification.

LONDON, October 13.

AMSTERDAM:—Von Solf has attempted to justify German devastation of France during the retreat, on the plea of military necessity. He declared that as long as the struggle continues, much as we regret the loss of irreplaceable art treasures, even consideration for the most venerable shrines of civilisation must give place to the consideration for the lives of the defenders of the fatherland.

Hungarian Premier Resigns.

London, October 12.

BALE:—A telegram from Vienna says:—The Hungarian Premier Dr. Wekerle has resigned.

Political Offenders.

Extensive Amnesty.

London, October 13.

COPENHAGEN:—A telegram from Berlin says:—The Kaiser has ordered the Chancellor to draw up an extensive amnesty for political offenders.

The Franchise Bill.

Double Vote Cancelled.

London, October 13.

AMSTERDAM:—A telegram from Berlin says:—The suffrage committee of the Upper House has deleted the clause in the Franchise Bill, giving an additional vote to persons over forty years of age.

Swedish Villa for Royalty.

LONDON, October 13.

STOCKHOLM:—Prince Kudacheff, a Russian refugee and owner of a large villa near Stockholm, has received an offer from high quarters for the villa for two German Royalties who are expected in Stockholm.

Germany To Retreat to her Borders. For an Extraordinary Idea.

LONDON, October 14.

An extraordinary German idea of evacuation is indicated in a telegram from the Hague. The Paper "Nieuwe Courant" says the Dutch Minister in Berlin in coming to the Hague in connection, it is rumoured with a German proposal that, in the event of evacuation of Belgium and northern France, Dutch troops shall take over the control of evacuated territories. The Paper adds that the German idea is that the allied armies on the western front shall remain on the line they have reached when Germany begins evacuation.

A telegram from Copenhagen says:—A Leipzig Correspondent of "Politiken" wires that evacuation will be carried out by the troops of the Central Powers withdrawing to their frontiers unpursued and evacuated territories becoming a neutral zone temporarily occupied by a neutral possibly the Dutch.

Not Yet Communicated With Britain.

LONDON, October 14.—4.55 P. M.

The United States has not yet communicated with Great Britain regarding Germany's reply. There is reason to believe that German telegraphs are being rigorously controlled by the military. Hence more than usual caution is necessary in placing any construction upon news allowed to get out of Germany.

Critical Situation in Austria.

LONDON, October 10.

Various messages indicate that situation in Austria-Hungary is more critical. A Zurich telegram even says that the end of the Dual Monarchy is imminent, that there have been violent pacifist demonstrations in Vienna and Budapest and that the Emperor is conferring with Anti-German Austro-Hungarian statesmen.

How Conservative Germans Regard Evacuation

London, October 10.

AMSTERDAM:—A message from Berlin says:—Conservative members of the Reichstag have declared that evacuation of occupied territory, before an honourable peace and integrity of German territory are assured, may be fatal.

Extensive Amnesty to Political Prisoners.

LONDON, October 14.

A Berlin message officially announces that the Kaiser has granted an extensive political amnesty including court-martial cases, for example, strikers' food demonstrators and etc.,

Great Britain

Press on Viscount Grey's.

LONDON, October 11.

Viscount Grey's pronouncement regarding the League of Nations is unanimously approved.

The "Daily Telegraph", referring to the criticisms that the allied Governments do not devote much thought to the League, points out that ministers are fully occupied with the war, but the Prime Minister has declared strongly that he is a believer in the project. Lord Curzon also has made a considered statement on behalf of the Government in favour of the League, while the "Daily Telegraph" believes that Lord Robert Cecil has declared that he will join no Government opposed to the realization of this ideal. There have been many utterances of ministers and political leaders to the same effect.

The "Daily Mail" says:—Viscount Grey did well to emphasize that the League is not a substitute for victory. It says the present great alliance is the germ of the League, and there is no reason why the alliance should not devote some machinery against malefactors.

The "Daily News" says:—Viscount Grey has voiced unhesitatingly the endorsement of every element of sober opinion in this country of President Wilson's historic definition of peace.

The "Times" says:—No public man, not in office, could have spoken more authoritatively or with better right to interpret national thought and feeling than Viscount Grey. The speech lifted the idea of the League of Nations up to a level on which it is essential that it should be kept. With his treatment of the fiscal issue and disarmament we fully agree. Viscount Grey made it clear that Germany must give convincing proof that the doctrine of force has been exorcised before she is admitted to the League, and the temper of the audience showed that there must be no weakness on this point.

"Feed the Guns."

Germans Cannot Have Their Colonies.

London, October 11.

Lord Leverhulme, speaking in the Trafalgar Square at a "feed the guns demonstration" said:—We were at the point of the war where our greatest strength was required. If Germany thought that our money was exhausted she would never talk of peace.

Lord Leverhulme believed that when the Germans answered President Wilson, they would say:—Yes, but give us back our colonies. They would not be the first people who asked for their stakes back when they had lost them. They staked their colonies on the issue of the war and lost them, though they had a ten to one chance, knowing that our colonies were ten or a hundred times more valuable than their little strips. Lord Leverhulme concluded:—"They cannot have them back not a single one" (cheers.)

A DISASTROUS COLLISION. British Auxiliary Cruiser Sunk, Over 400 Lives Lost.

London, October 11.

The Admiralty announces that at eleven o'clock on the morning of October 6th the armed mercantile cruiser "Otranto" came into collision with the steamship "Kashmir". Both were carrying American troops. The weather was very bad. The two ships drifted apart and soon lost sight of each other. The destroyer "Mounsey" was summoned by wireless and, by skilful handling took off twenty-seven officers, 239 of the crew, three hundred United States military ratings and thirty French sailors, and landed them at a north Irish port. The "Otranto" drifted ashore at Islay Island and became a total wreck. Sixteen survivors were picked up at Islay. The number feared drowned is as follows:—335 United States military ranks and ratings, eleven officers, and eighty-five of the crew. The "Kashmir" landed troops at a Scottish port without casualties.

The "Otranto" Collision.

Details of the Sinking. DESTROYER'S BRAVE RESCUE.

London, October 12.

The Survivors of the "Otranto," who have arrived in London, state that during the fog and gale which prevailed at the time of the collision, a wave flung the "Kashmir" on the top of the "Otranto" which was swept by terrific seas. The men paraded most steadily though the ship listed heavily. Boats were ordered to be lowered, but were crushed to matchwood. Boats, however, served as fenders when the destroyer appeared. Survivors are loud in praise of the skill and heroism of the destroyer which raced eight times alongside, now high above, now deep below the "Otranto" as the waves tossed her. The men were ordered to jump. Some did so safely but others were crushed to death between the destroyer and "Otranto" or killed by the fall on the deck of the destroyer, while many were badly injured. Others swimming for a long time, were rescued by the destroyer. Even then the fate of the four hundred on board of the destroyer was uncertain, for she was leaking. Pumps were going and people on board were knee-deep in water and were lashed to guns and fittings. The destroyer however, fought the seas for seven or eight hours. A naval officer, rescued from the "Otranto" said he was asleep at the time of the collision and only heard of it two hours later, when the ship was breaking up and the destroyer had departed. He and a group of officers went to afterpart while many men took to water and clung to rafts and wreckage. Finally, the deck collapsed above the officers, who took to water, except the Captain and two or three others. The narrator and the others were choked, with sand and were unconscious. Most were bruised and injured by the waves. Many bodies were buried in the sand. One hundred and fifty others are lying at Islay Church, waiting to be buried in the graves dug on shore. About a hundred cot cases, sufferers from influenza and pneumonia on the "Otranto," perished.

Irish Packet Boat Sunk.

Nearly Six Hundred Lives Lost

New U-Boat Campaign.

LONDON, October 11.

The steamer "Leinster" has been torpedoed while travelling on Kingstown to Holyhead. It is stated that four hundred are lost.

LATER.—The "Leinster" carried 630 passengers and 70 crew. She left Kingstown yesterday morning, and was torpedoed in the bow, which was almost cut off. Twenty out of the staff of twenty-two post office officials, who were working in the bow, were killed or drowned. One was blown through the shipside and was subsequently picked up. The "Leinster" began to settle down and the Captain attempted to return to the harbour, but a second torpedo struck the engine room and tore away the cabins. She sank in a few minutes. A previous attempt to launch boats had resulted in several being upset and the occupants being drowned. It is estimated that two hundred were saved. They got off on rafts and were rescued by the naval boats. Many had been injured. An incoming steamer which picked up the S. O. S. went at full speed to the spot, but saw only the wreckage. Lady Phyllis Hamilton, daughter of the Dowager Duchess of Abercorn is missing. The Captain was also lost. The sailing of mail boats were altered, only a few days ago, to day time for greater safety. Large numbers of bodies are being brought to Dublin. There is deep indignation throughout Ireland, which has suffered the first real blow from German brutality. Ex-King Manuel travelled to Ireland on board the "Leinster" last Wednesday.

It is believed that the torpedoing of the "Leinster" and "Hirano Maru" is part of a new "U" boat campaign launched about ten days ago, when renewed submarine activity became apparent in various directions, notably on the routes for the transport of American troops. It is reported that the new U-boats are much larger and more heavily armed than previously.

Lord French and the Incident.

Message to Irish People.

London, October 12.

Lord French has issued a message to the Irish people expressing sympathy with the bereaved owing to the sinking of the "Leinster." He says he feels certain that Irishmen of all shades of opinion will help to bring swift retribution on people capable of such barbarous methods of warfare.

The King's Sympathy.

The King has telegraphed to the Lord-Lieutenant that he is appalled to hear of the "Leinster" disaster and asking for news. Lord French replied conveying the warmest thanks of the Irish people for His Majesty's sympathy. Lord French gave details mentioning that there were 193 survivors out of 790 on board.

Empire's Gold Production.

Appointment of a Committee.

LAHORE, October 11.

The Press Bureau announces:—The treasury has appointed a committee consisting of Lord Inchcape, (Senior Partner, Messrs. Mackinnon Mackenzie and Co., Sir Thomas Elliott, Sir Charles Addie and H. Goschen to consider the effect of war upon the Empire's gold production, particularly the treatment of low-grade ores, and how generally to stimulate gold production.

British Prisoners in Germany.

LONDON, October 11.

Reuter learns that the Government is taking immediate steps as regards the treatment of British prisoners of war by Germany.

The Treatment of British Prisoners.

Stern Note to Germany.

London, October 12.

The Press Bureau has issued the statement of the inter-departmental committee on war prisoners, announcing the receipt of Germany's refusal to ratify the Anglo-German prisoners agreement, unless guarantees are given against the deportation or internment of Germans in China. The statement proceeds to say that the Government is determined to take drastic steps to end the continued maltreatment of British war prisoners behind the lines and in salt mines and elsewhere. They, accordingly, demand that Germany redress those grievances particularly, firstly immediately to remove prisoners not less than thirty kilometres behind the firing line, secondly to afford proper humane treatment to prisoners in occupied territories and elsewhere, thirdly to permit Netherlands representatives to inspect occupied territory behind the lines with a view to ascertaining if grievances have been redressed, fourthly to undertake that no prisoner henceforth shall be employed in the salt mines and, fifthly, to carry out the articles of the recent Hague agreement containing the humane code of treatment for prisoners.

Germany has been notified that, unless within four weeks, these requirements are accepted and Britain is satisfied by neutral reports that necessary action has been taken, Britain will, in concert with her allies, take such reprisals as may be deemed necessary to compel Germany to treat prisoners in accordance with international law and practice of civilised nations. In any case, Britain will hold Germany responsible for unlawful inhuman treatment of prisoners and will take all steps in their power to ensure that persons responsible for these outrages shall be punished. The nature of further reprisals, which may be taken, will be considered in consultation with our allies.

Steps are also being taken to secure better treatment for prisoners in Turkish hands. Instructions have been sent to General Allenby that in the event of an armistice with Turkey, immediate unconditional return of prisoners should be required.

Torpedoing of "Hirano Maru"

Passenger's Account.

LONDON, October 11.

An American destroyer has brought to Queenstown the survivors of the "Hirano Maru" which was torpedoed, without warning, at dead of night off the Irish coast. A Belgian first class passenger, Dupont, said the torpedo struck the engine room. The ship began to sink immediately. All who were not killed by the explosion rushed to the boats, when another torpedo struck the "Hirano Maru". The ship then foundered. Dupont was pitched into water. Captain Butler said that a submarine was fired by a destroyer while on its way to the rescue.

Pathetic Narrative.**Bravery of Wireless Operator.**

LONDON, October 11. It is stated that out of 250 people on board the "Hirano Maru" of whom 200 were passengers, there are only twenty-eight survivors including eleven passengers. Captain Butler of the Shropshire regiment said:—The ship was torpedoed just before daybreak. He managed to reach the lower deck when the vessel plunged forward and the action carried him down. He came to the surface and was rescued ultimately by an American destroyer. Most of the survivors were rescued in their night attire. The chief engineer was the only officer rescued. The Third Officer died on board the destroyer. Out of eleven passengers three are British, seven Dutch and one Belgian. There was no time to launch boats. Those which they attempted to launch were smashed. Two European lady nurses, three Japanese ladies and seven children in bed at the time of the explosion perished. Many neutrals, including nine Dutchmen, were drowned. The survivors pay a tribute to the bravery of the wireless operator who did not leave his cabin till it was flooded. The gallant operator was drowned.

**Another Steamer Torpedoed.
461 Lives Lost.**

LONDON, October 12. WASHINGTON.—The steamer "Ticonderoga" has been torpedoed and sunk. It is feared that 461 lives have been lost, including many American troops. The submarine shelled boats, causing many casualties.

**Sinking of the "Leinster."
Public Indignation.**

LONDON, October 12. All papers are most indignant at the cold blooded massacre of the "Leinster" committed at this juncture, it is bound to defeat Germany's purpose of peace, for it proves that there is no real change in her Government.

Sir Edward Carson writes, demanding that the Government should insist on the delivery of the "Leinster" assassins before receiving further notes.

The "Daily Mail" demands the delivery of every German submarine and merchantmen as a condition of peace.

The "Daily News" calls for the punishment of the German criminals and says talk of peace at present is nauseating mockery. The paper adds that the abdication of the Kaiser will not satisfy the Allies, for this criminal's responsibility cannot be cast off like an outworn coat.

General**Strikes Forbidden.
Severest Penalties.**

LONDON, October 13. OTTAWA.—An order in Council forbids strikes and lockouts in essential industries under severe penalties.

China.**Premier Resigns.**

LONDON, October 13. PARIS.—A telegram from Peking says:—The Chinese Premier, Tsauchung, has resigned. The Minister of the Interior becomes Premier temporarily.

General Alexeff Dead.

LONDON, October 12. AMSTERDAM.—General Alexeff has died at Ekaterinoblav.

**Japanese Military Expedition.
Troops Pursuing Enemy.**

LONDON, October 11. A telegram from Tokio dated the 2nd instant says the War Office announces that cavalry and infantry are pursuing the enemy from Zeu towards Banbuki and have captured Ioraki and Jolamin troops have reached Wefewinsk. Minesweepers have cleared the Ze Ya river.

Japan's Effort in Siberia.**What is its Extent?**

ALLAHABAD, October 12. The "Pioneer's" Tokio correspondent writes:—The number of troops Japan has decided to send to Russia is not yet accurately known. The declaration of the Government, announcing its decision to participate with the other Allies in the intervention in Siberia, has been regarded as highly satisfactory so far as the promise to evacuate at the close of the war is concerned, but there is an important discrepancy between the English translation and the Japanese original which is causing no end of surmise in the vernacular press. The English translation says that Japan will despatch troops to Siberia forthwith, while in the original the word translated 'forthwith' means 'begin with'. This is taken to mean that the number of troops now joining with the allied troops in Siberia is no indication of the extent of the military occupation Japan contemplates in that country. This seems to be confirmed by the fact that in her negotiations with America, Japan did not quite agree as to the extent of the military expedition to Russia. Those most familiar with the situation, however, do not read any secrets into the discrepancy between the translation and the original. They think it simply means that Japan desires it to be understood that she will begin the expedition with the troops now sent and if more are necessary, she is prepared to send them, but as it is yet very uncertain what benefit the expedition is going to bring to Japan, the average citizen of the country does not take very much interest in it.

Liberty Loan.**President Wilson's Call.**

LONDON, October 11. WASHINGTON.—President Wilson, in a statement on

the fourth Liberty Loan, says:—Recent events have enhanced, not lessened, the importance of the loan, which, he hopes, will be greatly oversubscribed. A single day's relaxation of our effort would be tragically damaging to ourselves and the rest of the world. Times are critical and the response must be complete.

American Army Overseas.**Two Millions to Follow.**

LONDON, October 12. WASHINGTON.—General March announced that over 1,900,000 American troops are now overseas. Another two millions are preparing to follow.

Sir Eric Geddes on the Situation.**"Be Ready for 2 Years More War."**

LONDON, October 12. NEW YORK.—In a speech here, Sir Eric Geddes declared that in the midst of her peace offensive, Germany was preparing an intensified submarine campaign, but the Allies were ready to meet it. His advice was, not to be lulled by the hopes of early peace, but to be prepared for two years more of war. Since the war British navy had escorted overseas about sixteen million men, with the loss of less than one thousandth part of a man in every hundred.

German Ships to be Seized.

LONDON, October 13. MADRID.—The Cabinet has agreed to execute the decision to seize German ships in Spanish ports.

**France and Finland.
Diplomatic Relations Broken.**

LONDON, October 14. PARIS.—It is officially stated that France has broken off diplomatic relations with Finland owing to the Finnish Diet illegally electing the Prince of Hesse as King of Finland.

Kaiser and his Creatures Must Go.**Before Peace is Possible.**

OTTAWA.—Sir George Foster, Acting Premier declared that Canadians do not wish to conclude peace before the Kaiser and his creatures are placed beyond the possibility of recommencing war. Germans have not yet shown the least sign of repentance.

Western Front**Continued Retreat**

LONDON, October 11 4.55 P. M. A French communique says:—During the night we maintained everywhere contact with the enemy whose retirement continued at different points. On the front north of the Aisne we occupied and advanced beyond Mivv and Moulins-en-Laonnais. Italian troops reached south of Courtecon on the Chemin des Dames, which we hold as far as the heights of Cerny-en-Laonnais. In Champagne we gained a footing at various points on the north bank of the Surpe between St. Etienne and Boul-Sur-Suippe also at Varnerville, Vandetre and St. Vast. Further east, while pursuing the retreating enemy, we carried Senide, Mont-St-Martin, Corton, and Briere.

Series of Villages Captured.

LONDON, October 12 3.30 A. M. Last night's French communique says:—Before our incessant attack, the enemy was compelled to abandon on a front of sixty kilometres all positions which he has been defending for several days north of the Suippe and the Arce river, preceded by the cavalry, which is pressing on the heels of the enemy rearguards. Our infantry, overcoming the resistance of machine-guns charged to delay our march, and during the day advanced at some points ten kilometres taking prisoners and capturing material. We crossed the Suippe and captured Bertrécourt—Aumencourt—la Grand-Bezancourt—laer-Sur-Suippe and St. Etienne-Sur-Suippe. The whole of the enemy's first position north of Suippe are in our hands. We advanced beyond Granda-Usages Wood and are advancing in the wooded region west of Mennil and Lepinois in the direction of the Retourne river, which we have reached between Hondelcourt and Sault-St-Remy. Farther east, we occupied the villages of Aussonce, Leneuville, Coroy, Machault, Contrevaux, St. Morel, and Savigny-sur-Aisne. Continuing our progress, we reached the outskirts of Bagnicourt, Vile-sur-Retourne, Mont-St Remy Ste-Marie. On Chemin des Dames the Italians co-operating with the French, brilliantly continued to advance, notwithstanding resistance. They occupied Vendresse Troron, Courtecon, and Cerny-en-Soudois. We captured Quissy-St-Benoit, Juvisy, and Paisay Wood and reached Chem-des Dames in the direction of the Allies. Numerous fires kindled by the enemy are reported in the villages in the Oise valley and the Guise region, attesting to the systematic intention of the Germans to destroy everything before retreat.

French Progress Continues.

LONDON, October 12.—4.40 P. M. A French communique says:—We crossed Vouziers this morning. We continued our progress along the whole Champagne front. We hold the general line of the river Retourne and the road from Pavres to Vouziers.

Aerial Destruction.

LONDON, October 12. A French aviation communique says:—Thirty-five tons of bombs were dropped during the day of October 10th on the Vouziers region. An ammunition dump was exploded. There were numerous air fights in which seventeen enemy machines were brought down and eight balloons set on fire. Observing machines reported that the retreating enemy was kindling numerous fires. Twenty-four tons were dropped during the night on bivouacs, stations,

convoys and trains. Two hundred and eleven enemy machines were brought down during September, mostly over enemy lines. Sixty-two balloons were set on fire and 370 tons of projectiles dropped.

Official Reports.**Freed From German Yoke.**

LONDON, October 13 5.20 A. M. A French communique says:—The battle which began in Champagne on September 26th ended, after seventeen days' fight, in the complete defeat of the enemy. The fourth army completed the liberation of the bend of the Aisne by recouping, on Saturday, thirty-six localities and freeing several thousands of civilians subjected to German yoke since 1914. This army alone, since the beginning of the Champagne offensive, has taken 21,567 prisoners, including 499 officers, six hundred guns, 3,500 waggons and much material. The fifth army, on its left, is relentlessly pursuing the enemy and has crossed the Retourne and advanced ten kilometres. We hold Vieux-les-Azfeld, Azfeld-la-ville and the southern outskirts of Blanzay. We crossed the Aisne after fighting at Guignicourt and Neufchâtel and are advancing towards Mont Frouvaix. Between the Aisne and the Oise our vigorous pressure forced the enemy to fresh retreat, and we are pressing his rearguards. We have reached the Ailette north of Craonne. Farther west, our line is marked by Chiville-Etonnelles, four kilometres from Laon, Bourgnon, Fauconcourt, and points east of Premont east of St. Gobain, west of Bertancourt and Deniliet.

Enemy Resistance Cleared.

LONDON, October 13 4.55 P. M. A French communique says:—We have captured La Fere and have crossed the railway from La Fere to Laon in the neighbourhood of Damsy and Versigny. To the north-east, the villages of the Serre are in flames. In St. Gobain massif we occupied St. Nicholas, Aux-Bois and Suzy. Italian troops progressed north of the Ailette. Farther east, we held the line through Aizelle, Berriex and Amontaine. We cleared the last points of enemy resistance in the bend of the Aisne.

French Enter Laon.

LONDON, October 14.—3.10 a. m. Last night's French communique says:—The Tenth Army this morning entered Laon liberating 6,500 civilians. We passed far beyond the town on the whole front between the Oise and north of the Ailette. East of La Fere we are on the edge of the southern bank of the Serre to Courbes station.

Other Reports.**Climax of Colossal Operations.**

LONDON, October 12. Reuter's correspondent at French headquarters, wiring last night, says:—On the front of General Debeney's first French army, we have reached the climax of the colossal operations of the past ten days, in which, yard by yard, we have driven out the enemy from his fastnesses in the Hindenburg line. Yesterday, however, we advanced from Fontaine-Notre-Dame to Noyas on the Oise, a forward leap of seven miles. The important railway centre of Guise is now directly east of our new front, and is under the fire of our guns.

Enemy Falling Back.

LONDON, October 11. Reuter's correspondent at French headquarters, wiring this afternoon, says:—The advance continues on all fronts. This morning, General Gouraud's army, which had been checked for days by desperate resistance, marked a most important advance. We are across the Suippe almost everywhere on the whole twenty-mile front from Bertrécourt to Bethenville, except for the German bridgehead at Boul-Sur-Suippe. The Germans are falling back on the river Retourne and are making unmistakable preparations for a further retreat. The advance in Eastern Champagne is even more rapid. We have reached the outskirts of Sugny and are nearing Machault. Between the Aisne and the Oise the enemy's retirement is unexpectedly slow. The German position in the Laon salient is very precarious. The Anglo-French advance in the north has cut one of the main lines from Laon, but General Mangin's army is nevertheless meeting with considerable resistance, although practically the whole of Chemin-des-Dames, as far as Vauclers, is in our hands. The rate of advance has been prudent. General Debeney's army has taken four thousand prisoners in the last ten days, all in small bodies of thirty and forty, which were garrisons of heavily concreted centres of resistance in the Hindenburg line.

Sea of Smoke and Flames.

LONDON, October 12. Reuter's correspondent at French headquarters says:—The Germans are rapidly falling back on the sixty mile front from Laon to Argonne. The northern horizon is a sea of smoke and flames. Every town and village for miles behind the enemy's lines is burning. Vouziers is ablaze from end to end.

Dead Cities.

LONDON, October 13. Reuter's correspondent at French headquarters says:—The Germans are rapidly retreating on the whole Champagne front of sixty miles. The horizon everywhere is a sea of smoke and flames. Every town and village is burning. The meaning of this line in flames is that if the terms, acceptable to Germany are not offered, France will recover her invaded territories because it cannot be prevented, but they will be deserts, littered with dead cities.

French Enter Laon.

LONDON, October 14. Reuter's correspondent at French headquarters wiring yesterday afternoon says:—The French have entered Laon without a fight, reconquering with it the great group of natural obstacles which has for years formed the keystone of the German defence in France. A year ago Laon seemed the final goal of our efforts, to-day its capture is merely an episode in the pursuit. The semi-circle of hills in front and the net work of railways behind it made it the strongest defensive position in France.

Further French Progress.

LONDON, October 13.—10 P. M.
 Reuter's correspondent with French headquarters telegraphing this evening says:—Further French progress has been recorded from the Oise to the Aisne and in Champagne. Southeast of Laon we reached the line running straight from Oteval to Amifontaine. In the centre we have occupied a strong position north of the Aisne and are bridging the river under occasional heavy artillery fire. Further east in the great northward bend of the Aisne we hold the southern bank of the river to Vouziers. North of this line numerous fires indicate that the enemy does not intend to hold long to his new natural line along the Serre River.

False Rumours of Peace.

Sir Douglas Haig's Army Order.

LONDON, October 11.
 PARIS.—F. M. Sir Douglas Haig on 7th instant issued an army order drawing the attention of officers and men to the circulation of false rumours to the effect that peace was at hand with the evident object of discouraging troops and diverting them from the great task of overthrowing the enemy. F. M. Sir Douglas Haig urged the troops to realise now more than ever that it is necessary to concentrate their energies on the great goal all hoped to reach, namely, the attainment in the near future of a decisive happy result.

Enemy's Situation Discussed.

British Advance North of Scarpe.

LONDON, October 11.
 Reuter learns that the enemy's situation is very difficult. The next line of retreat behind Loen running roughly behind the rivers Serre and Sissonne, has been turned from the west, the British having advanced well to the rear of the right flank of this line. It is pretty certain that the enemy will evacuate the St. Gobain massif almost immediately and must straighten out his line between Lille and the Scarpe. In the Douai sector the situation is very interesting and undoubtedly events very soon may take a very decided turn. The British advance north of the Scarpe has passed the Drocourt-Quantin line and reached the railway between Lens and Douai in the neighbourhood of Beaumont and Quiery, and due east of Lens has reached Henin-Lietard. The enemy appears to be falling back to the line immediately before Douai.

Important Position Captured.

Eastwards of Cambrai we captured the village of St. Aubert. This is important because we here are under seven miles from the main enemy lateral line of communication from Lille to Valenciennes, and from Avesnes to Hirson constituting the main trunk line behind the whole German front the severance of which would have far-reaching effects. On the whole front from the Sissonne-Lez road to Grand Pre the enemy is retreating. He is evacuating the Chemin-Des-Dames and is being closely followed up by the French and Italians. Further east the French crossed the Suipe at numerous points and the enemy is similarly retreating here. General Gourand's army in Champagne captured Machault, creating an enormous bulge comprising five miles of ground. Since the morning the enemy has been falling back to Vouziers. The enemy is still holding on to St. Gobain. We have not yet located the new line east of Le Cateau. The alterations affecting the whole battle-front now definitely in progress are so far-reaching that it is difficult to say where the movement will stop.

Harassing the Retreating Enemy.

LONDON, October 11.
 A British aviation communique says:—Despite weather, our low fliers continued to harass the retreating enemy. We dropped twelve tons of bombs. The German aircraft was inactive. We destroyed two aeroplanes. One British failed to return. Night flying was impossible. The Press Bureau announces that the Independent Force on the night of October 10th, despite mist, attacked the railways at Thionville, Metz-Sablon, and Mezieres. Blast furnaces at Romback and aerodrome at Frescaty. All returned.

German Admission.

LONDON, October 10.
 A wireless German official says:—In the face of strong infantry attacks in the direction of Le Cateau, we retreated fighting step by step towards new positions. The French and American main thrust on Wednesday between the Aire and the Meuse was directed against Somerance and Romagne. Both remained in our hands.

Germans Admit Retirement.

LONDON, October 12.
 A wireless German communique says:—Westward of Douai we retired to lines in the rear. We frustrated British attempts to break through in the direction of Valenciennes. The enemy gained a footing in Iwuy. We evacuated the Chemin-Des-Dames and occupied new positions between Berry-Au-Bac and southward of Vouziers. The Saxons recaptured Cunel and Bois Des Ormes.

Violent Counter-Attacks.

LONDON, October 12—3.30 A. M.
 Last night's American communique says:—On both sides of the Meuse, violent counter-attacks failed to stem the advance of the French and American divisions. We took Molleville from the north end of Bois-De-Conservoye, passed through Bois-De-Fort and are before the villages of Landre-sous-St. Georges and St. Juvin, which is in flames. The American army corps, operating with the British, has again overtopped the enemy's defensive system, and has taken 1900 prisoners since October 5th. And yet this corps took Ecuifort, St. Benin and St. Souplet. The First American army has taken eight thousand prisoners since October 8th, of which the French units took 2500.

Capture of Vauxandigny.

LONDON, October 11.—1.55 p. m.
 A British communique says:—The Americans completed

the capture of Vauxandigny and St. Souplet yesterday evening. The British crossed the Selle River northward of Le-Cateau, in the eastern portions of which fighting is still proceeding. We reached the outskirts of St. Vaast and St. Aubert. We took a few prisoners in the village of Hemlenglet, northward of Cambrai. We made progress northward of the Scarpe in the direction of Vielle-Lez-Equerchin, also eastward of Sallaumines and on the north bank of the Huedeuille canal, eastward of Lens.

Strong Resistance Broken.

LONDON, October 11.—11.55 p. m.
 A British communique says:—Between Bohain and Solesmes the enemy is strongly resisting on the line of the Selle river. We repulsed attacks against our positions eastward of Selle in the neighbourhood of Le Cateau and took possession of Briastre. In the angle between Selle and the Scheldt Canal we captured Iwuy and made progress on the rising ground eastward of Iwuy and repulsed strong counter-attacks, delivered with the assistance of tanks in this area. Westward of the canal De Leucat, we captured Fresias. Following upon our deep advance southward of the Senece, the enemy is hastening his withdrawal from strongly fortified positions northward of that river. We have driven enemy's rear-guards from the northern position of the Drocourt-Quantin line, between the Scarpe and Quiery-La Motte and captured Saily-En-Ostrevent, Vitry-En-Artois, Izell, Equecherchin, Drocourt and Fouquieres.

British Advance Continues.

LONDON, October 12. 12.55 p. m.
 A British communique says:—Last evening, we continued to advance northward of the Senece river. We now hold the villages of Hamel, Brezieres and Quincy. We are now eastward of Henin-Lietard and on the western outskirts of Anony. There was local fighting at certain points on the remainder of the front.

Hurried Enemy Retirement.

LONDON, October 9.
 Reuter's correspondent at British headquarters, in a wire dated last evening, says:—Enemy retirement was so hurried that even civilians were not removed from the captured villages. Clary was thus found full of inhabitants who greeted "Les Anglais" with such pent-up emotions, that many a sturdy Tommy was well-nigh overcome. The tendency of our progress is parallel to the Le Cateau road. Thus we are elongating the salient eastwards, without corresponding extension northwards. I believe this is strategically deliberate and should be considered in conjunction with the situation around Lille. We are apparently avoiding a pitched battle towards Lille, which would give the Germans an excuse for wantonly devastating a great manufacturing district. In Flanders sudden ground is restricting movements, but the enemy is in a very uncomfortable plight in clay plains, and he will probably not attempt to retain the present positions long.

Enemy Evacuating Chemin-Des-Dames.

LONDON, October 11.
 Reuter learns that the Germans are evacuating Chemin-Des-Dames under pressure of converging attacks from west and south.

Aerial Armada.

LONDON, October 11.
 Reuter's correspondent says:—We witnessed a magnificent spectacle yesterday. The Germans were reported to be massing for a counter-attack east of the Meuse between Damilliers and Waville. Instantly an order was given, which resulted in the despatch of two hundred bombing planes with thirty-two tons of bombs, also one hundred chasseurs and fifty triplanes. They afforded an extraordinarily beautiful spectacle, covering the entire sky in groups of a dozen flying in V-shaped formation like fighting ducks. Low rays of the sun turned them into flakes of silver against the clear blue sky till the entire heaven sparkled with its new constellations. They crossed the river, their bombs blending unnoticed with the thud of the guns, and the enemy counter-attack melted away under their ministrations. Twelve German planes, which were unhappy enough to meet that mighty armada, were sent crashing the ground.

Wonderful Rapid Advance.

LONDON, October 11.
 Correspondents say that the most interesting sight during the wonderfully rapid advance was the cavalry's sweep along the Roman Road from Vermand to Le Cateau. They captured the outer defences at full gallop and then advanced more slowly into the outer suburbs where machineguns punished horses. The 64th Division assisted the cavalry in capturing the outskirts of the town which are in fair preservation. The whole battle-front resolves itself into a gigantic salient, of which the St. Gobain region is the angle. In this angle there are four armies and part of two others.

German Atrocities.

LONDON, October 10.
 In this connection the "Daily Chronicle" correspondent at French headquarters says:—No fewer than nine German armies are in peril, namely those of Generals Below, Marwitz, Hutier, Boshn, Carlowitz, Eberhard, Mudra, Einem, and Gallwitz. He adds that it would be rash to expect a sudden debacle, but the development of events is so rapid and upon such an immense scale that even that is possible. Moving accounts are given of German barbarity, cruelty and bestiality in the regained villages. On the eve of the retreat the enemy smashed furniture, be-fouled everything, looted everywhere, and destroyed all embroidery frames, on which the villagers living depended. The speed of the advance saved many villages, inhabitants greeting the deliverers with tears and laughter. They showed unexploded mines and bombs beneath houses in the cellars. A priest saved the village church by severing the mine wires prior to German departure. Villagers say that English prisoners have been treated horribly since he retreat was contemplated, some having been shot and numbers sent to Germany.

Heavy Fighting.

LONDON, October 13. 2-10 A. M.
 Last night's American communique says:—Eastward of the Meuse there has been heavy fighting in Bois-Des-Caures. We attained our objectives on both sides of the river. We have taken in this sector since Sept. 26th 17,659 prisoners.

Enemy Counter-Attacks Defeated.

LONDON, October 14. 2-20 A. M.
 Last night's American communique says:—On both sides of the Meuse we broke up strong repeated attempts on the part of the enemy to dislodge us from recent won positions.

Sharp Local Fighting.

LONDON, October 13. 14-20 P. M.
 A British communique says:—Local fighting occurred to-day along the line of the Selle river and between Le-Cateau and Solesmes. We steadily progressed north-west of Solesmes towards the Selle valley and drove out enemy rear-guards from St. Aubert, Villers-En-Cauchies and Avesnes-Le-Sec. Farther to the north, we cleared the west bank of the Senece canal, between Arleux and Corbehem, both of which are in our possession. We are closely approaching the line of the canal westwards of Douai. Eastward of Lens, we captured Montigny, Harnes and Anony. We inflicted numerous casualties on German rear-guards and took prisoners in sharp local fighting on the whole of this front.

Our low fliers bombed and machinegunned parties of German infantry and transport, dropping nine tons of bombs and inflicting casualties. Night flying was impossible.

Villages Captured.

LONDON, October 13.—12.55 P. M.
 A British communique says:—Eastward of the Scheldt canal, we took possession of Montrecourt village and reached the outskirts of Lieu-St-Amand. In the Douai sector, we are now within a few hundred yards of the town and have captured Faubourg Desquerchin, Douai prison and the greater part of Flers. Eastward of Anny, we progressed along the south bank of the Haute-deuile canal towards Jourrieres.

British Progress Continues.

LONDON, October 13, 11-20 P. M.
 A British communique says:—Local engagements continued on the line of the Selle river. We enlarged our bridgehead positions in the neighbourhood of Solesmes and progressed along the west bank of the river about Hausy and Saulzair. We took prisoners in local fighting in the neighbourhood of Lieu and St. Amand. Early this morning advanced troops crossed the Senece canal at Aubigny-Au-Bac and took nearly two-hundred prisoners, but were unable to maintain the position in face of strong counter-attacks. We continued to advance northward of Douai. We hold Courcelles-Lez-Lens and Noivelle-Godault and are approaching the line of the Haute-deuile canal on the whole front between Douai and Vendin-Le-Viel. We took a number of prisoners in this sector.

German Admission.

LONDON, October 11.
 A wireless German official communique says:—Between St. Enenne and the Aisne we withdrew to positions on both sides of the Grand Pre on the north bank of the Aire. The Americans, attacking with strong forces all day long between Sivy and Haumont Wood, were beaten back in bitter fighting.

Allies Progress Admitted.

LONDON, October 13.
 A wireless German communique says:—We withdrew somewhat northeast of Cambrai. The enemy followed up and reached near Avesnes-Le-Sec and the heights on the west bank of the Selle near Saulzair and Hausy. Between the Oise and the Aisne the enemy reached the wooded districts St. Gobain, the heights north of the Ailette and Amifontaine.

Aerial Destruction.

LONDON, October 13.
 The Press Bureau states that 540 German aeroplanes were destroyed or disabled on the western front in September and 59 balloons were destroyed. 236 British machines are missing. The figures exclude the heavy casualties inflicted by the Independent Air Force and the British Coastal Squadron in the raids on Germany and Belgium.

British Aviation.

LONDON, October 13.
 A British communique referring to aviation says:—Rain and thick mist impeded flying. Our low fliers dropped two and three quarters tons of bombs. There was no decisive air fighting.

Allies Progress.

LONDON, October 13.
 Reuter learns that we have reached the outskirts of Douai and captured the suburb of it on the west bank of the Senece. Practically the whole of the St. Gobain massif has been captured. The French have reached the outskirts of Laon which is momentarily expected to fall. The allies have emerged into open country in the neighbourhood of the source of the Louche river. The whole of the high ground southeast and east of Laon has been evacuated also the Oise salient. Thus by midday the French had advanced another seven miles in the neighbourhood of Laon. It is pointed out that the enemy retreat so far has been carried out in good order and there is no evidence of anything approaching a debacle, although when the enemy retirement is carried out he will be in a difficult situation with awkward salients and will be continually faced with open warfare.

German Disrespect to Kaiser.

LONDON, October 11.
 Reuter's correspondent at British headquarters, wiring to-day, says: During the night, we pushed on steadily east and north of Cambrai straightening the sharp salient into a good regular front. A significant German army order, which has been captured, states that the All Highest has noticed with pleasure the increasing demeanour of disrespect shown him by the German soldiers and people in the towns and villages through which he is passing. The belief is current among the German soldiers that peace is already signed, and they profess surprise that we are still attacking. Four thousand civilians were liberated at Bohain. They had been without food for three days, but this was probably due to the military situation rather than deliberate intent. The fires at Cambrai have been got under. The weather is dull but dry, and further heavy campaigning is quite practicable.

German Frightfulness.

LONDON, October 12.
 Reuter's correspondent at British headquarters says:—Everywhere on the line of the German retreat, fires continue to light up the horizon. The enemy is concentrating upon destroying all place of commercial value and the household effects of inhabitants. He means to ruin all prospects of the future prosperity, and still believes that frightfulness will stimulate anxiety to grant armistice.

Very Severe Fighting.**Enemy Being Pursued.**

LONDON, October 13. 10 25 P. M.
 Reuter's correspondent at British headquarters telegraphing this evening says: Between Lecateau at St. Vast the Germans in strength are fighting hard. We renewed the attack here yesterday and very severe fighting occurred along the railway embankment from Montoy to Neuville. Large new enemy forces fiercely counter-attacked supported by tanks the whole morning but by the afternoon British tenacity triumphed and we are pursuing the enemy eastward. Meanwhile the total of liberated inhabitants grows daily. All tell similar stories of the intolerable arrogance of German officers and soldiers and of vindictive punishments. The German army has left in these territories a foul name which centuries will not efface. The report of Germany's acceptance of President Wilson's terms has aroused more curiosity than interest among the mass of soldiers who say that their business is to fight on until they are told to stop.

Germanus Admit Retirement.

LONDON, October 13.
 A wireless German communique says:—In the face of strong attacks we retired to the heights north of Nish and Nish was occupied by the enemy.

LONDON, October 14.—12 45 P. M.
 The British communique says:—Enemy opened heavy bombardment on a wide front northward of Le Cateau launching a big infantry attack upon our positions eastward of the River in the neighbourhood of Solesmes. These attacks were successfully repulsed after stiff fighting. Other attacks in which tanks were employed supporting infantry assault against our positions opposite Haspre were unsuccessful. Our patrols advanced at a number of points southward and northward of Douai and gained ground taking prisoners.

Flanders Front**The Flemish Coast.**

LONDON, October 16.
 Reuter learns that the latest reconnaissance shows that the Germans have nothing afloat and nothing in the air along the Flemish coast. They are now engaged in blocking the harbours at Zeebrugge and Ostend.

Enemy Repulsed.

LONDON, October 12.—2 10 P. M.
 Last night's Belgian communique says:—There was great activity on the part of hostile artillery against our communications. After violent artillery preparation, the enemy attacked our lines before Roulers, but was completely repulsed.

Salonika Front**Allies' Successful Advance.****In Touch with Germans.**

LONDON, October 12. 1-25 P. M.
 A French Eastern communique says:—The Allies continued to progress northwards. The Serbians gained contact south of Nish with the big German forces, including the Alpine Corps units. After heavy fighting, the Serbians reached the river Toplica, fifteen kilometres south of Nish, capturing prisoners and three guns. The French forces occupied Prishtina and advanced far beyond in pursuit of the enemy, who is fleeing towards Mitrovetz. In Albania the Austrians are retreating rapidly and are closely followed.

More Prisoners.

LONDON, October 11.
 A Serbian communique says:—We reached the Lipovitz-Kozant-Chuch line ten miles northward of Leskovatz. Prisoners exceed three thousand, and we have taken five more guns.

Gain of Ground.

LONDON, October 11.—10-20 P. M.
 A Serbian official communique says:—Despite strong resistance, we reached the right bank of the Tootlitz river and the "Masli" of Salchevitz on the right bank of the Morava river. The French Cavalry advanced as far as Bazar Metza. Our cavalry occupied Zhitovok. We have taken many prisoners and three field guns.

Prisoners Murdered.

LONDON, October 11.
 The Press Bureau announces:—The Serbian headquarters state that during the evacuation of Serbia, the Bulgars carried off cattle and other property contrary to armistice stipulations. When quitting Ochrida the Bulgars removed five thousand Serbian prisoners, whom they ill-treated or murdered, leaving the bodies on the roadside. Escaped prisoners state that only two thousand of these prisoners crossed the Bulgarian frontier.

Bulgarian Atrocities.

LONDON, October 10.—6-55 P. M.
 A Greek communique says:—In Eastern Macedonia, we reached Kavala, which is in a lamentable condition owing to Bulgarian atrocities.

Mackensen's Army.

LONDON, October 10.
 As regards Balkans, it is reported that General Mackensen has an Austro-German army concentrated at Nish. The Allied advance in this theatre is confronted with considerable difficulties, owing to great length of communications, badness of roads, and congestion caused by the Bulgarian troops and transport.

Bulgarian Attack on Turkey.

LONDON, October 10.
 Unconfirmed reports state that General Mackensen is at Belgrade with a large Austro-German force and also that the Porte has been informed that a Bulgarian attack on Turkey, in co-operation with the Allies, may be expected.

Austrian Evacuation.

A wireless Austrian official says:—We evacuated Prizrend and Prietina. On the heights northward of Leskovac the Germans are engaged with the Serbians. Behind the army front there were frequent engagements, with enemy bands.

The King's Congratulation.

LONDON, October 11.—10-20 P. M.
 The Press Bureau announces that His Majesty the King has sent the following message to General Mins:—"I congratulate you and all ranks on the brilliant success, in concert with our Allies, resulting in the surrender of the Bulgarian army. I fully realise the hardships and unfavourable climate which rendered the service of troops especially arduous and, therefore, the more praiseworthy."

Bulgarian Commander Recalled.

LONDON, October 11.
 AMSTERDAM:—A telegram from Sofia says:—General Jekoff, the Bulgarian Commander-in-Chief, who had been receiving medical treatment in Vienna has been recalled to Sofia.

The Serbian Position.**Attitude Towards Bulgaria.**

LONDON, October 11.
 The Serbian Premier in an interview with Reuter said:—Serbia needed very slight rectification of her frontier to safeguard the railways to Rumania and to Salonika but Serbia and the other Balkan states are willing to forgive Bulgaria for oppressing their peoples.

Bulgarian Defection.**Germany's Desperate Offer.**

LONDON, October 12.
 AMSTERDAM:—It transpires that Germany on September 23rd, offered Bulgaria the entire Dobrudja as a last desperate effort to prevent her defection. Sofia officially explains that the offer could not have saved the hopeless situation on the Macedonian front.

Enemy Withdrawal.**Turks Evacuate Country.**

LONDON, October 10.
 The enemy has withdrawn from his advanced position on the Tabriz-Karv road, and as it is understood that he has withdrawn a large number of troops from the Caucasus to Constantinople, all further danger to our communications between Bagdad and Caspian Sea is removed. The Turks are also reported to be withdrawing troops from Persia to Mesopotamia in fear of a British advance up the Tigris in Palestine. The Allies now occupy the line Damascus-Rayak Beirut Rayak is an important place, being the railroad of the standard gauge line towards Aleppo. The Turks are reported to have evacuated the whole country south of Homs. We are now operating five hundred miles from the main base in Egypt and about 150 miles from our railroad in Palestine. The country is denuded of supplies. Hence the maintenance of a large force is very difficult.

The Serbian Position.**New German Forces Arrive.**

LONDON, October 11.
 A wireless German official communique says:—The newly arrived troops are in fighting contact with the French and the Serbians southward on Nish.

Enemy Defeat.

LONDON, October 18.
 A French Eastern communique says:—Violent fighting took place on the 10th, south of Nish between the Serbians and the enemy, which was reinforced by a new German division. Counterattacks by the German Alpine corps on the left bank of the Morava were shattered with heavy enemy losses. East of the Morava the Serbs continue to advance in the hills south of Nish.

Since September 15th, including the eleventh German-Bulgarian army which was surrounded in Kicevo Kilbendele prison and surrendered, the Allies have captured ninety thousand prisoners, including sixteen hundred officers with five Generals, two thousand guns, hundreds of machineguns, and mine throwers and immense booty.

Many Prisoners Taken.

LONDON, October 13.
 A Serbian communique says:—After hard fighting, we occupied the whole of Sedichevitz mountain and reached Goritz. Our cavalry advanced towards Kourchoumlia and Proloupye. We took many prisoners belonging to three new German divisions and captured sixty guns.

Serbian Capture Nish.**Positions Occupied by the French.**

LONDON, October 14.
 A French eastern communique says:—The Serbians on Saturday morning occupied Nish which the enemy had been ordered to defend at all costs. The Serbians gained a footing on the hills north of the town. Severe fighting preceded the capture of Nish, in which the Serbians captured six guns. French cavalry farther east entered Beladalanika. The Serbians on the Nish-Pirat road west of Morava reached Enokplie, Miroslava and Miramar. The French in upper Serbia occupied Prizrend and Mitrovitz.

Italian Front**Vigorous Coups-de-main.****Enemy Trenches Penetrated.**

LONDON, October 11. 7-35 p. m.
 A wireless Italian official says:—We, with the French and British this morning, carried out seven vigorous 'coups-de-main,' penetrating deeply into enemy's trenches at Canova Ave on Sisemol to the right of Frenzela Valley Sasorosso and end of Brenta valley, inflicting heavy losses. We took upwards of 400 prisoners.

Latest Telegrams.

—(c)—
 LONDON, October 10.
 SHANGHAI:—Sir Charles Eliot arrived at Ekaterinburg on the 3rd. Instant and was enthusiastically welcomed. The Ufa Government is proceeding to Ekaterinburg.

LONDON, October 14.
 AMSTERDAM:—Bulgaria has protested against departing German troops appropriating Bulgarian military stores and materials and forcing wounded Bulgarian soldiers to give up their boots and clothes.

LONDON, October 14.
 The scepticism of German sincerity and insistence upon guarantees, dictated not merely by General Foch but by the British Admiralty before an armistice is possible, are the keynotes of the comment of papers which point out that rejoicings in London theatres, &c on Saturday evening were premature, for Germany's reply is in no way a surrender.

The "Daily Chronicle" says:—We cannot contemplate Germany withdrawing her armies intact reconstituting them on a shorter line and then rattling the sword again at the Peace Conference. The conditions of the Armistice are naval and military questions. General Foch may ask the Germans to leave all their guns behind, also for the allied occupation of Alsace-Lorraine with temporary bridgeheads on the Rhine, while the necessity for stopping criminal submarine may involve the surrender, of all the German submarines.

The "Daily Telegraph" says:—It is impossible for the Entente Armies to contemplate an Armistice without substantial guarantees, for example, surrender of strategic points like Metz and Strasburg, while Britain should demand the surrender of U boats and the dismantling of the High Seas Fleet.

The "Daily Graphic" demands punishment before peace.

The "Morning Post" says:—Germany's design is impossibly clear. It is to get the Allies and America talking, sow distrust among them and remove her armies, while the Allies are unable to recommence active operations. This is not the first time that the Germans have erroneously assumed that President Wilson does not understand them. What the Allies and Britain and her Dominions demand is unconditional surrender.

The "Daily News" says. Germany admits defeat, but President Wilson also suggested that the Military Rulers of Germany must be eliminated and on this point Dr. Self's answer does not carry us further.

The "Daily Express" says.—The Allies will not trust German honour German army must lay down its arms leaving all war material in the evacuated area.

Mr. Archibald Hurd, writing in the "Daily Telegraph" emphasises that Germany having lost her Colonies has no excuse for a great fleet. If the Peace Conference allowed Germany to retain her naval forces proportional to those of four years ago, the price of our victory would be disastrous. Therefore the High Seas Fleet must be surrendered.

The "Daily Mail" says:—German reply is not an acceptance of Dr. Wilson's terms. It is only an untrue statement that they have been accepted. If Germans are prepared to lay down their arms unconditionally and surrender the High Seas Fleet and Heligoland, we shall have guarantees of good faith.

The "Times" says:—The Associated Governments have not the slightest intention of accepting a mixed commission. The Armistice is within Germany's reach on the same terms as in the case of Bulgaria. The Government of the United States is equally determined as the British people that Germany shall abide by the arbitrament of force to which she appealed four years ago.

NEW YORK:—Editorial articles reiterate that complete surrender of Germany is necessary as the basis of peace. All are sceptical as to Germany's sincerity.

The "New York Tribune" says.—The only satisfactory proof of change in German Government would be the abdication of the Kaiser and renunciation of succession by his discredited dynasty.

The "Washington Post" says:—Dr. Wilson and other Allies will not cease the progress of annihilating the German Empire till they have hostages making treachery impossible.

The "Albany Knickerbocker Press" considers that the note is an insult to the American people.

The "Boston Post" says.—Before a step is taken in the direction of peace, Germany must surrender her fleet consent to the Allied occupation of Kiel and Heligoland and give up the Rhine fortifications.

దేశభక్తి.

పితామహుని రామకృష్ణ కవుల లిట్లు మమ్ము ప్రకటింపుమని కోరితి.

ఆంధ్రకవుల యపరాధములకు శిక్షకైయును వ్యాఖ్యచేయుటకును నిశ్చయించుచున్నది. దీనికి ఇది యవతారిక.

ఏలూరు పురవాసులు కొందఱు; లక్ష్మీవిలాస పుస్తకాలయాధిపతిగారు "కవుల యపరాధములు చలనీయములగు యపరాధములనుండి శిక్షించునను పి. నీతారామయ్యగారి యధ్యక్షతక్రింద నొక సభచేసి "యాంధ్రకవుల యపరాధములు నిండాధూయింపఁబడునగా నున్నవని యొక తీర్మానమును సభాధ్యక్షి ద్వారాను ముద్రపెట్టి. దేశవాదలో నయ్యంకి వేరిటరమణులగు గారు మొదలగువారు కొందఱు సభచేసి కొన్ని తీర్మానములు చేసి యాంధ్రపత్రికలోఁ బ్రకటించిరి. ఆసభకు ముందుజరిగిన యొక సభలో కాతా శ్రీరామరాష్ట్రీగారును అయ్యభేనర కాశీశ్రీరామరావుగారును మున్నగువారు నిండించు కలంపుతో కవుల యపరాధములు వ్రాయఁబడినవి కానని వక్కాణించిరట. రాజమహేంద్రవరములో నాశము కృష్ణారావుగారు శ్రీవాద కష్టమూర్తి కాస్తూరిగారు మున్నగువారొక సభచేసి "కవుల యపరాధములు నాతియ జేసనమునకు భంగకరములుగా నున్నవని తీర్మానించిరట. ఆసభలో ఓ. నీతారామ కాష్ట్రీగారు "కవుల యపరాధములు నైకి నిందగాఁ దోచు శిథిలముగాని వేటించుగా"నని యుపన్యసించి యాసభా వృత్తాంతమును దమ యుపన్యాసమును గృష్ణపత్రికలోఁ బ్రకటింపఁ బంపగాఁ గృష్ణపత్రికాధ్యక్షిగారు దాని గొంత భాగము విడిచి ప్రచురించివారట.

ఆంధ్రకవుల యపరాధములకు మా పులిపములతోఁ జేయఁబడు నపవ్యాఖ్యలచే భ్రాంతిపెట్టలే యిట్లు పండితులను బామరులను మాన్పదయును దెలియమిఁ గలఁతి మెందుచున్నారు. ఆంధ్రమహాకవులయందు మాకెట్టి యనాదరమును లేదు. ఆంధ్రకవుల కత్తులలో నగ్రేసరులను మేమును గర్వపడుచున్నామే. మాపద్యము లాంధ్రకవుల నిండించు కలంపుతో వ్రాయఁబడలేదు. పూర్వకవులయందు మాకుఁ బగయందునని ప్రాజ్ఞలోక మూహించుదు. మేమింతకు మున్నగుచి యిందిన కృత్యములను నన్నయభట్టారకునకు ననుసారములును, నిక్కన సోమయాజికి మొక్కులును, ఎంతవైద్య కేటికోళ్ళును, బోతరాజునకు బోతములును, శ్రీనాథునకు జేజీలును, సకలాంధ్ర కవికృతులకు సాష్టాంగములును, జేసియే యున్నారము.

ఆంధ్రకవుల యపరాధములతోఁ గొన్ని యంభవరంభరగా మూర్ఖులగునొక కిందదంటల నెకతాళిసేయుటకై వ్రాయఁబడినది. మఱికొన్ని యపవ్యాఖ్యలచేయుటగా రచియింపఁబడినది. ఇక గొన్ని వ్యాఖ్యలందు వానివానికిఁ గల యాధారములు యథావరముగా నివేదించుము. ఈత్రోవ మేము క్రొత్తగా వ్రాసితిమిగాదు. తొలిటిని బూర్గులొక్కఁడే గాదన్న నందఱుఁ దెల్పుట చెప్పియున్నారు. కవుల కీపాటి స్వాతంత్ర్యము లేకపోలేదు. మావిరోధులు గొందఱును, జూపోవనివారలు గొందఱును కలిసి యీ యాంధ్రోద్యమముఁ గలిగించిరి.

సంవత్సరాది సంచికయందు, ఆంధ్రకవుల యపరాధములు ప్రకటింపఁబడిన కొంతకాలమునకు విశాఖపట్టణమున సోలవరము జమీన్దారుగారి యధ్యక్షతక్రిందఁ బుస్తకభాండాగారముల సభ జరిగినది. ఆ సమయమునం దచ్చట మా యందు ద్వేషభావము కలవా రొకరు మేము వ్రాసిన పద్యముల ప్రశంసమును దీసికొనివచ్చి దేశవాద పురవాసితో సంభాషించుచు నీ పద్యములు శిక్షభక్తులకు విరుద్ధములుగాఁ దోచుచున్నది. కావున మీపట్టణమున నొక సభచేసి దీనిని నిరసంపదము నని యాయనను ప్రోత్సహింపెట్టిరట. తరువాత నదిరకాలముననే దేశవాదవారు సభ నేయుదురనియు; సంవత్సర కర్మపరాధములు విమర్శింతురనియు వాంఛనీతికలోఁ బ్రకటింపఁబడినది. ఆయవసరముననే పితామహున మూర్ఖులయ పుస్తకభాండాగార వార్త కొత్తమును జరుగుట తటస్థించినది. అందు మొదటి దినము సభలో నేదో విషయము ను జన్మ సించుచుండెను. సోమనాథరావుగారు మా పద్యములను గుఱించిన ప్రశంసమును తెచ్చి యేనియో కొన్ని మాటలు చెప్పిరట. ఆ మాటలనాటి యుదయమున నుండునారి ముప్పారావుగారు కడచిన దినమున జరిగిన సభావృత్తాంతమును మాతోఁజెప్పి "నిన్నటిసభ కిఁగాననాధిపతిగా నున్న సాంఖ్యాయన శర్మగారు నేటిసభలో, నిన్న సోమ

నాథరావుగారు మీ పద్యములను గుఱించి చెప్పిన విషయములను ఖండించుచు నుపన్యసించుచు గావున మీరీనాడు తప్పక దయచేయవలయు నని విలిచిరి. చూతమని మేమానాటి సభ జరిగితిమి. సాంఖ్యాయన శర్మగారు కవిత్వకృత్తమును గుఱించి యుపన్యసించుచు నడుమ సోమనాథరావుగారు గత దినమునఁ జెప్పిన విషయము నెత్తుకొని యిటునటు కొంత నేపుచెప్పి ఈ పద్యములయందు పూర్వకమును గుఱియున్నదనియు; వీనిని గవులు దురుద్దేశములతోఁ రచియించిన సంభావించుటకు వీలులేదని యు; నింతకును గృతికర్త లిక్కడనే యున్నార కావున వారి ముఖమున నే విసమయమున కుతూహలము కలదనియు రెండు మూడు పర్యాయములు చు ముప్పలక్షించి పలికిరి. ఆపప్పుడు మేమానాథులయలఁ బూర్వుల దూషించుటకై గాని మా పద్యము నేయుటకుఁ గాని వ్రాయఁలేదనియు, నిప్పుడు వానిని గుఱించి యొకటి రెండు ముక్కలు చెప్పినఁ జాలదని యు, నందులకై భిత్తేగముగా నొకమీటింగు చేసిన నాయా విషయములు విపులముగాఁ జెప్పెదము. లేదా! దేశవాదవారు వీనిని విమర్శింపఁ బ్రయత్నించుచున్నట్లు తెలియవచ్చుచున్నది. వారి విమర్శమునకు మేము చెప్ప సమాధానము వలన నేనియు మా యుద్దేశముఁ దెలిసికోవచ్చుననియుఁ జెప్పితిమి. పిమ్మట మల్కాల గోపాలరావుగారు "మీటింగు చేయుట కన్నఁ బత్రికలకు వ్రాయుట యే యొక్క ముగా నుండునని పలికిరి. సోమనాథరావుగారు తామంతకుటకుఁ దాళఁజాల ననియు; దమవ్యసయము దరికొని బోవుచున్నదనియుఁ దొందరపడిరి. తరువాత నుండునారి ముప్పారావుగారు "ఆంధ్రకవికృతుల పట్ల నాంధ్రుల కభిమానము హెచ్చించుటకై యిట్లు వ్రాసియుండురనియు, నది మనకుఁ పరాధమునకీగాని యన్యథా వాదనియుఁ జెప్పిరి. తరువాత ఉమే! ఆలీషగారు "మూర్ఖులనై బూడిదఁజల్లిన లోపముండ నట్లాంధ్రకవుల దూషించినఁ గొంత రాదని యేదో సంభాషింపఁ బోవఁగా నుఱిగొంద తాయనను బ్రతిఘటింప మల్కాల గోపాలరావుగారు వారివారిని వారిందిరి. అంతటితో సభముగిరినది. గోపాలరావుగారు రాసభావృత్తాంతమును గృష్ణపత్రికకుఁ బంపిరట. ఆలేఖను గృష్ణపత్రికాధిపతిగారు యథావిధిగాఁ బ్రకటింపఁబడుటకై జూచి గోపాలరావుగారు మరల "నేను యిందునిషయమై (ఆంధ్రకవుల యపరాధములగురించి) రామకృష్ణకవులతో మాట్లాడితిని. మన ప్రాచీనకవులను గూర్చి లోకములో అందఱును మామూలుగా అనుకొనుచున్న విషయములనే మేము పద్యములుగా వ్రాసితిమనియు, వారిని యెట్లైనను చిన్న పరచవలెనను దురుద్దేశము మాకెంతమాత్రమును లేదనియు వారుచెప్పిరి. నేను వారితో ప్రస్తావించినంతవరకు వారికి యెట్టి దురుద్దేశము నున్నట్లు నాకు కనుపించదు"అని యొక లేఖను పంపితినిని మాతోఁ జెప్పిరి. దానిని ప్రకటింపనే లేదు. ఇంకొక చిత్రము! కృష్ణపత్రికాధిపతిగారు సంవత్సరాది సంచిక ప్రకటింపఁబడి కొన్ని మాసములైనను దానిని జూడనే లేదట. తమ కాంధ్రకవుల యపరాధముల గురించి కొన్ని లేఖలు రాగా నపుడైనను వానినిజూచి తమ యభిప్రాయమునిచ్చుటకు దీరిక లేకకొంత విషయమై యభిప్రాయముని చెల్లెట్టి వేంకటకాష్ట్రీగారికి వ్రాసిరట. తాముపత్రికాధిపతులుగా నుండి యాంధ్రపత్రికవంటి వ్యాప్తిగల పత్రికయొక్క సంవత్సరాది సంచికను జూడలేదనటయు, నెవరో తమ భవాయుజులులకు దమకు దోచిన యభిప్రాయమును ప్రకటింపక యచిరకాలము క్రిందటనే తాము తమపత్రికయందు దురాక్ష మాలికిధరించిన కోడిపుంజుగా జిల్లింపించిన యుత్తమ పురుషుడును, మాకు నిష్కారణ నిరోధియునగు వేంకటకాష్ట్రీగారిని గయ్యమునకు బురికొల్పటయు నందులకో మాకు దెలియవచ్చును. అది యవకాశముగా గొని మాగురు బ్రువుడు సకటు తల్లి ప్రేమముతో మా గత్తుమున తనమాంబము చెప్పుచు జెంపట వాయించుకొన మొదలిడెను. అది చూచి మఱికొందఱు మఱికొన్ని కారణముల బురస్కరించు కొని యీమార్గమున దమవృద్ధులు భారమును వీర్చుకొన సాగిరి. పదనది పర ప్రత్యయనియబ్బి యొకడు రాజమహేంద్రవరము దేశవాద, బందరు, ఏలూరు మున్నగుచోట్ల కేగి కొందఱు లేపి సభను చేయించి కొంత గందరగోళముచేసెను. ఇట్లు మాపద్యములయందు లేనిపోని దోషముల గన్పించి మాక పశ్చాత్తి గలిగింప యత్నించువారు కాంతించునట్లును మాగురుబ్రువుడు వ్రాసెను నపవ్యాఖ్య యడుగంటునట్లును మేమిప్పుడు శిక్షభక్తియను వ్యాఖ్య వ్రాయుచున్నాము. (సశేషము)

ఇక పుయెంజా జ్వరము
తలనొప్పి, వెన్నునొప్పి, కీళ్ళనొప్పి మొప్పులు, దగ్గు కొన్ని కొన్ని సమయములందు వాంతులు భేదము మున్నగు బాధలు ఈ జ్వరచిన్నా లై యున్నవి. ఒకనికి జ్వరము తగిలిన వెంటనే అతడు అస్పత్రికి పోవలయును లేక ఇంటి పయిండి డాక్టరును పిలిపించి చికిత్స చేయించుకొనలయును. కిటికీలు తలుపు మున్నగునవి మూసివేయబడిన గదిలో అతడు పరుండి తేనెమట్టులను నక్కలులను గదిలోనికి జేర దీయరాదు. అట్లు చేరదీయఁబడన కుటుంబికుల కందరకు జ్వరము సోమను. అది గాక తనజ్వరము అధిక మై న్యూమోని యలోనికి జ్వరమును దింపుకొనఁగా, న్యూమోనియా వచ్చిన వారు సాధారణముగ మరణించెదరు. రోగి అపరిశుద్ధవాయువును పీల్చినయెడల న్యూమోనియా తప్పక వచ్చును. పరిశుద్ధ వాయువును పీల్చినయెడల సాధారణముగ న్యూమోనియా వచ్చుటకు వీలు లేదు.

రోగి ప్రత్యేకపుగదిలో పరంపరలయము. మిగిలిన కుటుంబికులు సాధ్యమగుంతవఱకు రోగికి దూరముగ నుండవలయును. రోగి పరుండెట్లుబడగది మిడ్డెమీద నుండవలయును. వానిలోనికి గాలి భారాశముగ వచ్చిపోవుచుండవలయును. మిడ్డెమీద కాకపోయినను క్రిందనైనప్పటికీగది లోనికి గాలి ముఖ్యముగ భారాశముగ వచ్చుచుండవలెను. కనారాలో గాని ఆరైలు గాని పరుండెట్లువచ్చును. ఎండవన తగులకుండ కానాడబడవలెను. రోగి పరుండెట్లుబడిన గది తలుపులు రాత్రింబయి తెరిచవలె యుండవలెను.

రోగికి శుచిచారము చేయవలసినవాన తప్ప కడమనారందరు రోగికి దూరముగనుండి అసలినము నటాపియును నెర్ మేన్ గనేటు సోల్యాపను (కాండ్స్ ప్లూయిడు) తో నోరు కడుగుకొనవలయును అనగ పుక్కిలించి ఉచియవలెను. ఇట్లు రోజుకు 4, 5 పర్యాయములు చేయవలెను. పటాపియును నెర్ మేన్ గనేటు క్రిష్ణబ్బు రెండుమూడు ఒక గ్లాసు నీళ్లలో నేసి కరగ పెట్టవలయును. శిశువునకుఁ దియ్యనిరంగు వచ్చువఱకు కొద్దికొద్దిగ పదార్థమును నీళ్ళలో నేయవలెను. ఎఱ్ఱనిరంగు వచ్చిన వెనుక పదార్థమును అందులో నేయుట నిలుపుచేసి పిమ్మట అనీళ్ళకు పుక్కిలించుటకు ఉపయోగించవలెను.

ప్రతి బయస్కోపులకు, నాటిక ప్రదర్శనములకు పది మంది కూడుట్టుములకు బోగూడదు. మనుష్యులచే క్రిక్కిరిసి యుండిన ప్రాములలోను రైల్వేలోను ప్రయాణములు జేయ గూడదు. రోగి విడుచు గాలి నే పిల్చుటవల్ల ఈవ్యాధి ఒకని నుండి మరెయొకనికి అంటును.

నెల్లూరిలోని కర్ణాటక వైద్యశాల ప్రకృతము కలవల సోదరుల పరిపాలనమునందుండి చాలయంది రోగులు చికిత్సకు పొందుచున్నారట. ప్రస్తుతము వైద్యశాలయందు దిద్దు కాంపాండరు కలరు. వారు చాలరు. మరెయొకరిద్దు కావలసియున్నారట. వైద్యశాలకు వసతిగృహము, మూలభనము మున్నగు పౌకర్యములను కలవల సోదరులు చేయుటకు పురవాసుని ప్రార్థించుచున్నారు.

గోదావరి జిల్లా కాకనాడ తాలూకా కవర్న మెంటు మేదపాడునందున్న కృష్ణజిల్లా మాజీమైదాలూకా వెనకలూరు నందును 1-4 తేదీన సం గ్రామవిజయోత్సవములు జరిగినవి.

బొంబాయి పార్టీ ఇమిటేషను పట్టుచీరలు, సాగనైది! గట్టిరంగు గలది!! వెల సరసమైనది!!!

16 మూరలు నిడుపును, 2 1/2 మూరలు వెడల్పుల చీరలను మేలైన రకములు చక్కని నేతతో తయారుచేసి పంపబడును. చీరలు అనేకరంగులు గలవు. ఈ చీరలు తీసి ఉపయోగించిన పిమ్మట దాని యొక్క యోగ్యతను చక్కగా చెప్పవచ్చును. (1142)

1 చీర 16 మూరలు రు 7-8-0
1 చీర 18. ,, 8-8-0

మీరు అడ్డు చేయునపుడు కావలసిన రంగును దయచేసి వ్రాయవలెను.
బాలూజి మూగ చీరలు రు 4-8-0
చుగరు బుట్టాచీరలు 6-0-0
చంద్రకలాచీరలు బెంగులూరుచీరలవలెనుండునవి 12-0-0
సానిత్రి సరిగాచీరలు 8-0-0
కంది గంటిమునుచీరలు 6-8-0
ఆనలుపట్టు గోహర్ జూనుచీరలు 25-0-0
4 చీరలు ఒకేవయమునయేయవారికి తపాబుఖచ్చు ఉచితము.

ప్రీ సుందరలక్ష్మి అందు కో,
2, రామానుజ ఆయ్యర్ వీధి, మద్రాసు.
1142

ప్రజాభిప్రాయములు

విలేఖకులకు సూచన

భారతీయుల కర్తవ్యము: తమ వ్యాస మతి దీర్ఘముగ నున్నది. కూచిపూడి; భక్తశేఖరము పురవాసి; పేజి లేదు.

కాశీవరము విలేఖము; గుంటూరు ప్రేక్షకుడు; దగా; కుమారజనం; ప్రత్యేకసాక్షి; రంగూను నియ్యము; రెండవ రెటరు; ఆంధ్రభాషాభిలాషి; సంకయత; కృత్జిత; సేలం-ము. ల; కాశీవాసిపుర నిలయవాసి; ..... దీక్షి క వి మర్కస; ప్రకటింపలేనందుకు చింతించువాడు-సంపాదకుడు.

I

హరికథా ప్రోటి పరిక్షలు.

ఆంధ్రప్రతికాసంపాదకులకు:

అయ్యో, విజయనగర వాస్తవ్యులును మహాకవి గాయక వైదిక శిరోమణులు నగు ఆదిభట్ల నారాయణదాసుగారిచే రచించబడిన సామితిచరిత్రమును హరికథ రూపమున వెనుక బాగుగ ప్రదర్శించెదకో హరిక 1-వ తరగతి 50, 2-వ తరగతి 80 లు, 3-వ తరగతి 25, 4-వ తరగతి 20 లు వెలగల నువర్ణ పత్రములు బహుమతు లొసంగబడును. ఇందుకు రాగోరు దరఖాస్తుదార్లు తమ దరఖాస్తులను క్రింది కమిటీవారికి నవంబరు నెలాఖరు లోపుగా రురీలు దరఖాస్తును పతో పంపుకొనవలెను. దరఖాస్తువాల్లకు రాకపోకల కర్పణ దరఖాస్తు రుసుము రు 5 లు వారిచటికి వచ్చి కథచేసి తిరిగి వెడల సమయమున నిచ్చివేయబడును. ఏదరఖాస్తువారైనను తమకు నిర్ణీతమైన తేదీకి వచ్చి కథ చేయనియెడల దరఖాస్తు రుసుము తిరిగి యివ్వబడనేరదు. ఈ ప్రదర్శనములు ముగ్గురు సంగీతసాహిత్య పండితులచే పరీక్షింపబడును. 1919 సంవత్సరము ఫిబ్రవరి 10 తేదీనుండి కథలు ప్రారంభ మగును. ఇతర విషయములను మాకు వ్రాసి కనుగొనవలెను.

హరికథా కాంపిటిషన్ తుర్ల చాటి నుందరశివరావు. కమిటీ నందిగామ. సినియరు ప్రొవైటరు, అడవిరావులపాడు (వెసిడెంటు).

II

నాటకప్రోటికరీక్షలు.

ఆంధ్రప్రతికాసంపాదకులకు:

అయ్యో, మేము ప్రతిసంవత్సరము జరుపు నాటకప్రోటి పరిక్షలు ఏఏపద్ధతుల ననుసరించి జరుగుచున్న చని ఆనేకులు మాపేర ఉత్తరములు వ్రాయుటచే ప్రత్యేకము వాచారికి వ్రాయుట కష్టసాధ్యమని ప్రతికాసుఖమున తెలియజేయుచున్నాము. బందరునందు జరిగిన మూడు పరిక్షలలోను మా ఆధి పత్యముక్రింద నెల్లూరునందు జరిగిన పరిక్షలలోను ఒకేపద్ధతిని జరుపబడెను. సాధారణముగ పరిక్షలు అన్నియు మార్కుల మూలమున జరుగుచున్నవి. అట్లే మేముకూడ ఈ నాటకపరిక్షలను మార్కులమూలముననే తారతమ్యము విచారించునట్లు ఏర్పాటుచేసితిమి.

ప్రదర్శననియంతరి విషయములు అన్నియు మూడు భాగములు చేయబడినవి. (1) వేషము. (2) ఉచ్చారణ (3) అభినయము. వేషము రెండుభాగములు (1) వేషము (get up) 5 మార్కులు తీసి (Department) 1. మొత్తము 15 మార్కులు. (2) ఉచ్చారణ. ఇత్యది గద్య, పద్యము, అని రెండు భాగములు. ఒక్కొక్కభాగములో విచారించు అంశములు. కంఠస్వరము. (pitch) 5 నిర్దుష్టత (correctness) 5 సాగకత (ధార (Fluency) 5 అంశములు (stops) విరామములు. (stress or Emphasis) 5 మార్కులు. మొత్తము 15 పద్యములు యీ వై మూడు సంగతులుగాక సంగీతముకూడ విచారించబడును. వై మూడు అంశములకు 15 సంగీతమునకు 15. మొత్తము. 80 మార్కులు.

(3). అభినయము. ఆశ్రితభావరేఖ, ఆశ్రితభావ నిరేఖలు అని రెండుభాగములు. తిరిగి ఇవి కరచరణాదివ్యవస్థ, ముఖచర్య అని రెండేసి అంశ ర్యాగములు చేయబడినవి. ఒక్కొక్కభాగమునకు 5 మార్కులు మొత్తము 20 మార్కులు. ఈ మూడుభాగములకు మొత్తముమార్కులు (Grand Total) 80. పరిక్షాధికారులు ముగ్గురుగాని ఆయిదుగురుగాని ఉండుదురు. ఎవరికి చాన ఇతరులకు తెలియకుండునట్లు ఈ పద్ధతులను నుండి వారివారి ప్రత్యేకపు గుర్తులతో మార్కులు వేయుదురు. అందరు వేసినమార్కులు మొత్తము చేసి ఎక్కువమార్కులు వచ్చినవారికి బహుమతుల నొసంగెదను.

నాటకము మొత్తమునూడ పరిక్షకుడ యీ పద్ధతుల ననుసరించి ప్రతిరంగమునకు మార్కులు వేయబడును.

ఈ వైవిధ్యములలో మార్కులు ఏవియైనా మాకు తెలిపినయెడల ముందు జరుగు పరిక్షలకు తగు ఏర్పాటు చేయించెదము.

ఆంధ్రనాటక ప్రోత్సాహకానుకూలనువేంకటరామయ్య నాకసంఘము, బందరు నాన్యద్య.

III

మహిళా ఆయుర్వేద విద్యాలయము.

ఆంధ్రప్రతికా సంపాదకులకు:

అయ్యో, ఆయుర్వేదవిషయక జ్ఞానము పురుషులయందు గొంత వరుకును గలదుగాని స్త్రీలయందు మాత్రము కానరాదు. ఈ జ్ఞానము పురుషులకంటె స్త్రీలకెక్కువదావల్యము. పిల్లలకు కని పెంచి పోషించు భారమంతయును వారలచేత యున్నది. వారల కట్టిజ్ఞానమును పోల బలవిధులొగములచే నకాల మృత్యువేరకవారే బడుచున్న పిల్లలకు తగునమయమునకా పాడుకొనుచు నాశోగ్యంతులనుగా జేయుదురు. అలాంటి వచ్చురోగములన్నిటిని నిమిషనిమిషమునకునై ద్యునికద్దకు పరుగుపరుగునక పోత నరసర ముండదు. ఇంటియేగాక స్త్రీలు జన్మస్థానమునందు గలగు కొన్నిరోగములను పురుషులతోకెప్పటకు సిగ్గుపడుచు రోగములను వృద్ధిచేసికొని యపాధ్య మునకుఁ జెచ్చుచున్నారు. కావున స్త్రీలయందే యిట్టిజ్ఞాన మున్న నట్టిచాధులు గలగవు. హిందూజాతీయన స్త్రీలకుఁ గొన్ని యాంగ్లేయు వైద్యశాలలు గలవు కాని యంగ్లేయువైద్య విద్య పియు, శాస్త్రసామగ్రియు నన్యజాతీయగుటచే నది మన జాతీయన కంతగా నుపయోగకారికాదు. వారికి కేవలము శిశు ప్రధానమైనదేయు. మనది ఉష్ణప్రధానమైనదేయు. వారల ద్రవ్యములుజేటు. మనద్రవ్యములు జేరు. వారి యాహారమునకును మనయాహారమునకును మహా తరమగు భేదమున్నది. మనజాతీయ స్త్రీకులకును, మన పుష్పకులకును మనయోషధులే సరిపడును. మనకల్పములే మన కుపకరించును. మనస్వాస్థ్యము గాపాడు మనదేశీయ వైద్యమే, మనప్రాణములక గాపాడును. మన మా నిత్యమును ది ను చు, జీవించుభయము నాయువును నాపూరించుచుఁ బెరుగుచు నానందించుచున్నారమో వేరగులుగలు సాదిమాకాలమునందే మహర్షులు బహుశోధనలను జేసి స్థిరత్యమునకుఁ గొనివచ్చి మనకు వాయుభాగముగానిదికో, యజ్ఞియోషధులును, తత్కల్పములును మనకు గాపాడుటకు సమర్థులగుచుగాని, ఇతరదేశీయములు సమర్థములకు ముఖ్యమును గావు.

జాతీయ మగు నావధమే హితవును గలుగజేయునని స్పష్టమగుచున్నది. కాకినాడవిద్యాధినిసమాజమువారి యాదరమున విద్యాధినిసమాజమందిరములో నరంబగు మొదటివారమున మహిళా, ఆయుర్వేద విద్యాలయమును స్థాపించ నిశ్చయించినారము. విద్యాభ్యాసముగల సోదరీమణులిందుఁజేరి ఆయుర్వేద్య పద్ధతినించి స్వాధ్యయమును కృదేశమున గానానుకొందురుగాక యని కోరుచున్నాము. విద్యాధికులగు సోదరులు తమ సోదరీలను ప్రోత్సాహపరచి వైద్యవిద్యాభ్యాసము గలవారలనుగా జేయగోరుచున్నాము. చెన్నపురి ఆయుర్వేద కళాశాలయందు దుత్తరలగువారి లిం దుపాధ్యాయులుగా నుండురు.

కాకినాడ విద్యాధిని సమాజ సభ్యుర్యాద్రు.

IV

నిడదవ్రాలు రేవు

ఆంధ్రప్రతికా సంపాదకులకు:

అయ్యో, నిడదవోలురేవు దాటుటలో ప్రయాణికులకు కలుగుచున్న చిక్కులు అంతకంతకు ఇరుడుదొరుగుచున్నవి. నుమారు 20 సంవత్సరములకుండి నేటికకు రేవుదాటులలో అనుభవము నాకు కలదు. 4-5 సంవత్సరముల క్రితమునరకు ఆరేవున మూలముగా అన్నిరేవులకు గల బల్లకట్టకంటెనే రెండుండిడివి. మనుష్యులకొకటియు పశువులకు బండ్లకు ఒకటియు ఉపయోగించి మనుష్యులవద్ద గానివంతులకు పశువును అనానంతునకు బండికి ఆనండియెడలకు సులభమవు బండి అగునేని పాకలా, ఖాళీబండికి వేడనంతులకు పుచ్చి కొనెడివారు. ఆరోజునే తిరిగి వాటిని మరల మూలమునకి వేసినారు. మరుగోజునే వచ్చినను తిరిగి ఆరేవుననే వేసినారు. వేసికొనెడివారు.

ఇటీవల 4-5 రోజులముల క్రిందకు పశువులు బండ్లు ఎక్కుటకు నిగుటకు అనుమతించెడి బండ్లకు మోసెడి తిల

పులు ఆమర్చబడిన ఒక పెద్దబల్లకట్టు సప్లయకాబడి ఆ బల్లకట్టువైచిదాటెడి పశువులకు బండ్లకు సాము వనూలుచేయగదరు అని వ్రాయబడినబల్ల యొకటి సంవత్సరముగా వైపున రేవులో కట్టించబడినది. అది లగాయతు రేవు వారలు నిగ్గుంధముగా వనూలుచేసే పద్ధతి మామరిని ప్రయాణికుల దమకు పాత్రులగుచువచ్చిరి. కాని ఇది ఎంతోకాలము నిలిచినది కాదు. ఆబల్లవలన గుట్టుబయలుయ్యెనని కాబోలు ఎవరివల్లనో ఆబల్ల ఊడవెరకబడి ఇప్పటికి అప్పుడే 2-3 సంవత్సరములు కావచ్చిరి. అందువలన ఇప్పటికి ఏస్థితిలోనున్నది తెలియటలేదు. అది లగాయతు తిరిగి నీడలక సాదలక, మూలలక మోసగలనక (నిగ్గుంధ) కనూలుపద్ధతి తలయెత్తిరి యథా ప్రకారం నిగ్గుయముగా వనూలు చేసికొనుచున్నారు.

రేవులో దబ్బుననూలుచేసే అధికారము యానడ్డీలకు కలదా? బల్లకట్టు ఎవరివలన సప్లయ కాబడినది. ఏయు దోష్టగ్గులుకు వ్రాసిన జవాబు పొందగలము. ఎవరివల్లనై వాయీ రేవువారలు జీతములు పొందుచున్నారో లేదా పొందుచుండిన యెడల ఎందరికి? ఎంతెంత? వెనుకటిబల్లవైచి పశువులకు బండ్లకు వనూలుచేయగూడదని యున్నది. అందువలన గునుమ్యలమాట సందేహము. పెద్దబల్లకట్టు బండ్లకు పశువులకు మాత్రమే ఆయుయిండ్ల వచ్చుచుగాన అంతే వివరించుదురేమో? మనుష్యులకు వనూలు చేయవచ్చునా? లేదా? వివరములు నిడదవోలు వాస్తవ్యులుగాని అన్య గ్రామవాసులుగాని తెలిసినంతవరకు ప్రతికా సుఖమున ప్రచురపర్చుచు (ఈ కంత) వివరములతో తిరిగి ఆ బల్ల సంవత్సరముగా వైపున ఒక నిడవోలు వైపున రేవులో తగిన జాగ్రత్తో స్థాపించగల ఏర్పాటు చేయించి బాటసార్ల పుణ్యము కట్టుకొన ప్రార్థితులు కృష్ణాజిల్లా కలెక్టరువారికికూడ నాచే ఇప్పుడే ఒక ఆర్డీ వ్రాసికొనబడినది.

కృష్ణాజిల్లా ధు. వేం. సు.

కన్యమహాజనసంఘానికి వివాహాడికుభ కార్యములలో నిసంతృప్తము కట్టుములవలన రూ 80 లు వసూలైనవి.

మేలైన మల్లులో వేసిన 1241

మధుర బంటూచీర; చాయకు గ్యారంటీ. చీర 1- కొనువారికి ఎలక్ట్రిక్ ఉంకరము ఇవ్వము. చీర మూర 15, వెడల్పు 2 1/2. చీర 1-కి క్రయం రూ. 4-8-0 బందరు దవనకొడి చీర 1-కి 4-8-0 నైకోనూక్ బాలామణి ముడికాయ చీర 1-కి 4-8-0 హోంయూలు పచ్చకండవారొం చీర (18 మూరలు) 1-కి 8-0 హోంయూలు సాదా చీర 1-కి ,, రూ. 10-0-0 తెగుగూరు పట్టుముండి (నూగుమూరలు) 8-0-0 డబ్బ్యు. ఆర్. ట్రంప్ అండుకో, 24, బందరుపేట, మదరాసు.

మంచి గుణముగల శాస్త్రీయోషధములు బృహత్ మంజుష్టాదికౌవధ రక్తమును శుభ్రపరచుటలో ప్రత్యేకమైనది. 1/2 పౌను సీసా రు 0-12-0. చంద్రప్రభ గుటి మూత్రవ్యాధుల యందు అమోఘముగ పనిచేయును. తులం 1-కి రు 1-0-0. వానవలేహము దగ్గునకు మంచిమందు. 1/2 పౌను సీసా రు 0-10-0. వ్యవహారములన్నియు సాంక్షేపముభాషలో జరుపవలయును. చాండూ షాస్త్ర సర్వాధికార వస్తువు ఆయుర్వేద యోషధముల జేయువారు బొంబాయి. The Zandu Pharmaceutical Works The Ayurvedic Pharmacists Dispensary, 24, Minstons Road, Bombay.

ప్రయ్యార యెస్టేటుతాలూకు ఏలం వేయబడు ఆస్తులవివరము.

ఆస్తుల వివరము.	వీటారు.	పరిమితిముఖ.
1 కలలుభానా బంగాళా యెస్టేటు స్థలము 2—148		
2 డిటో బంగాళా యెస్టేటు స్థలము 2—112		
3 పాపమూర్తి స్థలము B —1683		
4 అని వాడుక గల బిల్డింగు A —2556		
5 డిటో స్థలమునకు ఎదురుగా యెస్టేటు A —1037		
6 భాగ్యలక్ష్మి స్థలము B —637½		
7 సంతాన గోపాలస్వామికోటలోని స్థలము —657		
8 పవరు పేటలో నిమ్మలస్వామికోట భీమచేసిన బంగాళా కాంపౌండుతో సహా —2394		
9 ఆదివార క్షేత్రమునకు కాంపౌండుతో సహా 4—8422		
10 పల్లెటూరుతోట 10—38		
11 అక్కిలెటితోట 6—52		

బెజవాడ.

1 ఆరండలు పేటలో సబుబెయిలుకోడమున్న స్థలము 1—22		
2 కొత్తపేటలో వేమవరపు సీతారావుబ్రహ్మంగారి తాలూకు భీమచేయబడిన యిల్లు భాగ్యలక్ష్మి.		
3 రైతు కాలనీస్ ఏలూరు కాలనీస్ మధ్యమున్న స్థలములు.		
లాటు 1-కి 8—59		
డిటో 1-కి —90		
డిటో 1-కి —90		
డిటో 1-కి 2—24		
4 ఏలూరు కాలనీస్ వందలవద్దమున్న భాగ్యలక్ష్మి 1—29		
5 కొత్తపేటలో యెస్టేటు బంగళా కాంపౌండు సహా గుమారు 2—0		
6 గవర్నరు పేటలో పూరునావున యెస్టేటు బంగళా షాహారు —1000		

గుంటూరు.

రెవెన్యూ డివిజన్ కు సమీపములోను మిమెన్ హైస్కూల్
అవధియున్న భాగ్యలక్ష్మి 22—20
నూజివీడు.

- 1 కోటలో మేడూరి యెస్టేటుతాలూకు రాబడిన బిల్డింగు భాగ్యలక్ష్మి
- 2 డిటో ప్రయ్యార యెస్టేటుతాలూకు బిల్డింగులు స్థలము

3 కంచ వారి స్థలము
4 కండక్టు

ఆగిరిపల్లి.

1 కోటస్థలము
2 తోట

పురుషోత్తమపల్లి.

స్వంతములకుండా

మెరక 10—80

మెట్లపల్లి.

మామిడితోట

మెరక 16—0

కయిడికొండలపాలెం.

స్వంతములకుండా

మెరక 11—16

బయిసపూరు.

స్వంతములకుండా

మెరక 14—6

లంకపల్లి.

డిటో

మెరక 14—72

నూజివీడు.

స్వంతములకుండా మేడూరి యెస్టేటుతాలూకు
యా యెస్టేటు వాటాకు రాబడినవి.

శ్రీనివార్యపేట.

- 1 మేఖుబాబ్ వద్ద భీమచేసిన యిల్లు స్థలము —458½
- కొబ్బరి చెట్టు సహా స్థలము —250½
- 2 బింబాపేట వద్ద భీమచేసిన యిల్లు —302

మేడూరు.

- 1 కోటస్థలము 8—10
- 2 పాటిడిబ్బ 4—52
- 3 జువ్వ చెట్టు వొడ్డి —450
- 4 బి. ఎల్. నరసింహం తాలూకు వప్పగింత అయిన స్థలము —378
- 5 య. రామలింగయ్య తాలూకు వప్పగింత అయిన స్థలము —868½
- 6 కె. వీరాజు తాలూకు వప్పగింత అయిన స్థలము —393
- 7 లక్ష్మయ్య తాలూకు వప్పగింత అయిన స్థలము —246
- 8 సోమశంకర తాలూకు వప్పగింత అయిన స్థలము

కాసుమోలు.

కొన్ని పాటిస్థలములు

బొమ్మలూరు.

రెండు నివేతన స్థలములు.

ఏనుకానులో ఏతేదిన ఏలం వేయబడి ముందు ప్రచుర
పన్నుచద వవును. (1887)

మకాం, నూజివీడు. } (Sd) M. V. Appa Rao,
28-9-18 } Zamindar, Vuyyur Estate.

అమృతాంజనం నొప్పలకు దివ్యామృతము
చక్కని డబ్బీలో సహా సీసా 1-కి వెల 0-8-0.

మీ బా యే ల రు

విశేష కాలము పనిచేయవలెనన్న “ఇంగ్లీషు బాయిలరు కామ్రాజిషన్”ను
యువయోగింపవలయును. దాని సహాయోగించిన బాయిలర్లు త్రుప్తపట్టి పొక్కులు
పొక్కులుగా లేచి చెడిపోకుండుటయే గాక పెల్లెట్లకు చక్కని మెరుగు
నిచ్చును; అవమునున్న గొట్టములనున్న త్రుప్త పట్టకుండగను శుభ్రముగాను
నుంచును. ఈ కామ్రాజిషన్ యువయోగించినచో సంవత్సరముల తరబడి బాయిలరు
చెడిపోకుండ ఎప్పటి కప్పుడు క్రొత్తవానివలె నుండును.

దానియొక్క యువయోగమును గురించియు సలహాను గురించియు అసలు
యేజంట్లకే వ్రాయవలయును.

5 గాలనులుగల రమ్ము 1-కి రు 26-0-0

ది రిలయన్సు ఫౌండ్రీ ఆంధ్ర ఇంజనీరింగు వర్క్స్.

తపాలపెట్టె నెం 553 రు

389

మదరాసు

(వై కామ్రాజిషన్ గోరునప్పుడు ఈ పత్రిక పేరుకూడ నుదాహరింప గోరుచున్నాము)

మలయ చందనము

(1251) సెగోగమునకు మతారము.
మందు పుచ్చుకొనుచున్నట్లు ఎవరికిని
తెలియదు. పత్రికము లేదు. పిచ్చికా
మున్నకు కనిపింపజేసిన పనిలేదు. రుచ్య
మైన మా మలయచందనము ఎంత
తెలుపు, పచ్చ అను మూడు విధములు
సెగోగమును మూడు భూటలలో మాన్యును. డబ్బీ 1-కి 2-0-0
గంధరసఫార్మసీ, రాజమండ్రి

AWARDED
GOLD MEDAL

490

IN THE

BARODA EXHIBITION

For its Sweet Lasting & Delightful Smell

TO

THE WORLD-RENOVED

OTTO PARASTAN (REGD.)

Therefore, please just try and enjoy.

Prices: ½ oz. 1 dram. ½ dram. Card.
2-0-0 0-12-0 0-8-0 0-1-0

Sample Free on sending 3 annas postage Stamp.

—:O:—

ALSO, PLEASE TRY OUR

PARASTAN HAIR OIL (REGD.)

Free from mineral oils. Best for the Hair.

Prize Re. 1, and Postage Extra.

Sample Free on sending 1 anna postage Stamp.

The Parastan Perfumery Co.

No. 1, PYDHONIE, BOMBAY 3.

తలనొప్పిల మాన్యును.

పొన్నపొన్నపొన్న పొన్నపొన్న

పొన్నపొన్న పొన్నపొన్న

పొన్నపొన్న పొన్నపొన్న

పొన్నపొన్న పొన్నపొన్న

ప్రతియొకరి నుండదగినది

301 పాశ్యపు వేంకటాచల 594

పండితులవారి సిద్ధాంతములు.

లోకామయహర కస్తూరిమాత్రల నిష్పదైనను
పరికింపుడు.

ప్రతి వత్సరమునను లక్షలకొలది సీసాల విక్రయం
బడుచున్నది.

ఇండియావారు మాత్రమే కాక; బర్మా, సిలోన్
మలయపీఠ, గోవా, ఫిజీ, సెలెండ్, ఈస్ట్రేలియా, మొన్న
ప్రదేశములవారు కూడ సీ సిద్ధాంతమును, ఉపయోగించు
చున్నారు.

మహాభాగము “ఒకేయొక లోకామయహర” కస్తూరి
మాత్రల సీసా మీయింట నున్న యెడల, మాటికి తైద్యు
సమయమును, నిశ్చించి, మొరచెట్టుకొనుట తప్పిపోవును.

శీతలము, శీతవాతము, అజీర్ణము, పొన్నపొన్న, జ్వరము,
మాంద్రము, మలబద్ధము, దగ్గు, గజము నొప్పి,
బలహీనత, అసాగోగ్యము, చెడ్డనీటినుండి గలుగు వికారము,
చిన్న బిడ్డలకు గలుగు జ్వరము, దగ్గు, వాయువు, మరలము,
నశేక రోగములును, ఈ సిద్ధాంతములే సేవసచే వాక్యముగా
పోయి గుణము గలుగును.

తైద్యశాలలో నశేకవిధము లగునట్టియు నుపయోగక
రములగు కర్నాటక మూలికలనుండియు యావధములను
తయారు చేయుచుండును.

రిజిస్ట్రేషన్ యావ్యాపార గురుకులు, ప్రతి సీసాలకు
దును ఉంచును; చూచి తీసికొనవలెను.

అనుపాదపత్రిక, ప్రతిసీసాతో గూడి
యుండును. 260 మూలమున్న సీసా కలెక్షన్లు,
మాత్రమే.

6 సీసాల లోకసారి తెప్పించుకొని
ఉచిత ఖర్చుతోచరి మా 1-9-0

12. సీసా లోకసారి కొనిన 2-12-0

25. సీసా లోకసారి కొనిన 5-0-0

గమనరోగములకు మార్కట్ ఆయుర్వేద
దీయ సిద్ధాంతముల దొరకును.

విలాసము:— శ్రీ సీతారావుపదైద్యశాల, మైసూరు